

Begroting 2025-2028

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	6
Samenvatting	11
Programma 1 - Dienstverlening	12
P1 THEMA 1: Informatievoorziening	12
P1 THEMA 2: Bereikbaarheid	13
Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling	16
P2 THEMA 1: Wonen in Oostzaan	17
P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen aan kwaliteit	19
P2 THEMA 3: Duurzaamheid	22
Programma 3 - Sociaal Domein	27
P3 THEMA 1: Voor en met elkaar	28
P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen	29
P3 THEMA 3: Preventie	32
P3 THEMA 4: Passende ondersteuning en zorg	33
P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	34
Programma 4 - Maatschappelijke participatie	39
P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving	40
P4 THEMA 2: Meedenken en meedoen	41
P4 THEMA 3: Thuis in Oostzaan	43
P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd	43
P4 THEMA 5: Passende accommodaties	45
Programma 5 - Leefomgeving	49
P5 THEMA 1: Leefbaarheid	50
P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie	54
P5 THEMA 3: Afval	55
P5 THEMA 4: Speelvoorzieningen	55
P5 THEMA 5: Gebouwenbeheer	56
Programma 6 - Bestuur en organisatie	63
P6 THEMA 1: Bestuur	64
P6 THEMA 2: Organisatie	66
P6 THEMA 3: Financiën	68
Programma 40 - Mutaties in reserves	73
Paragrafen	74
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	74
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	86
Paragraaf Grondbeleid	91
Paragraaf Verbonden partijen	92
Paragraaf Financiering	102
Paragraaf Lokale heffingen	105
Paragraaf Bedrijfsvoering	118
Paragraaf Taakstellingen en Stelposten	119
Paragraaf Kengetallen	120
Paragraaf Wet open openheid (Woo)	123
	4

Paragraaf Oekraïne crisis	123
Financieel	126
Financiële positie en meerjarenplan	126
Bijlage	136
Taakvelden	136
Begrotingsrichtlijnen 2025	137

Inleiding

Inleiding

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de begroting 2025-2028 voor de gemeente Oostzaan. U ontvangt deze gelijktijdig met de eerste begrotingswijziging voor 2025. Beide documenten behoren in samenhang gelezen te worden.

De primaire begroting laat omvangrijke tekorten zien. In de Kadernota 2025-2028 is dit al aangekondigd. Nu de primaire begroting van OVER-gemeenten is vastgesteld en de daarin gepresenteerde claim voor extra formatie in beginsel dus doorwerkt naar de begroting van Oostzaan, worden de tekorten nog groter. Deze en andere onvermijdelijke aanpassingen zijn gepresenteerd in de primaire begroting. De omvang van de tekorten is evenwel niet alleen aan de claim vanuit OVER te wijten. Enerzijds is sprake van uitbreidingen van gemeentelijke, in toenemende mate complexe, taken waarvoor onvoldoende middelen ter beschikking zijn gekomen. Anderzijds wordt het zogenoemde ravijnjaar zichtbaar; de uitkering uit het gemeentefonds kent vanaf 2026 immers een miljardenkorting.

De gemeente Oostzaan staat voor de enorme opgave om deze tekorten het hoofd te bieden, te beginnen voor 2025. Daarvoor zijn we het traject 'Duurzaam begrotingsevenwicht' gestart.

Duurzaam begrotingsevenwicht

In 2024 is het traject 'Duurzaam begrotingsevenwicht' in gang gezet. Een belangrijk doel is om te komen tot een goede balans tussen de Begroting van OVER-gemeenten en de twee deelnemende gemeenten. Met behulp van de inzet van de raadswerkgroep 'Duurzaam begroten' heeft de gemeenteraad kaders vastgesteld bij de Kadernota 2025-2028 met als doel om in ieder geval de begroting voor 2025 sluitend te maken. U heeft separaat een Raadsbericht 'Opvolging kaderstellingen duurzaam begrotingsevenwicht' ontvangen.

Eerste begrotingswijziging

Met de vastgestelde kaders in de hand heeft het college diverse voorstellen uitgewerkt die op korte termijn haalbaar zijn en haar gedachtes beschreven voor de langere termijn. De uitkomsten zijn met opnieuw de raadswerkgroep 'Duurzaam begroten' doorgenomen. Ze resulteren in het voorstel voor de eerste begrotingswijziging. Daarbij is sprake van enkele bezuinigingsvoorstellen evenals enkele opbrengst verhogende maatregelen.

Het goede nieuws is dat de voorgestelde begroting tezamen met de eerste voorgestelde begrotingswijziging voor het jaar 2025 op nul uitkomt. Daarbij worden voor dat jaar de structurele lasten met structurele baten gedekt. Zo voorkomen we preventief provinciaal toezicht.

Het slechte nieuws is dat we daarvoor helaas wel een greep moeten doen uit verschillende reserves – deze winstwaarschuwing gaven wij u al eerder. Daarmee ziet u direct dat de gemeente er nog niet is. De werkwijze om de begroting voor het jaar 2025 sluitend te krijgen, kunnen we immers geen jaren volhouden; daarvoor is onvoldoende geld beschikbaar in de resterende reserves. Omdat de begroting voor de jaren 2026-2028 nog forse tekorten laat zien, is het traject 'Duurzaam begrotingsevenwicht' dan ook nog niet voorbij. Sterker nog, als het Rijk niet over de brug komt, zijn drastische bezuinigingen onvermijdelijk. Daarover hieronder meer onder het kopje 'Ravijnjaar'.

Claim OVER-gemeenten

Een belangrijk onderdeel van de eerste begrotingswijziging is een naar beneden bijgestelde claim vanuit OVER-gemeenten. Op verzoek van de colleges, gezien hun nijpende financiële

situatie, heeft de OVER-organisatie nog eens gekeken naar de in de begroting van OVER gevraagde middelen. Als gevolg van deze exercitie is die claim verlaagd. Daarvoor zijn wij de organisatie erkentelijk want dit biedt een reëlere start voor het traject 'Duurzaam begrotingsevenwicht'. Voor de inhoudelijke onderbouwing van de naar beneden bijgestelde claim verwijzen we graag naar de stukken vanuit OVER-gemeenten.

Dat neemt niet weg dat OVER structureel meer geld nodig heeft. De benodigde formatie van OVER past namelijk niet binnen de structurele begroting van voorgaande jaren. Daarvoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. In het verleden zijn incidentele middelen, in de vorm van overschotten, gebruikt om gaten op te vangen. Er is daarnaast onvoldoende rekening gehouden met het feit dat vanaf 2021 sprake is van een uitbreiding van gemeentelijke taken, waarbij taken bovendien steeds complexer zijn geworden. Krapte op de arbeidsmarkt vraagt om aanpassing van de organisatie en tijd, waarmee meer kosten gemoeid zijn. Bovendien vragen het personeelsverloop en het ziekteverzuim eveneens om investeringen. Ook om dure inhuur te kunnen verminderen. Inhuur is helaas nodig om de dienstverlening vanuit de gemeenten zo goed als mogelijk op peil te houden.

Het college denkt dat de nu voor 2025 gebudgetteerde middelen in OVER nodig zijn om de dienstverlening op een absoluut minimaal niveau te houden. Tegelijkertijd is het zaak om verder te kijken naar de toekomst om te zien hoe slimmer organiseren een bijdrage kan leveren aan het verder terugdringen van ziekteverzuim en verloop, en daarmee tot een structureel lagere inhuur en uiteindelijk tot een lagere structurele claim. Ook het nu begrote bedrag ten behoeve van de OVER-organisatie zal op de lange termijn namelijk niet op te brengen zijn.

Ravijnjaar

U treft ook een paragraaf aan met vrij draconische maatregelen die overwogen zouden kunnen worden om de begroting vanaf 2026 structureel sluitend te krijgen. Dit in navolging van het advies van de VNG om wel structurele maatregelen voor te bereiden en inzichtelijk te maken om 2026 en verder te komen tot een sluitende begroting, maar deze nog niet in gang te zetten. Op deze manier dragen we bij aan collectieve druk op het rijk om de korting op het gemeentefonds te heroverwegen. Vooralsnog weten wij niet wat de uitkomsten zijn. Het is verstandig om ons op het ergste voor te bereiden.

In de eerdergenoemde 'Opvolging kaderstellingen' kunt u lezen dat diverse voorstellen nadere uitwerking behoeven. Daar wordt nu verder aan gewerkt, zodat deze bij de kaderstellingen voor de volgende begroting waar nodig ingezet kunnen worden. Uiterlijk in het voorjaar van 2025 komt het college daarop terug en zal dan graag opnieuw met de gemeenteraad, via de raads werkgroep 'Duurzaam begroten', van gedachten wisselen.

Feit blijft dat de gemeentelijke financiën onvoldoende zijn om het huidige takenpakket uit te kunnen voeren. Daarvoor lijkt een goede uitkomst van het traject 'Bestuurlijke toekomst' de enige solide, lange termijn oplossing.

Namens het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan,

M. Wörsdörfer
Wethouder Financiën

Financieel beeld 2025-2028

Het financieel resultaat van de begroting 2025-2028 vertoont respectievelijk de volgende saldi:

Begrotingsjaar	Saldo begroting
2025	- €2.072.877

2026	- €2.135.727
2027	- €2.318.956
2028	- € 1.730.651

Het uitgangspunt voor de financiële positie van de programmabegroting 2025-2028 is de vastgestelde kadernota 2025-2028. Daarnaast zijn diverse bijstellingen van budgetten doorgevoerd op basis van nieuwe inzichten of aangepaste wetgeving en het opnieuw beoordelen van de begrotingsposten in het kader van realistisch begroten.

De Begroting 2025-2028 heeft voor alle jaren een fors negatief saldo. Om te komen tot een reëel en structureel sluitende begroting, wordt tegelijkertijd met de Begroting 2025 een 1e begrotingswijziging 2025 aangeboden om een eerste stap te maken richting een Duurzaam Begrotingsevenwicht. Duurzaam begrotingsevenwicht wil zeggen dat structurele lasten met structurele baten gedekt worden.

In deze 1e begrotingswijziging 2025 worden beleidsvoorstellen aangeboden, waarbij bezuinigingen worden ingezet. Ook wordt het weerstandsvermogen opnieuw bepaald, en wordt voorgesteld om het jaar 2025 incidenteel sluitend te maken. Na deze begrotingswijziging is er nog geen structureel begrotingsevenwicht. De huidige prognoses van de tekorten 2024 en 2025 die ten laste van de Algemene Reserve komen maken het voor het jaar 2026 niet mogelijk om de Algemene Reserve in te zetten zonder onder de ratio 1 te komen.

Het traject Duurzaam begrotingsevenwicht loopt nog door in 2025 en 2026.

Uitgangspunt voor de gemeente Oostzaan en de Provincie Noord-Holland blijft een reëel en structureel sluitende begroting voor het jaar 2025.

Verloop begrotingssaldo 2025

De kadernota 2025-2028 liet structurele tekorten zien voor de periode 2025-2028. Onderstaand schema laat zien hoe het saldo van de kadernota 2025-2028 wordt omgezet naar het saldo van de concept-programmabegroting 2025-2028.

	2025	2026	2027	2028
Saldo Kadernota 2025 RV 24/35	199.223	-461.890	-864.118	-397.617
Kapitaallasten	568.048	-467.804	-495.115	501.444
Bijdrage OVER	-2.246.651	-2.246.651	-2.246.651	-2.246.651
Oekraïne	-193.970	871.957	871.957	-
Jeugd	-62.750	-62.750	-62.750	-62.750
Inflatie inkomsten	79.091	79.091	79.091	79.091
Meicirculaire 2024	-178.985	151.341	114.803	132.943
AU	312.837	310.979	317.129	322.928
Afval conform RV 24/10	-140.772	-145.272	-145.272	-145.272
Bestuurlijke boetes	-570.000	-570.000	-570.000	-570.000
Bijraming GR	-82.865		-21.683	-21.683
Correctie voorziening riool	-144.691	-7.919	72.838	66.635
Actualisering rente	211.089	201.984	412.309	402.555
Realistisch begroten	180.355	202.366	202.366	200.286
Diversen	-2.836	8.841	16.140	7.440
Nieuw begrotingssaldo	-2.072.877	-2.135.727	-2.318.956	-1.730.651

Negatief = nadeel

Positief = voordeel

Leeswijzer

In deze begroting vindt u de inmiddels vertrouwde 6 programma's en de (verplichte) paragrafen. Daarnaast is in het hoofdstuk Financiële positie een aantal financiële overzichten opgenomen, zoals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dit verplicht stelt. In de bijlagen staan de begrotingsrichtlijnen zoals vastgesteld bij de Kadernota 2025.

Per programma leest u waar het bestuur voor staat en waar in deze bestuursperiode naar toe gewerkt wordt. De doelen per programma zijn in een "doelenboom" uitgezet: Elk programma bestaat uit een of meerdere kerndoelen. Dit zijn doelen voor 4 jaar, de gehele bestuursperiode, en deze omschrijven wat het bestuur wil bereiken. Per kerndoel zijn 1 of meerdere operationele doelen benoemd met activiteiten die we gaan uitvoeren om deze doelen te halen. Deze 'doelenboom' is bij ieder programma eerst schematisch weergegeven en vervolgens tekstueel beschreven.

Kengetallen

De kengetallen opgenomen in deze begroting zijn conform de voorgeschreven kengetallen vanuit de BBV.

Verschillenanalyses

Per programma vindt u een financieel overzicht van het totaal van de producten binnen dat programma. Daaronder een verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2024 na wijzigingen. Dit betreft verschillen per product van bedragen groter dan €25.000. Hier worden zowel de lasten als de baten van de begroting 2025 vergeleken met de geactualiseerde begroting 2024. Dit betreft de begroting na wijzigingen vanuit het Voorjaarsbericht 2024.

Verklaring Directe uren en overhead.

Bij de verschillenanalyse van de financiële cijfers per programma wordt verwezen naar deze leeswijzer voor de verschillenverklaring in het aantal uren en toegerekende kosten. Dit om te voorkomen dat in elke verschillenanalyse dezelfde verklaring wordt opgenomen. De systematiek van toerekening van de toegerekende kosten aan de producten wordt hierbij nogmaals uiteengezet.

De totale bijdrage die we betalen aan OVER-gemeenten wordt naar de diverse producten doorberekend. Dit gebeurt aan de hand van de voorgerecalculeerde uren die aan de diverse producten worden besteed. Het totaal van deze urenoverbelasting is dus uiteindelijk gelijk aan de bijdrage aan OVER-gemeenten. Hierbij wordt sinds 2017 (BBV) onderscheid gemaakt tussen de primaire uren en de overheaduren. Primaire uren zijn uren die rechtstreeks zijn toe te kennen aan een product, bijvoorbeeld Sociaal Domein of openbare ruimte. Overhead uren zijn niet rechtstreeks toe te kennen aan een product, denk hierbij bijvoorbeeld aan ICT of financiën.

Ook kan het zijn dat er soms een verschuiving heeft plaatsgevonden van primaire uren van het ene product naar een ander product. Per saldo zijn de kosten van directe uren en overhead dus niet hoger dan de totale bijdrage aan OVER-gemeenten. Conform de begroting van OVER-gemeenten betreft de bijdrage voor 2025 €9.969.136, gebaseerd op het begrotingstotaal van de primaire begroting 2025 €30.849.003. Het betreft hier dus puur de systematiek van verdeling van deze bijdrage over de gemeentelijke producten.

Daarnaast zijn voor de berekening van de kostendekkendheid de overhead uren toegerekend aan enkele producten. Het restant van de overhead is verantwoord in programma 6 (product salaris en vergoedingenadministratie).

Om niet bij ieder programma en meerdere producten hiervan, eenzelfde verklaring te geven, is ervoor gekozen om de verklaring op deze plek op te nemen. Bij de betreffende producten

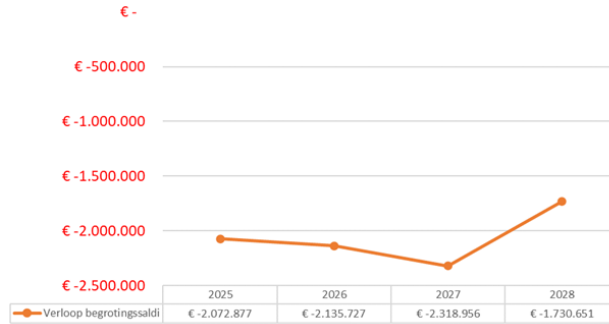
wordt naar deze verklaring verwezen, mede naar aanleiding van de raadvragen over uren en overhead.

Samenvatting

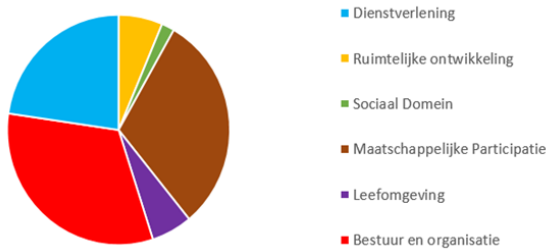
Begroting 2025:

Alle gemeenten hebben te maken met financiële problemen als gevolg van keuzes die het Rijk maakt. Gemeenten krijgen steeds meer taken vanuit het Rijk, maar minder inkomsten. De gemeenten staan met hun rug tegen de muur. Dit heeft ook gevolgen voor de begroting van de gemeente Oostzaan. Daarom is het college van Oostzaan in april 2024 met het project Duurzaam Begrotingsevenwicht gestart. Het doel is het in balans brengen van taken die we (wettelijk) moeten uitvoeren en het geld dat we kunnen uitgeven. En hiermee zorgen voor een goede dienstverlening en goede voorzieningen voor inwoners, ondernemers en instellingen.

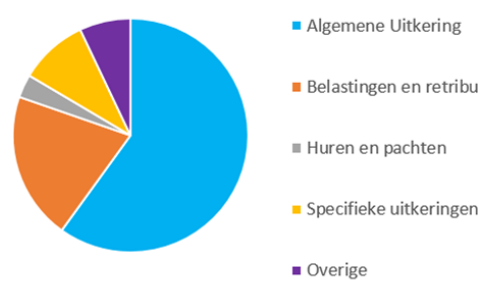
Verloop begrotingssaldo 2025-2028

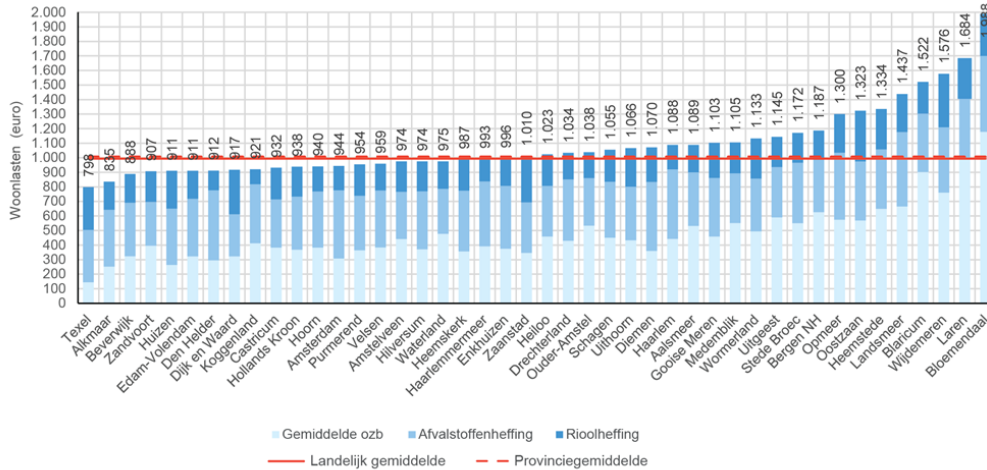
Welke kosten hebben we in 2025?

Waar komen onze opbrengsten in 2025 vandaan?

Gemiddelde woonlasten in 2024

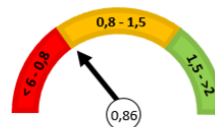

IN HOEVERRE ZIJN WIJ IN STAAT OM TEGENVALLERS OP TE VANGEN?

SOLVABILITEIT 2025 OOSTZAAN

WEERSTANDSRATIO 2025 OOSTZAAN

Programma 1 - Dienstverlening

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Dienstverlening zetten we ons in op het gebied van: Burgerlijke stand, Basisregistratie personen (BRP), de Kieswet, vergunningverlening en overige directe en digitale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat willen we bereiken?

Als zelfstandige gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en instellingen. Zij staan centraal in onze dienstverlening. Vanuit deze visie is dienstverlening voor ons meer dan het loket van Burgerzaken waar inwoners een paspoort kunnen aanvragen. Als gemeente willen wij onze inwoners optimaal te woord staan en informatie bieden van hoge kwaliteit. Verder hoort het bij onze dienstverlening dat de gemeenteloketten toegankelijk zijn voor iedereen en dat we meedenken en proactief handelen. Deze servicenormen gelden voor al onze afdelingen. Integraal werken is hiervoor essentieel. Het gaat dan om zowel de wettelijke taken als om de samenhang op andere onderdelen binnen de diverse disciplines.

Programma 1: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Informatievoorziening	DOEL 1.1 Kwaliteit informatievoorziening verbeteren	1.1.1 - Doorontwikkelen nieuwe website 1.1.2 - Digitale dienstverlening uitbreiden
THEMA 2 Bereikbaarheid	DOEL 2.1 Bereikbaarheid verbeteren	2.1.1 - Uitvoeren Uitvoeringsplan Dienstverlening 2.1.2 - Doorontwikkelen Integrale Toegang

P1 THEMA 1: Informatievoorziening

Elke vraag die bij ons binnenkomt beantwoorden wij volgens onze servicenormen, of dit nu digitaal, per post, telefonisch of persoonlijk is. We denken en zoeken mee naar mogelijkheden en oplossingen. Onze informatievoorziening is actueel, begrijpelijk en transparant

Doel

P1 DOEL 1.1: Kwaliteit informatievoorziening verbeteren

Het is een constant proces om te werken aan kwalitatief goede informatievoorziening die aansluit bij vragen vanuit onze inwoners, ondernemers en instellingen. Als de situatie daarom vraagt, bieden we waar mogelijk maatwerk.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P1 1.1.1 Doorontwikkelen nieuwe website

Na de lancering in 2023 van de nieuwe website, waarbij de wijzigingen vooral technisch waren, hebben we in 2024 ingezet op de verdere ontwikkeling. We hebben een ontwikkelagenda gemaakt, waarbij het in eerste instantie gaat om de basis op orde te krijgen en te behouden.

In 2025 zetten we deze ingezette lijn door, we verbeteren de website als het gaat om digitale

toegankelijkheid en zetten hierbij de puntjes op de "i". Het doel blijft dat informatie eenvoudig en in begrijpelijk Nederlands, voor inwoners, ondernemers en instellingen, op te vragen is.

P1 1.1.2 Digitale dienstverlening uitbreiden

De meest gevraagde producten worden door middel van e-diensten aangeboden. Het uitgangspunt in onze dienstverlening is 'klik-bel-kom': inwoners, ondernemers en instellingen moeten een product en/of dienst met enkele muisklikken kunnen krijgen/regelen. In 2024 zijn de eerste e-diensten Burgerzaken live gegaan. In 2025 gaan we ons richten op het onderhoud van deze bestaande e-diensten en de overige diensten implementeren, het correct inbedden van de juiste werkprocessen en het borgen van de kwaliteitsstandaarden.

P1 THEMA 2: Bereikbaarheid

De lijnen tussen inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeente zijn kort en de persoonlijke contacten zijn warm. Contacten verlopen vooral via onze digitale kanalen: website, digitale formulieren en sociale media (zoals wettelijk ook vereist). Daarnaast blijven wij ook toegankelijk via de telefoon en voor het maken van een persoonlijke afspraak.

Doel

P1 DOEL 2.1: Bereikbaarheid verbeteren

We verbeteren onze bereikbaarheid aan de hand van de behoefte van onze inwoners en de gevestigde bedrijven en instellingen. Onze prioriteit ligt bij het optimaliseren van de digitale dienstverlening en het realiseren van een laagdrempelige fysieke toegang binnen onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P1 2.1.1 Uitvoeren Uitvoeringsplan Dienstverlening

Zowel projectmatig als vanuit de betrokken vakafdelingen wordt er gewerkt aan de uitvoering van de acties zoals beschreven in het Uitvoeringsprogramma 2024-2025. Daarnaast evalueren we de servicenormen en wordt er een werkproces ontwikkeld om periodiek de prioriteiten op het gebied van dienstverlening vast te stellen.

P1 2.1.2 Doorontwikkelen Integrale Toegang

In 2025 ontwikkelen we het integraal werken verder door. We geven daarom vervolg aan kennisdelingssessies, integrale trainingen, de Doorbraakmethode en casuïstiek overleggen. Ook wordt er fysiek op locatie meer integraal gewerkt door de medewerkers van de afdeling Samenleving, onder andere op het Sociaal Plein.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
112 Verkiezingen	86.284	63.709	55.291	55.291	55.291	55.291
201 Burgerzaken	718.628	796.354	889.735	889.735	889.735	827.735
202 Dienstverlening algemeen	50.209	82.138	32.000	32.000	32.000	32.000
401 APV en bijzondere wetgeving	114.601	168.840	247.565	247.565	247.565	247.565
501 Economische zaken	24.020	34.050	33.190	33.190	33.190	33.190
611 Vergunningen	512.007	662.494	658.098	658.098	658.098	658.098
612 Handhaving omgevingsvergunningen	0	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Totaal Lasten	1.505.748	1.811.085	1.919.379	1.919.379	1.919.379	1.857.379
Baten						
201 Burgerzaken	178.782	154.278	214.278	214.278	214.278	144.278
401 APV en bijzondere wetgeving	16.348	34.200	19.200	19.200	19.200	19.200
611 Vergunningen	343.479	220.000	220.000	220.000	220.000	220.000
Totaal Baten	538.609	408.478	453.478	453.478	453.478	383.478
Resultaat baten minus lasten	-967.140	-1.402.607	-1.465.901	-1.465.901	-1.465.901	-1.473.901

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Vershil	Toelichting
201 Burgerzaken	Lasten	€93.381 (nadeel)	We verwachten een stijging in het aantal aanvragen voor paspoorten en identiteitskaarten. De paspoorten en identiteitskaarten waren in 2014 voor het eerst 10 jaar geldig. Daarvoor was de geldigheidsduur van deze documenten 5 jaar. Voor het jaar 2024 zullen zowel de baten als de lasten via het Najaarsbericht worden verhoogd. Voor de jaren 2025 t/m 2027 zijn ze in deze begroting beiden opgehoogd. De zogenaamde 'paspoortenpiek' loopt namelijk t/m 2027. Daarnaast zijn de geraamde lasten 2025 hoger dan 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
	Baten	€60.000 (voordeel)	
202 Dienstverlening algemeen	Lasten	€50.138 (voordeel)	De lasten van de onderhoudskosten BAG zijn vanaf 2025 met €38.000 afgeraamd, kijkend naar de werkelijke kosten van afgelopen jaren. De post toegerekende kosten voor 2025 zijn € 12.138 lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
401 APV en bijzondere wetgeving	Lasten	€78.725 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. De baten 2025 zijn lager begroot dan in 2024 doordat het begrote bedrag aan legesinkomsten uit de APV vergunningen is afgeraamd met een bedrag van €15.000. Deze inkomsten zijn al jaren te hoog begroot, en worden in
	Baten	€15.000 (nadeel)	

			het kader van realistisch begroten afgeraamd tot de reguliere inkomsten.
--	--	--	--

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Reserve kwaliteitszorg	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Reserve verkiezingen	15.706	17.160	18.767	20.273	21.756	23.239
Totaal reserves	23.706	25.160	26.767	28.273	29.756	31.239

14-okt-2024

Toelichting reserves

Reserve kwaliteitszorg

Deze reserve is gevormd vanuit het najaarsbericht 2021. In de oneven jaren is een budget in de begroting opgenomen om het onderzoeken "waar staat je gemeente" te kunnen uitvoeren. Met ingang van 2024 worden deze onderzoeken niet meer uitgevoerd, en kan deze reserve vrijvallen. Het vrijvallen van deze reserve is opgenomen in de eerste begrotingswijziging inzake het project duurzaam begrotingsevenwicht.

Reserve Verkiezingen

Met ingang van 2021 wordt een jaarlijkse dotatie aan deze reserve begroot, om schommelingen in de kosten van de verkiezingen op te kunnen vangen. In de begroting is een jaarlijks budget opgenomen van €30.000. In 2024 verwachten we een verkiezing te organiseren (Europese Parlementsverkiezingen). De extra kosten hiervan zullen aan de reserve worden onttrokken.

Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling

Waar gaat dit programma over?

Het programma Ruimtelijke Ontwikkeling houdt zich bezig met: goed wonen, werken en recreëren en het zo veel mogelijk behouden van het open cultuurlandschap voor het nageslacht.

Wat willen we bereiken?

Wij blijven ons inzetten voor een groene woon- en leefomgeving met voldoende en passende woningen voor huidige en toekomstige generaties. Ook bevorderen we de doorstroming hiervan. Wij hechten groot belang aan verduurzaming en energieneutraliteit. Onze ambitie is om in 2040 als gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn en om de klimaatdoelstellingen vanuit de Klimaatwet en Klimaatakkoorden behaald te hebben. Als gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en organisaties. We hebben de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren bij initiatieven die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde hebben.

Gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat

Wij verwelkomen economische initiatieven met een gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat. Deze initiatieven hebben de meeste kans als ze duurzaam zijn, onze plaatselijke economie en werkgelegenheid bevorderen en/of op een andere manier aantoonbaar goed zijn voor de lokale samenleving. In regionaal verband praten we met MKB-ondernemers over nieuwe wetten en regels die grote gevolgen voor het MKB kunnen hebben, de zogenoemde MKB-toets.

Programma 2: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Wonen in Oostzaan	DOEL 1.1 Passend woningaanbod voor onze inwoners	1.1.1 - Woningvoorraad vergroten 1.1.2 - Volkshuisvestingprogramma 1.1.3 - Stimuleren grondeigenaren om te bouwen 1.1.4 - Intaketafel verder ontwikkelen 1.1.5 - Creatiever omgaan met woonvormen (wonen op vaders erf wonen in de 2e lijn en tiny houses) 1.1.6 - Aanpassen welstandsbeleid en ontwikkeling erfgoedbeleid
THEMA 2 Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen van kwaliteit	DOEL 2.1 Recreatiemogelijkheden aantrekkelijker maken	2.1.1 - Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld in 2025 2.1.2 - Kanoroute Oostzanerveld 2.1.3 - Mogelijkheden Twiske onderzoeken binnen de regels van Natura 2000 2.1.4 - Afronding beleid kleinschalige verblijfsrecreatie opstellen 2.1.5 - Uitvoeren Regio Deal ZaanIJ
	DOEL 2.2 Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit	2.2.1 - Oostzanerveld 2.2.2 - Actief participeren in de Corridorstudie 2.2.3 - Participeren in het project AVANT 2.2.4 - Omgevingsplan vaststellen
	DOEL 2.3 Meer ruimte creëren voor initiatieven	2.3.1 - Bedrijfsbezoeken door het college
	DOEL 2.4 Mogelijkheden voor werkgelegenheid versterken	2.4.1 - Ondernemers faciliteren
THEMA 3 Duurzaamheid	DOEL 3.1 Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen	3.1.1 - Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen) 3.1.2 - Stimuleren energiebesparing bedrijven 3.1.3 - Aansluiten in de regio: energie en klimaat 3.1.4 - Opstellen Warmteprogramma 3.1.5 - Woningverduurzaming stimuleren 3.1.6 - Energie opwekken met hernieuwbare bronnen 3.1.7 - Opstellen wijkuitvoeringsplan 3.1.8 - Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

P2 THEMA 1: Wonen in Oostzaan

Wij werken mee aan een woningaanbod dat beter aansluit op de (toekomstige) woningbehoefte van onze inwoners en aan de woonopgaven in deze gemeente. Wij zoeken zoveel mogelijk ruimte om woningbouw mogelijk te maken. Hierbij kijken we waar inwoners van Oostzaan voorrang kunnen krijgen en onderzoeken we of mensen die een huurwoning in Oostzaan achterlaten, voorrang kunnen krijgen bij het kopen van een (nieuwbouw)woning. Daarbij streven we naar een goede balans tussen huur- en koopwoningen.

Doel

P2 DOEL 1.1: Passend woningaanbod voor onze inwoners

Het stimuleren van woningbouw heeft een zeer hoge prioriteit, omdat we de mogelijkheden voor doorstroming binnen onze gemeente willen vergroten. De gemeente wil gedifferentieerd, creatief en duurzaam (laten) bouwen voor jong en oud. Woningen moeten bereikbaar blijven voor alle lagen van de bevolking. We zetten als vuistregel voor de verdeling van huurwoningen in op 40% sociale huur en 60% vrije sector huur, waarvan 2/3 midden huur (tot €1.123 per maand). Voor koopwoningen zetten we in op een verdeling van 40% betaalbare koop (tot €435.000, prijspeil NHG) en 60% op overige koopwoningen. Wij maken afspraken met de Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting (WOV), en zo nodig met andere in Oostzaan actieve woningbouwverenigingen, om doorstroming te bevorderen. Als ouderen naar een passende nieuwe woning verhuizen, maken ze ruimte voor starters en doorstromers.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 1.1.1 Woningvoorraad vergroten

We blijven inzetten op het initiëren en realiseren van (particuliere) woningbouwprojecten. We stimuleren marktpartijen om een passend aanbod aan woningen te realiseren in Oostzaan. Dat doen we door actief mee te denken bij planvorming en realisatie inclusief vergunningenproces. Met de corporaties maken we jaarlijks prestatieafspraken. We monitoren deze afspraken om te waarborgen dat de ontwikkeling van nieuwe huurwoningen op koers blijft.

P2 1.1.2 Volkshuisvestingsprogramma

Door de vele veranderingen in wet- en regelgeving is het belangrijk dat wij als gemeente Oostzaan een nieuw volkshuisvestingsprogramma (woon(zorg)beleid en huisvestingsverordening) ontwikkelen dat onze huidige woonvisie vervangt, om ervoor te zorgen dat ons woningbeleid weer volledig actueel is voor de toekomst.

P2 1.1.3 Stimuleren grondeigenaren om te bouwen

Een proactieve en op medewerking gericht houding richting initiatiefnemers op haalbare locaties (ook via de intake tafel -zie 1.1.4-), zodat zo snel als mogelijk tot realisatie kan worden overgegaan. Ook geschikte woningbouwlocaties die qua (provinciale) regelgeving lastiger te realiseren zijn, worden serieus op haalbaarheid onderzocht door hierover de provincie te consulteren en/of door een procedure te starten tot het verkrijgen van een provinciale ontheffing van de provinciale Omgevingsverordening. Ook kan de gemeente een bemiddelende rol spelen richting andere overheden zoals de provincie. Een verwachte wijziging van de provinciale Omgevingsverordening in 2025 zal het eenvoudiger maken medewerking te kunnen verlenen aan bouwinitiatieven in het landelijk gebied.

P2 1.1.4 Intake tafel verder ontwikkelen

De intake tafel is sinds de Omgevingswet een belangrijk onderdeel van vergunningverlening. Ter voorbereiding op de omgevingstafel worden plannen die strijdig zijn met het omgevingsplan in het voortraject van de vergunningsaanvraag beoordeeld op wenselijkheid en haalbaarheid. Deze voorselectie vormt het go of no-go moment voor veel met het omgevingsplan strijdige initiatieven. Met de invoering van de Omgevingswet zijn we hiermee gestart. In 2025 continueren wij deze aanpak en verbeteren we de dienstverlening naar inwoners en ondernemers, door hen uit te nodigen voor de gesprekken over de haalbaarheid van projecten en sneller dan voorheen tot oordeelsvorming te komen.

P2 1.1.5 Creatiever omgaan met woonvormen (wonen op vaders erf' wonen in de 2e lijn en tiny houses)

Wij blijven ons inzetten om met inachtneming van de Omgevingsverordening NH2020 en de afspraken binnen de nieuwe coalitie van de Provincie, "wonen op vaders erf" te kunnen realiseren. Een verwachte wijziging van de provinciale Omgevingsverordening in 2025 zal het eenvoudiger maken medewerking te kunnen verlenen aan het wonen op vaders erf in het landelijk gebied. Na vaststelling van gemeentelijk beleid kan in 2025 sowieso via de vergunningverlening uitvoering worden gegeven aan het wonen op vaders erf in binnenstedelijk gebied.

Ook blijven wij ons inzetten voor de realisatie van tiny houses. Dit is een relatief nieuwe woonvorm die bijdraagt aan het vergroten van de diversiteit aan woonmogelijkheden. We zijn in gesprek met een collectief van initiatiefnemers voor de realisatie van een aantal tiny houses. Bij een succesvolle haalbaarheidsstudie willen wij in 2025 hier een omgevingsvergunning voor afgeven.

P2 1.1.6 Aanpassen welstandsbeleid en ontwikkeling erfgoedbeleid

Het erfgoedbeleid zal verder invulling krijgen door het aanwijzen van Oostzaanse gemeentelijke monumenten. Het welstandsbeleid wordt geactualiseerd en waar nodig geïntegreerd in het omgevingsplan en waar mogelijk versoepeld worden.

P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen aan kwaliteit

We willen werkgelegenheid stimuleren door onder andere het ontwikkelen van toerisme, recreatie en de natuur.

Doel

P2 DOEL 2.1: Recreatiegebied aantrekkelijker maken

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te recreëren.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 2.1.1 Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld in 2025

Voor de stimulering van duurzame en stille waterrecreatie zijn we bezig met een project om één kanosteiger bij het Twiske te vervangen worden in het Oostzanerveld en langs de Twiskebrug twee drijfsteigers geplaatst met daarop hufferproof picknickbankjes. In verband met langdurige procedures omtrent vergunningverlening, de restricties rond bouwen in een natuurgebied en de vele stakeholders die bij het project betrokken zijn, verwachten we het totale project (zowel steigerbouw, als plaatsing van de borden en picknickbankjes) af te ronden in 2025.

P2 2.1.2 Kanoroute Oostzanerveld

De bestaande rode kanoroute door het Oostzanerveld wordt ingekort en is digitaal te vinden en te gebruiken. De folder met het kanoroutenetwerk is ontwikkeld. Project meegenomen vanuit 2024, omdat we wilden wachten op de realisatie van de nieuwe steigers van punt 2.1.1.

P2 2.1.3 Mogelijkheden Twiske onderzoeken binnen de regels van Natura 2000

Het Twiske is een fantastisch recreatiegebied waar velen met plezier gebruik van kunnen maken en ook een natuurgebied waar we zuinig op zijn.

Daarom ordenen we de bestaande regels – in het jaarplan Uitvoering en handavingsstrategie en in het Omgevingsplan, zodat duidelijk is wat er in het Twiske mag en kan en wat niet. Uitgangspunt voor vergunningsverlening, beleidsontwikkeling en handhaving blijven de recreatieve aspecten en de natuurwaarden van het Twiske.

P2 2.1.4 Afronding beleid kleinschalige verblijfsrecreatie opstellen

In 2024 wordt onderzocht hoe dit op te nemen in de woonvisie. In 2025 ronden we dit onderzoek af en mogelijk in de visie opgenomen.

P2 2.1.5 Uitvoeren Regio Deal ZaanIJ

De samenwerkende regiopartners (de gemeenten Zaanstad, Oostzaan, Amsterdam en de provincie Noord-Holland) hebben 20 miljoen euro gekregen voor de nieuwe Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen. Met deze deal spreken deze regiopartners en het Rijk af te gaan investeren in het gebied waar de drie gemeenten aan elkaar grenzen. Daarbij wordt vooral ingezet op het verbeteren van de leefkwaliteit, onderwijs en werk en het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en het verkleinen van de gezondheidsverschillen. Oostzaan participeert primair op de thema's Leefkwaliteit en groene omgeving enerzijds en Veiligheid en ondermijning anderzijds. Voor de activiteiten die Oostzaan wil uitvoeren binnen deze thema's is een bedrag van € 400.000 beschikbaar vanuit de zogenoemde regio-envelop. Daaraan zal € 100.000 worden toegevoegd vanuit de resterende middelen van de lopende Regio Deal zodat uiteindelijk maar liefst een half miljoen euro beschikbaar is voor de Oostzaanse activiteiten. In 2025 zal opdracht worden verstrekt tot het uitvoeren van verschillende projecten die bijdragen aan Oostzaanse thema's.

Doel

P2 DOEL 2.2: Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te wonen. Daarbij behouden en versterken wij de kwaliteit van de openbare ruimte en de omgeving en zetten we in op het behoud van het dorpsaanzicht.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 2.2.1 Oostzanerveld

Het Oostzanerveld is van groot belang voor Oostzaan. Daarom willen we onze inspanningen richten op het in standhouden van de ruimtelijke kwaliteit van het Oostzanerveld. Daarnaast participeren wij in het gebiedsproces van de provincie Noord-Holland en behartigen hierin de Oostzaanse belangen. Doel is om in 2025 een gezamenlijk gedragen toekomstvisie vast te stellen.

P2 2.2.2 Actief participeren in de Corridorstudie

De bereikbaarheid in het gebied tussen Amsterdam en Hoorn staat onder druk. Om dit te verbeteren is de Corridorstudie gestart. Onderdeel van de Corridorstudie zijn diverse projecten. Eén van de belangrijkste projecten betreft het project A7/A8 Amsterdam – Hoorn waarbij Rijkswaterstaat de A7 en A8 zou uitbreiden met extra rijstroken om de doorstroming te verbeteren. De minister heeft dit project echter van de prioriteitenlijst geschrapt. In 2025 zal worden beoordeeld of en wanneer het project A7/A8 weer zal worden opgestart. Andere projecten in het kader van de Corridorstudie zoals het verbeteren van de fietsverbindingen en het verbeteren van de doorstroming op de Thorbeckeweg vinden wel doorgang. De onderzoeken naar doorfietsroutes bevinden zich in de afrondende fase.

P2 2.2.3 Participeren in het project AVANT

We participeren in het project AVANT waarbij de verkeersdruk van de N516 (Thorbeckeweg) wordt aangepakt. Vanuit het project wordt voor Oostzaan een fietstunnel en een fietsbrug gerealiseerd. Start bouw is medio 2025.

P2 2.2.4 Omgevingsplan vaststellen

Het traject om te komen tot een eerste omgevingsplan van Oostzaan (de basisregeling) wordt afgerond in 2025. Daarmee worden alle fysieke regels in één samenhangend document samengebracht en geordend en is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) gevuld met lokale regels. Daarmee verbeteren we de werkprocessen en de dienstverlening naar ondernemers en inwoners.

Doel

P2 DOEL 2.3: Meer ruimte creëren voor initiatieven

We staan open voor economische initiatieven. We bevorderen duurzame economische ontwikkelingen die de werkgelegenheid stimuleren. We stimuleren, faciliteren en maken hierbij gebruik van de kansen die de Metropoolregio Amsterdam (Amsterdam Economic Board) ons biedt. Daarnaast komen we tweemaandelijks samen met de Zaanstreek-Waterland gemeenten om kennis uit te wisselen en waar mogelijk de handen ineen te slaan bij deelregionale projecten.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 2.3.1 Bedrijfsbezoeken door het college

Het college brengt 4 à 6 keer per jaar een bezoek aan lokale bedrijven. Door actief in contact te staan met ondernemers blijven we op de hoogte van wat er speelt in het bedrijfsleven en waar de behoefte ligt van ondernemers als het aankomt op gemeentelijke plannen.

Doel

P2 DOEL 2.4: Mogelijkheden voor werkgelegenheid versterken

Wij willen de werkgelegenheid in onze gemeente stimuleren. We blijven in gesprek met ondernemers en instellingen om verbindingen te leggen en waar mogelijk mee te werken aan (ruimtelijke) initiatieven in het belang van bestaande en nieuw te vestigen bedrijven.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 2.4.1 Ondernemers faciliteren

We houden actief contact met de bedrijfsverenigingen door met regelmaat aan te sluiten bij hun vergaderingen en we voorzien ondernemers van informatie vanuit de overheid en Vervoerregio Amsterdam over bijvoorbeeld nieuwe regelgeving of verkeersstromingen die de ondernemers van Oostzaan kan beïnvloeden. Daarnaast vindt er minimaal 2x per jaar overleg plaats met het bestuur van Contactgroep Bedrijven Oostzaan (CBO) en het college om in gesprek te blijven met ondernemers en organisaties. Daar bovenop draagt de gemeente Oostzaan bij aan het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Het KVO brengt diverse belanghebbenden samen en faciliteert inzicht en afspraken over uiteenlopende veiligheidsaspecten zoals overlast, criminaliteit, leegstand, ondermijning, onderhoud en beheer van openbare ruimte, brandveiligheid en verkeersveiligheid.

Via het Stichting Startersloket worden meerdere keren per maand online trainingen aangeboden aan (startende) ondernemers. Het Startersloket is doordeweeks dagelijks telefonisch bereikbaar voor vragen. Om jaarlijks ons blijk van waardering voor onze ondernemers uit te dragen organiseert gemeente Oostzaan ieder jaar de Dag van de

Ondernemer waar enkele ondernemers uit de gemeente in het zonnetje worden gezet door bijvoorbeeld een bedrijfsbezoek te organiseren met taart en bloemen. Tot slot starten we met de opzet van een MKB-toets om inzicht te krijgen in de gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving voor ondernemers.

P2 THEMA 3: Duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van ons leefgebied kijken wij hoe we het leefklimaat en de luchtkwaliteit kunnen verbeteren. Daarbij staan betaalbare en schone energievoorzieningen voorop.

Doel

P2 DOEL 3.1: Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen

We streven naar een duurzame samenleving en wij stimuleren en informeren bedrijven en inwoners om waar mogelijk te verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P2 3.1.1 Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen)

In 2024 is in samenwerking met OD IJmond en het bedrijf Enerzien een netcongestieonderzoek gestart voor alle drie de bedrijventerreinen in Oostzaan. Het doel van het onderzoek is het in kaart brengen van handelingsperspectieven op energiegebied voor de bedrijventerreinen. Met als resultaat een integraal overzicht van het energiesysteem per bedrijventerrein en de mogelijke slimme energieoplossingen, zowel individueel als collectief. In 2025 liggen de resultaten op tafel, samen met voorstellen hoe men de netcongestie op de Oostzaanse bedrijventerreinen zo goed mogelijk het hoofd kan bieden.

P2 3.1.2 Stimuleren energiebesparing bedrijven

Gemeente Oostzaan is aangesloten bij het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025. Dit akkoord is gericht op energiebesparing bij bedrijven door een combinatie van stimulerend toezicht, handhaving en ondersteuning met energiescans en advies. De uitvoering van het akkoord wordt voor de gemeente Oostzaan gedaan door ODIJ.

P2 3.1.3 Aansluiten in de regio: energie en klimaat

Het college heeft ingestemd met de Herijking RES 2024. In gemeenten met wijzigingen in zoekgebieden zal de herijkte RES door de gemeenteraad worden vastgesteld. Na besluitvorming door Provinciale Staten in het najaar van 2024 wordt de Herijking RES 2024 definitief.

We blijven het proces rond de plannen van Amsterdam voor grote windturbines bij de Noorder IJplas kritisch volgen, het college heeft namelijk de zienswijze ingediend dit niet te willen.

Met de overige gemeenten in Zaanstreek-Waterland is een gezamenlijke zienswijze ingediend op het concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) van het ministerie van EZK. De NRD is het startpunt van de milieueffectrapportage (MER): in de NRD staat beschreven welke onderzoeken als onderdeel van de MER gedaan zullen worden, op welke manier en in welk gebied. We blijven betrokken bij dit programma en trekken hierin zo veel mogelijk op met de andere gemeenten in Zaanstreek-Waterland.

We participeren ook in het project 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord van TenneT en het ministerie van EZK. Ook in dit proces trekken we zo veel mogelijk samen op met de overige gemeenten in Zaanstreek-Waterland. In het najaar van 2024 zullen we een zienswijze indienen op het concept-NRD van dit project.

We zijn betrokken bij het opstellen van de provinciale Energievisie en het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK). Ook werken we mee aan het proces 'regionaal programmeren' van Liander. Met als doel: het op elkaar afstemmen van ontwikkelingen in de regio en de inrichting van het elektriciteitsnet. In 2025 blijven wij alert op het vervolg.

P2 3.1.4 Opstellen Warmteprogramma

Er is een wijkuitvoeringsplan in ontwikkeling om zo de volgende stap op het gebied van warmtetransitie te zetten. Het traject is inclusieve bewonersparticipatie (deur tot deur participatie).

Er wordt in 2025 een start gemaakt met het opstellen van een warmteprogramma voor heel Oostzaan. Als eerste stap naar aardgasvrij heeft Oostzaan een Transitievisie Warmte opgesteld. Daarin geven wij aan in welke gebieden de komende jaren aan de slag gegaan wordt met verduurzaming of het aardgasvrij maken van gebouwen. En wanneer verwacht wordt dat het gebruik van aardgas in specifieke gebieden ook daadwerkelijk beëindigd wordt. Deze visie zal in 2026 geactualiseerd worden als Warmteprogramma. Daarna volgt elke 5 jaar een herijking.

P2 3.1.5 Woningverduurzaming stimuleren

Eind 2024/begin 2025 organiseren we opnieuw een collectieve inkoopactie voor isolatie en zonnepanelen, in samenwerking met Duurzaam Bouwloket. Gelijktijdig zullen warmtescans worden aangeboden aan eigenaren van koopwoningen.

Daarnaast heeft Oostzaan van RVO de subsidie Specifieke Uitkering (SpUk) Lokale Aanpak Isolatie ontvangen. Deze SpUk is gericht op het isoleren van koopwoningen met slechte energielabels (D, E, F, G). De SpUk is toegekend voor maximaal 78 koopwoningen. (€1.790.- per woning).

Over de inkoopactie en de Lokale Aanpak Isolatie organiseren we een informatiebijeenkomst.

In het najaar van 2024 en 2025 nemen we wederom deel aan de Nationale Duurzame Huizenroute.

Doorlopend: met alle vragen over de verduurzaming van hun woning kunnen inwoners terecht bij het energieloket van de gemeente (Duurzaam Bouwloket). Ook wordt de inzet van energiecoaches voortgezet.

P2 3.1.6 Energie opwekken met hernieuwbare bronnen

Het zoekgebied uit de RES voor zonnepanelen langs de A8 is opgenomen in het programma OER (Opwekking van Energie op Rijksgrond). Het OER-traject voor de A8 is in Q3 2023 van start gegaan. Tijdens de 'voorverkenning' is de scope van het project bepaald en is er een plan van aanpak opgesteld. In april 2024 is door de betrokken partijen een intentieovereenkomst ondertekend en is de 'verkenning' gestart. In deze fase verkennen we nader hoe invulling kan worden gegeven aan het zoekgebied voor zonne-energie langs de A8. In 2025 volgt de volgende fase: de planvorming.

In regionaal verband werken we aan een aanpak om het realiseren van zonnepanelen op schooldaken te versnellen. Hiertoe willen we met enkele schoolbesturen een intentieovereenkomst afsluiten. Voor deze aanpak worden de voor Zaanstreek-Waterland beschikbare RES-middelen ingezet. De start van het project staat gepland voor eind 2024 en de uitvoering zal hoofdzakelijk in 2025 plaatsvinden. Dit project en IHP voor de gemeente Oostzaan - waarin verduurzaming ook nadrukkelijk wordt meegenomen – worden op elkaar afgestemd.

De gemeenten in Zaanstreek-Waterland werken aan een beleidskader voor kleine windturbines. Begin 2024 is het concept-beleidskader opgeleverd door het bureau TAUW. In 2024 worden in Zaanstreek-Waterland informatiebijeenkomsten georganiseerd en worden resultaten verwacht van ecologisch onderzoek in de provincie Groningen. Eind 2024/begin 2025 volgt besluitvorming.

In 2023 is in Zaanstreek Waterland een participatief haalbaarheidsonderzoek m.b.t. de grootschalige opwek van zonne-energie boven parkeerplaatsen uitgevoerd. Op basis van de verkenning van de technische en financiële haalbaarheid werden enkele locaties in Oostzaan als kansrijk beoordeeld, waaronder de parkeerplaats Twiske Poort. We zullen de mogelijkheden voor een solar carport op deze locatie verder in kaart brengen.

P2 3.1.7 Opstellen wijkuitvoeringsplan

In 2024 is er een pilotwijk uitgekozen. Deze wijk moet vooruitlopen op de doelstelling om Oostzaan energieneutraal te maken in 2040. Dit zijn de wijken Twiske1 en 2, Roemereiland en de straat Jol met ongeveer 300 woningen.

Voor deze wijk wordt in 2024 een wijkuitvoeringsplan opgesteld en in Q3 2024 voorgelegd aan de raad, samen met een ondersteuningspakket (advies aan huis en subsidie warmteverliesberekening) voor de bewoners.

P2 3.1.8 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

De gemeente Oostzaan was aangesloten bij het ontzorgingsprogramma verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Van de daarvoor in aanmerking komende gemeentelijke gebouwen is onderzocht hoe ze te verduurzamen zijn. Eind oktober 2022 was de oplevering van het dashboard, met voor elk gebouw een advies voor verduurzamingsmaatregelen. Dit dashboard vormt de basis voor de verdere verduurzaming van deze gemeentelijke gebouwen.

RHDHV heeft in opdracht van de gemeente voor de gebouwen De Greep en De Kunstgreep integrale projectplannen opgesteld (aardgasvrij verduurzamen). Op 3 juni 2024 is bij RVO de aanvraag voor DUMAVA-subsidie ingediend voor de gebouwen. Na toekenning van de subsidie (30%-40%) en na verlening van het budget door de raad beginnen we met de uitvoering.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
301 Woonruimteverdeling	24.440	49.357	23.000	23.700	24.400	25.100
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	43.891	80.804	109.886	109.886	109.886	109.886
303 Volkshuisvesting	22.359	49.282	28.104	28.104	28.104	28.104
304 Erfpacht	8.320	9.539	7.183	7.183	7.183	7.183
503 Oostzanerveld	32.182	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
609 Ruimtelijke ordening	221.361	195.016	118.638	118.638	118.638	118.638
613 Grondexploitatie	83.759	85.264	154.283	154.283	154.283	154.283
805 Verkeer en vervoer	63.544	112.024	107.737	107.737	107.737	107.737
Totaal Lasten	499.855	591.286	558.831	559.531	560.231	560.931
Baten						
301 Woonruimteverdeling	249	0	0	0	0	0
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	8.002	0	0	0	0	0
304 Erfpacht	91.501	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
613 Grondexploitatie	38.911	0	0	0	0	0
Totaal Baten	138.662	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Resultaat baten minus lasten	-361.194	-501.286	-468.831	-469.531	-470.231	-470.931

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Vershil	Toelichting
301 Woonruimteverdeling	Lasten	€26.357 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn €14.657 lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. Daarnaast wordt het budget voor de woonruimteverdeling afgeraamd met een bedrag van €11.700 op basis van werkelijke kosten en realistisch begroten.
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	Lasten	€29.082 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn €54.082 hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. Daarnaast wordt het budget voor de BGT afgeraamd met een bedrag van €25.000 op basis van werkelijke kosten en realistisch begroten.
609 Ruimtelijke ordening	Lasten	€76.378 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn €37.278 lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. Het budget voor de ODIJmond wordt opgehoogd met een bedrag van €5.700 op basis van de DVO taken voor wat betreft de Ruimtelijke Ordening taken. Het budget €45.000 wordt structureel afgeraamd. Dit budget is bestemd voor het aanpassen van de omgevingsplannen. Deze aanpassingen vallen ook onder de implementatie van de Omgevingswet, en zijn begroot in de reserve Omgevingswet. Het jaarlijkse budget kan hierdoor structureel vrijvallen.
613 Grondexploitatie	Lasten	€69.016 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Reserve duurzaamheid	344.328	431.328	431.328	431.328	431.328	431.328
Reserve omgevingswet	772.168	772.168	772.168	772.168	772.168	772.168
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	21.060	29.625	29.625	29.625	29.625	29.625
Totaal reserves	1.137.555	1.233.120	1.233.120	1.233.120	1.233.120	1.233.120

14-okt-2024

Toelichting reserves

Reserve Duurzaamheid

Met ingang van het jaar 2024 is het budget van de duurzaamheidsmanager structureel opgenomen in de begroting. Voor de periode 2024-2026 zijn geen mutaties op deze reserve

gepland. Deze reserve kan worden ingezet voor initiatieven op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.

Reserve Omgevingswet

De reserve Omgevingswet is destijds ingesteld om de implementatiekosten voor de invoering van de Omgevingswet uit te betalen. Deze reserve is gevormd ten laste van de exploitatie 2020 en 2021, waarbij de niet bestede en incidentele middelen voor de implementatie destijds zijn toegevoegd aan deze reserve. De implementatie is inmiddels afgerond, de Omgevingswet is met ingang van 2024 in werking getreden. Het saldo van deze reserve is bestemd voor het omzetten van de bestaande bestemmingsplannen naar 6 omgevingsplannen, waarvoor een tijdsperiode mag worden gehanteerd van 6 jaar, waarbinnen dit gereed moet zijn.

Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren. Hiervoor zijn in 2022 middelen ontvangen en middels de resultaatbestemming 2022 toegevoegd aan deze reserve. Deze wet gaat in op 1 januari 2024 en deze middelen zullen in 2024 en 2025 worden ingezet.

Programma 3 - Sociaal Domein

Waar gaat dit programma over?

Het programma Sociaal Domein houdt zich bezig met onze inzet op het gebied van: beleid en uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, armoede, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering en de Wet publieke gezondheid.

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Oostzaan mag en kan meedoen. Dat is onze ambitie. We werken aan bestaanszekerheid, gezond leven en opgroeien, en aan maatschappelijke ondersteuning. Het is voor ons belangrijk dat onze inwoners verbonden (kunnen) zijn met de samenleving en zich gesteund voelen bij het vervullen van zorgtaken. In Oostzaan gaat veel zorg naar elkaar uit. Wie zorg of hulp van de gemeente nodig heeft, krijgt zo snel mogelijk een passende oplossing. We zorgen ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben dit gemakkelijk en dichtbij vinden en in onze dienstverlening hebben we oog voor de menselijke maat. We zijn alert op de manier waarop de regels van de Participatiewet, de Jeugdwet, de Wet werk en inkomen en de Wmo uitpakken in de levens van inwoners. We sluiten aan bij de leefwereld van inwoners om passende ondersteuning te kunnen bieden. Integraal beleid en een goed op elkaar afgestemde uitvoering zijn hiervoor essentieel. Het gaat dan niet alleen om de wettelijke taken binnen het sociaal domein, maar ook om de samenhang met bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs, omgeving en economie. We ontwikkelen een integraal beleidskader met vier centrale thema's. Dit werken de komende jaren uit om voorwaarden te scheppen voor een integrale uitvoering.

1. Voor en met elkaar

Dit thema richt zich op ondersteuning van de sociale betrokkenheid van de dorpsgemeenschappen, op zo goed en lang mogelijk thuis kunnen wonen van kwetsbare inwoners en op mantelzorgondersteuning.

2. Iedereen kan meedoen

Dit thema richt zich onder andere op armoede- en schuldenproblematiek en op het verlichten van eenzaamheid.

3. De kracht van preventie

Dit thema richt zich op het bevorderen van een gezonde leefstijl en op een sterke basis voor de jeugd.

4. Passende ondersteuning en zorg

Dit thema richt zich op de ontwikkeling van passende hulp voor inwoners volgens onze dienstverleningsvisie, de ontwikkeling van integrale toegang en samenwerking met onze partners.

Programma 3: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Voor en met elkaar	DOEL 1.1 Ondersteunen lang thuis wonen	1.1.1 - Opstellen woonzorgvisie
THEMA 2 Iedereen kan meedoen	DOEL 2.1 Armoede bestrijden	2.1.1 - Uitvoeren Plan armoedebestrijding
	DOEL 2.2 Aanpak laaggeletterdheid	2.2.1 - Uitvoeren Plan Laaggeletterdheid
	DOEL 2.3 Schuldenproblematiek aanpakken	2.3.1 - Uitvoeren Beleidsplan schuldhulpverlening
	DOEL 2.4 Verlichten van eenzaamheid	2.4.1 - Voortzetten van preventieve huisbezoeken inclusief extra aandacht voor valpreventie 2.4.2 - Organiseren van netwerkbijeenkomsten eenzaamheid
	DOEL 2.5 Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	2.5.1 - Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie 2.5.2 - Meer maatwerk toepassen
THEMA 3 Preventie	DOEL 3.1 Bevorderen gezonde leefstijl	3.1.1 - Uitvoeren Sportakkoord (2022 – 2026)
	DOEL 3.2 Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd	3.2.1 - Uitbreiden en evalueren van de pilot gezinscoach
		3.2.2 - Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal
3.2.3 - Samenredzaamheid bevorderen		
THEMA 4 Passende ondersteuning en zorg	DOEL 4.1 Mantelzorg ondersteunen	4.1.1 - Dementievriendelijke gemeente worden
		4.1.2 - Beschermd wonen van Zaanstad naar Oostzaan
	DOEL 4.2 Jeugdhulp	4.2.1 - Hervormingsagenda jeugd 4.2.2 - Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet 4.2.3 - Gunnen/implementeren een nieuw contract
THEMA 5 Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	DOEL 5.1 Integraal werken binnen de beleidsterreinen	5.1.1 - Aan de slag met de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2025/2026

P3 THEMA 1: Voor en met elkaar

Veel inwoners voelen zich met elkaar verbonden en zien naar elkaar om. Dit noemen we ook wel sociale betrokkenheid. Deze betrokkenheid en het behouden ervan of zelfs het vergroten, is belangrijk. Als mensen elkaar kennen en zich met elkaar verbonden voelen, is de kans groter dat zij rekening willen houden met en zich willen inzetten voor elkaar. Met een goede sociale betrokkenheid snijdt het mes aan twee kanten. Je verbonden voelen met je naasten draagt bij aan mentale gezondheid. Bij een groep horen en sociale contacten hebben, vinden

veel mensen fijn. En het kan eenzaamheid tegengaan. Daarnaast kan verbondenheid een laagdrempelig vangnet vormen met oog voor elkaar.

De drie speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van de onderlinge sociale betrokkenheid
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen
- Versterken mantelzorgondersteuning

Doel

P3 DOEL 1.1: Ondersteunen lang thuis wonen

De gemeente faciliteert inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dit is het hoofddoel van de Wet maatschappelijke ondersteuning van 2015. De gemeente doet dit op twee manieren. 1. Via de maatwerkvoorzieningen waarvoor een indicatie nodig is (dagbesteding, begeleiding, hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, trapliften, aanvullend openbaar vervoer, enzovoorts). 2. Via voorliggende voorzieningen (mantelzorgondersteuning, inzet vrijwilligers, tafeltje dekje, Belbus, WelzijnWonenPlus enzovoorts). Deze voorliggende voorzieningen worden meestal door de welzijnsorganisaties, georganiseerd.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 1.1.1 Opstellen woonzorgvisie

De woonzorgvisie dient, conform opdracht rijksoverheid, eind 2025 vastgesteld te zijn als onderdeel van een veel bredere woonvisie. We leveren dan ook in 2025 deze woonzorgvisie op.

In 2024 is de problematiek en de omvang hiervan in beeld gebracht. Aan de hand daarvan wordt een plan van aanpak opgesteld. Daarnaast wordt gestart met woonzorgvisie als onderdeel van de brede woonvisie in 2025.

P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen

Mee kunnen doen heeft te maken met thema 1: 'Voor en met elkaar'. Het vraagt om verbindingen tussen inwoners onder elkaar en tussen (maatschappelijke) organisaties en inwoners waarbij men respect heeft voor elkaar, naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. We gaan uit van inwoners die er zelf voor kunnen zorgen dat ze meedoen. Maar we weten dat er soms (tijdelijk) grenzen zitten aan de zelfredzaamheid. We weten ook dat niet alle problemen te voorkomen of op te lossen zijn en dat er mensen zijn die te maken hebben met een beperking. Ook zijn er mensen die niet volledig zichzelf kunnen zijn omdat anderen ze dan niet accepteren. Daarom zetten wij ons in voor inwoners die, op sommige gebieden, niet of niet volledig mee kunnen doen. Het kan bijvoorbeeld gaan om bemiddeling naar passend werk, het (beter) leren lezen en schrijven, een openbare ruimte geschikt maken voor rolstoelen of een bijdrage leveren aan de acceptatie van diversiteit in seksualiteit en gender.

De twee speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) financieel niet zelfredzaam zijn en/of schulden hebben
- Effectieve aanpak van eenzaamheid

Doel

P3 DOEL 2.1: Armoede bestrijden

Mensen met een lager inkomen hebben het de afgelopen periode lastig gehad. Dit is met name veroorzaakt door de hoge inflatie. Het is lastig om uit een dergelijke positie te komen. Daarnaast willen we meer doen om dit soort situaties te beperken.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 2.1.1 Uitvoeren Plan armoedebestrijding

Er wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan dat in 2024 is opgesteld. Dit beleidsplan richt zich op (werkende) inwoners met een laag besteedbaar inkomen die niet goed kunnen meedoen in de samenleving. De nieuwe aanpak focust zich op het voorkomen van armoede, ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen, een sterke basis voor de jeugd, betere integrale samenwerking en tot slot meer aandacht voor monitoring en tussentijdse evaluatie.

Doel

P3 DOEL 2.2: Aanpak laaggeletterdheid

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. In het dagelijks leven moeten mensen vaak lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer. Een gebrek aan basisvaardigheden kan grote nadelen hebben.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 2.2.1 Uitvoeren Plan Laaggeletterdheid

We geven uitvoering aan de regionale aanpak die in 2024 is geactualiseerd. Er wordt ingezet op drie thema's: taal & werk, taal & het gezin en taal bij de NT1-doelgroep. Dat zijn volwassen mensen die niet anderstalig zijn opgevoed. Dus inwoners die hier zijn geboren met Nederlands als moedertaal. Naast deze regionale aanpak gaat de gemeente Oostzaan zich inzetten om de eigen communicatiematerialen laagdrempeliger te maken.

Doel

P3 DOEL 2.3: Schuldenproblematiek aanpakken

We willen dat inwoners die onder de armoedegrens leven en/of schulden hebben weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk (weer) zelfredzaam worden. We werken aan het voorkomen van schulden en armoede onder inwoners, met speciale aandacht voor jongeren.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 2.3.1 Uitvoeren Beleidsplan schuldhulpverlening

Het beleidsplan voor schuldhulpverlening is in 2024 vastgesteld conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). In dit plan zijn diverse acties opgenomen die uitgevoerd zullen worden. Bijvoorbeeld vroegsignalering in samenwerking met schuldeisers en een stress-sensitieve aanpak.

Doel

P3 DOEL 2.4: Verlichten van eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Eenzaamheid komt in lichte of sterke mate voor. Je kunt je af en toe eenzaam voelen of voor lange tijd. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Een veelgebruikte definitie van eenzaamheid is: "het subjectief (persoonlijk) ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan (kwaliteit van) bepaalde sociale relaties". Het kan dus gaan om het aantal contacten en/of de kwaliteit van de contacten. Bestrijding van eenzaamheid ligt op twee domeinen: volksgezondheid en welzijn. De eerste is belegd bij GGD en de tweede is belegd bij Welzijn Wonen Plus.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 2.4.1 Voortzetten van preventieve huisbezoeken inclusief extra aandacht voor valpreventie

Oostzaan heeft een vast team van vrijwilligers voor de preventieve huisbezoeken. Dit team bestaat uit zes vrijwilligers. Dit wordt gecoördineerd door WelzijnWonenPlus. Iedereen die 75 jaar oud is, wordt om de vijf jaar bezocht. Er worden bijna 100 inwoners bezocht. De bedoeling hiervan is dat de gemeente zo contact houdt met een doelgroep die mogelijk hulp kan gebruiken. Tijdens deze huisbezoeken wordt aandacht gegeven aan valpreventie. Indien nodig wordt doorverwezen naar bestaande hulpverlening.

P3 2.4.2 Organiseren van netwerkbijeenkomsten eenzaamheid

In 2025 gaan we weer een nieuwe impuls geven aan de netwerkbijeenkomsten eenzaamheid. We willen minimaal 2 bijeenkomsten organiseren. Deze bijeenkomsten zijn gericht op de realisatie van een gezamenlijke aanpak tegen eenzaamheid. Dit op basis van het actieprogramma Een tegen Eenzaamheid, een initiatief van het ministerie van VWS.

Doel

P3 DOEL 2.5: Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het stimuleren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt doen we met ondersteunende maatregelen die als doel hebben mensen actief en naar vermogen te laten participeren in de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 2.5.1 Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie

Het doel is om in 2025 de groep mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt blijvend efficiënt en effectief te ondersteunen. Dat doen we door de mogelijkheden vanuit de SROI en het vergroten van het re-integratie aanbod. Hierdoor wordt meer maatwerk mogelijk. Dit is ook gewenst gezien de nieuwe Participatiewet in Balans (verwachting vaststelling in 2025) waarin een van de belangrijke speerpunten is om de ondersteuning bij participatie passend te maken.

P3 2.5.2. Meer maatwerk toepassen

We gaan meer aansluiten bij wat mensen (aan)kunnen, bij hun doenvermogen. De nadruk ligt op de intrinsieke motivatie in plaats van vanuit wet- of regelgeving. Daarnaast moet het uiteindelijke resultaat realistisch en uitvoerbaar zijn voor de professional. De nieuwe wet zal onze handelingsvrijheid hierin vergroten. Het gaat ook om bejegening en goede dienstverlening, het herkennen en toepassen van ruimte wanneer de situatie daarom vraagt. En dat we oog en aandacht hebben voor de moeilijke situaties waarin mensen zich kunnen bevinden.

P3 THEMA 3: Preventie

Het is belangrijk dat we problemen zoveel mogelijk voorkomen. Of dat ze zo klein mogelijk blijven en/of in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Dit is goed voor de inwoner(s) waar het om gaat. Maar ook voor de samenleving. Volgens een rapport van de VNG zitten hier drie gedachten achter:

- Preventie is efficiënter en goedkoper dan achteraf problemen oplossen
- In een inclusieve samenleving kunnen alle inwoners meedoen. Preventief werken helpt daarbij
- De maatschappij kan er last van hebben als iemand zich niet volgens de geldende normen gedraagt

De gemeente werkt onder meer samen met inwoners, vrijwilligers, het onderwijs en professionele hulpverleners aan preventie.

De twee speerpunten zijn:

- Het bevorderen van een gezonde leefstijl
- Een sterke basis voor de jeugd

Doel

P3 DOEL 3.1: Bevorderen gezonde leefstijl

Bij een gezonde leefstijl denken wij aan gezond eten, goed voor jezelf zorgen, voldoende bewegen, sociale contacten en een zinvolle besteding van je dag hebben. Met een gezonde leefstijl kun je de gezondheid beïnvloeden. Daarbij is gezondheid meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat ook over veerkracht, meedoen in de maatschappij, zingeving van het leven en over de omgeving waarin je leeft. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hoe ze leven. Maar ook de maatschappij heeft belang bij mensen met een gezonde leefstijl. Zo vergroot een gezonde leefstijl het mee kunnen doen in de maatschappij. En het verlaagt de maatschappelijke kosten (bijvoorbeeld zorgkosten en uitkeringen)

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 3.1.1 Uitvoeren Sportakkoord (2022 – 2026)

Het lokale Sportakkoord II zorgt voor duurzame samenhang tussen organisaties en geeft impuls aan samenwerking en nieuwe activiteiten voor sport en bewegen. Ook heeft het Sportakkoord II aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, ledenbehoud, inclusie en diversiteit. Samen met Team Sportservice als aanjager voeren wij met betrokken maatschappelijke organisaties de acties van het lokale Sportakkoord II uit. Daarbij wordt ook de relatie gelegd met de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord, het Integraal Beleidskader Sociaal Domein en de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein.

Doel

P3 DOEL 3.2: Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd

Een sterke basis wil zeggen: een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Uiteraard met hun ouders. Maar er zijn allerlei medeopvoeders. Bijvoorbeeld, familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, en cultuur- en sportbegeleiders. Samen zorgen zij voor een sterke basis waar kinderen, jongeren en hun ouders gestimuleerd worden. En gesteund als het even wat moeilijker is. Het versterken van de sociale basis is opgenomen als opgave in de hervormingsagenda jeugd en een meerjarenplan wat niet alleen jeugd betreft maar het gehele sociaal domein bestrijkt.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 3.2.1 Uitbreiden en evalueren van de pilot gezinscoach

De gezinscoaches werken intensief met de gezinnen samen om patronen te doorbreken en nieuw perspectief te vinden. Dit bestrijkt alle levensgebieden. Met deze hulp worden uithuisplaatsingen en ondertoezichtstellingen voorkomen en kan specialistische hulp gericht worden ingezet. Een gezinscoach kan ongeveer 4 à 5 gezinnen ondersteunen. Het gaat dan om gezinnen in complexe situaties.

- Het uitbreiden van de pilot met 1 gezinscoach;
- We onderzoeken de mogelijkheden om de werkwijze van gezinscoaches in een lichtere vorm voor een bredere groep gezinnen mogelijk te maken;
- Voor de doorontwikkeling systemisch werken binnen het sociaal domein worden maatwerktoepassingen, 'doen wat nodig is', middels een training door Instituut voor Publieke Waarden uitgerold in de organisatie.

P3 3.2.2 Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal

We voeren met onze jeugdpartners het maatschappelijk debat over normaliseren. We bespreken hoe we kunnen normaliseren en het gewone leven kunnen versterken.

P3 3.2.3 Samenredzaamheid bevorderen

We verschuiven van focus en middelen naar ondersteunende relaties in het dagelijks leven. Voor een betere balans tussen uitgaven aan zorg en de preventieve ondersteuning in de directe leefomgeving gericht op de 'samenredzaamheid'. Een voorbeeld hiervan is de inzet van buurtgezinnen.

P3 THEMA 4: Passende ondersteuning en zorg

Vrijwel alle inwoners hebben op een bepaald moment in hun leven behoefte aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Inwoners die niet in staat zijn om dit te organiseren, worden geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Het ontvangen van passende ondersteuning klinkt simpel. Maar hier zit een hele wereld achter. Het is belangrijk om te bepalen hoe je denkt over en kijkt naar deze ondersteuning. Dit zorgt ervoor dat we allerlei verschillende processen inrichten volgens dezelfde doelen en uitgangspunten. Onderstaande punten zijn hierbij voor ons heel belangrijk. Ze gelden voor de gemeentelijke processen (bijvoorbeeld beleidsontwikkeling, dienstverlening en inkoop). Maar ook voor de werkzaamheden van onze partners waarmee wij een inkoop- of een subsidierelatie hebben.

De twee speerpunten zijn:

- Het bieden van passende ondersteuning volgens onze visie
- Een soepele overgang van 18- naar 18+

Doel

P3 DOEL 4.1: Mantelzorg ondersteunen

In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 staat de ondersteuning van mantelzorgers als wettelijke taak genoemd.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 4.1.1 Dementievriendelijke gemeente worden

Dementievriendelijke gemeente is een keurmerk dat uitgegeven wordt door Alzheimer Nederland. De gemeente wil graag de stappen zetten die nodig zijn om dit keurmerk te

realiseren. Hiervoor is in 2023 een dementiescan uitgevoerd. We gaan in 2025 verder met die stappen, zodat we een dementievriendelijke gemeente worden. Actiepunt is o.a. een training aan de BOA's, zoals die ook aan de consulenten Wmo is gegeven. Daarnaast leggen we een gemeenschappelijk doel met onze relevante partners vast.

P3 4.1.2. Beschermd wonen van Zaanstad naar Oostzaan

We stellen in 2025 een plan van aanpak op om tussenliggende voorzieningen voor de doelgroep beschermd wonen (mensen met GGZ-problematiek) te realiseren. Dit doen we in samenwerking met Zaanstad. In dezelfde periode moet een convenant transitie beschermd wonen vastgesteld worden. Het plan van aanpak is een voorwaarde voor dit convenant. Bovendien is het de bedoeling om te transformeren van wonen in een kleinschalige instelling (10 tot 12 mensen die intramuraal wonen) naar een zelfstandige woonsituatie: Van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis. Het betreft in Oostzaan circa 5 inwoners.

Doel

P3 DOEL 4.2: Jeugdhulp

Jongeren en hun gezinnen kunnen op een bepaald moment in hun leven behoefte hebben aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Wanneer het niet lukt om dit zelfstandig te organiseren, worden zij geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Samen met de jongere en het gezin wordt de hulpvraag in beeld gebracht. Er is een aanbod aan lokale, vrij toegankelijke voorzieningen. Wanneer dit niet toereikend is, is er specialistische jeugdhulp. De behoefte aan ondersteuning loopt soms door tot na het bereiken van 18-jarige leeftijd. Hier ondersteunen wij bij indien nodig op maat.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 4.2.1 Hervormingsagenda jeugd

Op 14 juni 2023 is de hervormingsagenda jeugd (2023-2028) van het Rijk en de VNG vastgesteld. Hierin zijn tien verplichte veranderopgaven opgenomen die zowel voor jeugd, lokaal, regionaal en landelijk als het gehele sociaal domein bestrijken. Op basis van de vrije bestedingsruimte die we hebben wordt ingezet op deze veranderopgaven. De resultaten worden door de VNG gemeten en afgezet tegen de nulmeting die in 2024 is gemaakt. Onze resultaten zijn ook van invloed op het budget dat wij vanuit het rijk (gaan) ontvangen.

P3 4.2.2 Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet.

Als jongeren die jeugdhulp ontvangen 18 jaar worden, hebben zij soms hulp nodig op het gebied van wonen, financiën, scholing en werk. We gaan deze overgang beter ondersteunen en organiseren. We doen dit onder andere door de inzet van een kwaliteitsmedewerker jeugd.

P3 4.2.3 Gunnen/implementeren een nieuw contract

In juli 2025 wordt het nieuwe contract met het Jeugdteam gegund. 2025 staat in het teken van de implementatie van het nieuwe contract zodat dit op 01-01-2026 in kan gaan en er een soepele overgang van het ene naar het andere contract is.

P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein

In 2023 is er een nieuw plan voor het sociaal domein vastgesteld. Dit gaat om het integraal beleidskader - Koers sociaal domein 2023-2026 'Samen voor elkaar'. In dit plan staan de aandachtspunten van de gemeente voor het sociaal domein beschreven en laten we zien hoe we dit domein vorm willen geven. De verbinding met de inwoners staat voorop en we bekijken vraagstukken steeds meer in samenhang. Veel heeft met elkaar te maken.

- We willen een betere dienstverlening leveren: digitaal en fysiek.
- Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden sneller geholpen en de systemen zijn daarin faciliterend.

Doel

P3 DOEL 5.1: Integraal werken binnen de beleidsterreinen

Integraal werken gaat om de afstemming en samenhang tussen verschillende elementen in de aanpak van vraagstukken. Dit betekent (domein overstijgend) samenwerken.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P3 5.1.1 Aan de slag met de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2025/2026

Op basis van de evaluatie in 2024 en landelijke ontwikkelingen is een nieuwe uitvoeringsagenda opgesteld voor 2025-2026. Hierin staat waar we de komende jaren mee aan de slag gaan vanuit het gedachtegoed van integraal werken, naast de reguliere werkzaamheden. In 2025 gaat het hierbij onder andere over de Doorbraakmethode, casuïstiek overleggen en de samenwerking op het Sociaal Plein.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
702 Sociaal Domein Algemeen	11.582	36.700	107.829	110.606	110.590	69.730
704 Inkomensvoorziening	1.760.636	1.851.760	1.798.342	1.798.060	1.798.408	1.798.718
705 Participatie	601.848	637.294	721.056	721.056	721.056	711.056
707 Gezondheid	532.609	641.897	662.713	636.127	599.187	599.223
710 Tafeltje dekje	2.702	9.100	10.090	10.090	10.090	10.090
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	2.338.707	2.550.638	2.592.381	2.589.361	2.584.708	2.584.708
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	1.334.007	1.371.893	1.439.152	1.394.000	1.394.000	1.394.000
723 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)	919.422	864.106	865.107	844.500	844.500	844.500
724 Zorg en veiligheid	0	163.887	184.962	184.962	184.962	184.962
730 Oekraïne crisis	2.111.897	6.273.246	871.957	871.957	871.957	0
Totaal Lasten	9.613.410	14.400.521	9.253.589	9.160.719	9.119.458	8.196.987
Baten						
704 Inkomensvoorziening	1.499.368	1.526.170	1.526.170	1.526.170	1.526.170	1.526.170
705 Participatie	156.244	99.264	99.264	99.264	99.264	99.264
707 Gezondheid	172.275	153.269	153.269	119.505	0	0
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	55.925	63.313	63.313	63.313	63.313	63.313
730 Oekraïne crisis	6.604.453	6.273.246	871.957	871.957	871.957	0
Totaal Baten	8.488.265	8.115.262	2.713.973	2.680.209	2.560.704	1.688.747
Resultaat baten minus lasten	-1.125.145	-6.285.259	-6.539.616	-6.480.510	-6.558.754	-6.508.240

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Vershil	Toelichting
702 Sociaal Domein Algemeen	Lasten	€71.129 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. Daarnaast is het budget Robuust rechtbeschermingssysteem overgeboekt naar het budget Sociaal Domein Algemeen. Het betreft hier een budgettair neutrale boeking van €13.192 vanuit programma 4, product 716 Wijk en Buurtgericht werken.
704 Inkomensvoorziening	Lasten	€53.418 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst

			over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
705 Participatie	Lasten	€83.752 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Lasten	€41.743 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn €63.113 hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. In het kader van realistisch begroten is een bedrag van €21.730 afgeraamd op diverse deelposten binnen de WMO, en zijn in 2024 GALA gelden opgenomen, welke in 2025 niet meer terugkomen.
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	Lasten	€67.259 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product. Daarnaast is het budget voor Dyslexie verhoogd met €22.247, op basis van werkelijke kosten en realistisch begroten.
730 Oekraïne crisis	Lasten	€5.401.289 (voordeel)	De budgetten voor de uitgaven ten behoeve van de opvang van Oekraïne vluchtelingen worden budgettair neutraal opgenomen in de begroting. Alle uitgaven binnen dit domein worden gedeclareerd bij het Rijk, door middel van opgave binnen het normbudget voor wat betreft de opvangkosten en de transitiekosten voor wat betreft de huisvestingslasten. In 2023 zijn de units aangeschaft, en worden vanaf 2025 afgeschreven in drie jaar.
	Baten	€5.401.289 (nadeel)	De budgetten voor de uitgaven ten behoeve van de opvang van Oekraïne vluchtelingen worden budgettair neutraal opgenomen in de begroting. Alle uitgaven binnen dit domein worden gedeclareerd bij het Rijk, door middel van opgave binnen het normbudget voor wat betreft de opvangkosten en de transitiekosten voor wat betreft de huisvestingslasten. In 2023 zijn de units aangeschaft, en worden vanaf 2025 afgeschreven in drie jaar.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	621.845	621.845	621.845	621.845	621.845	621.845
Reserve noodfonds inflatiearmoede	451.862	94.583	82.083	69.583	57.083	54.583
Reserve Oekraïne	4.532.917	4.532.917	4.532.917	4.532.917	4.532.917	4.532.917
Reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem	43.533	0	0	0	0	0
Totaal reserves	5.650.157	5.249.345	5.236.845	5.224.345	5.211.845	5.209.345

14-okt-2024

Toelichting reserves

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

Deze reserve is opgebouwd om schommelingen te kunnen opvangen binnen het Sociaal Domein. Het bedrag is, gelet op de opbouw van het saldo, op te splitsen naar twee bronnen van herkomst uit de volgende producten:

- bestemd voor saldoregulering op het gebied van de Jeugdzorg €170.099.
- bestemd voor saldoregulering op het gebied van de WMO €451.746.

Reserve Noodfonds inflatiearmoede

Deze reserve is gevormd conform amendement 22A20 om de uitgaven met betrekking tot inflatiearmoede te kunnen opvangen. Deze reserve is gevormd door een overheveling vanuit de reserve Corona in 2022. In 2024 is middels raadsvoorstel RV24/10 een jaarlijkse onttrekking vastgesteld aan de reserve Noodfonds van €12.500 per jaar.

Bij de resultaatbestemming 2022 wordt een bedrag van €318.323 toegevoegd aan deze reserve. Het betreft het saldo van niet uitgegeven energietoelagen in 2022. Deze zullen conform deze doelstelling in 2024 en 2025 alsnog aan deze reserve worden onttrokken en voor dit doel beschikbaar blijven.

Reserve Oekraïne

Deze reserve is gevormd uit de niet uitgegeven middelen uit 2022 en 2023 en is op te splitsen in de volgende verdeling:

- GOO/POO middelen 2022 €807.429.
- GOO/POO middelen 2023 €616.537.
- Transitie-middelen 2023 €3.108.954.

Reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem

De reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem heeft als doel om het basisrecht van alle inwoners op onafhankelijke sociaaljuridische ondersteuning op lokaal niveau te garanderen. De toegang tot deze hulp moet laagdrempeliger en beter, oftewel 'robuuster' worden. Alle inwoners met vragen over bijvoorbeeld een echtscheiding of met bezwaren tegen een besluit over een uitkering of de toeslagenaffaire kunnen zich melden bij de gemeente voor goede informatie of sociaaljuridische ondersteuning. Dit is in het bijzonder belangrijk voor mensen waarbij meerdere complexe problemen tegelijk spelen. Deze reserve wordt ingezet voor externe ondersteuning.

Programma 4 - Maatschappelijke participatie

Waar gaat dit programma over?

Het programma Maatschappelijke participatie houdt zich bezig met het verenigingsleven, sport, sociaal-cultureel werk, kinderopvang, onderwijs en jongerenwerk.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan kenmerkt zich door grote sociale betrokkenheid van inwoners. Deze betrokkenheid uit zich in verbondenheid en solidariteit binnen groepen en gemeenschappen en draagt bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Als college ondersteunen we deze verbondenheid waar nodig en mogelijk, zodat men zich thuis voelt en gesteund weet. We zetten in op wederkerigheid (zodat mensen niet alleen hulp ontvangen, maar ook kunnen geven).

We streven ernaar dat kinderen thuis kunnen opgroeien en ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. We bieden inwoners een breed activiteiten-en voorzieningenaanbod aan in onderwijs, kinderopvang, sport en sociaal-cultureel werk. Zo heeft iedereen de mogelijkheid om mee te doen en talenten te ontwikkelen. We doen dit niet alleen, maar in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en initiatieven vanuit de gemeente: voor en met elkaar! Als gemeente spelen we in op wat er leeft, denken we oplossingsgericht mee en faciliteren we waar mogelijk.

Programma 4: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Inclusieve samenleving	DOEL 1.1 Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen	1.1.1 - Uitvoeren van de acties van de Lokale Inclusie Agenda 1.1.2 - Uitvoeren van de acties van de diversiteitsagenda
	DOEL 2.1 Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen	2.1.1 - Organiseren kindergemeenteraad 2.1.2 - Jongeren bij de politiek betrekken
THEMA 2 Meedenken en meedoen	DOEL 2.2 Subsidies verlenen	2.2.1 - Nagaan of de bestaande subsidieregelingen geactualiseerd moeten worden
	DOEL 2.3 Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk	2.3.1 - De bibliotheek ontwikkelen tot een volwaardige bibliotheek
	DOEL 3.1 Verminderen eenzaamheid	3.1.1 - Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid
THEMA 3 Thuis in Oostzaan	DOEL 4.1 Een breed buitenschools activiteiten aanbod voor 2 tot 12 jarigen	4.1.1 - Voortzetten subsidies Brede School
	DOEL 4.2 Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid	4.2.1 - Actieve betrokkenheid in het jeugdnetwerk 4.2.2 - Uitbreiding jongerenwerk
	DOEL 4.3 Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie	4.3.1 - Evaluatie en acties nieuwe subsidieregels onderwijsachterstandenbeleid
THEMA 4 Sterke basis voor de jeugd	DOEL 5.1 Verder ontwikkelen van het lokale voorzieningenniveaus	5.1.1 - Uitbreiden aanbod voor ontmoeting en recreatie 5.1.2 - Functionaliteit vergroten van het Sociaal Plein
	DOEL 5.2 Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs	5.2.1 - Integraal huisvestingsplan concretiseren
THEMA 5 Passende accommodaties		

P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving

Iedereen ervaart de vrijheid om vorm te geven aan zijn leven als onderdeel van de lokale samenleving. Oostzaan wil een inclusieve samenleving zijn. We bouwen aan een samenleving die open staat voor iedereen en waar ruimte is om jezelf te zijn. Verschillen mogen er zijn, in clubs, verenigingen, op school, op het werk of in de buurt. Het maakt niet uit

wat je culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, talenten of (fysieke of mentale) capaciteiten zijn.

Doel

P4 DOEL 1.1: Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen

In juli 2016 werd in Nederland het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking van kracht. In dit kader stellen we, samen met mensen met een beperking, een Lokale Inclusie Agenda op. Een inclusieve samenleving gaat om acceptatie van alle minderheidsgroepen. Om deze reden stellen we ook een diversiteitsagenda op. Voor beide agenda's werken we samen met onze partners, van basisscholen tot sociaal culturele instellingen

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 1.1.1 Uitvoeren van de acties van de Lokale Inclusie Agenda

In 2024 is de agenda opgesteld. We gaan in 2025 de acties uit deze agenda uitvoeren. We richten ons op de toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een handicap. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners.

P4 1.1.2. Uitvoeren van de acties van de diversiteitsagenda

In 2024 is de diversiteitsagenda opgesteld. Het gaat om activiteiten die bijdragen aan het terugdringen en voorkomen van discriminatie. In 2025 gaan we deze activiteiten realiseren. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners.

P4 THEMA 2: Meedenken en meedoen

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als gemeente hechten we veel waarde aan participatie: meedoen met initiatieven. Soms doet de gemeente mee met initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie) en soms doen inwoners mee met initiatieven van de overheid (burgerparticipatie). Er is onderscheid gemaakt tussen participatie met jongeren (programma 4) en participatie met inwoners (programma 6).

Doel

P4 DOEL 2.1: Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen

De stem van kinderen en jongeren is belangrijk voor ons beleid. We starten met een kindergemeenteraad waarin kinderen op kunnen komen voor hun visie en de belangen van kinderen uit Oostzaan. We werken daarvoor uit wat een dergelijke kindergemeenteraad aan ondersteuning vraagt om duurzaam te kunnen functioneren.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 2.1.1 Organiseren kindergemeenteraad

We organiseren in schooljaar 2024/2025 een kindergemeenteraad waarin kinderen hun visie kunnen uitdragen en op kunnen komen voor de belangen van kinderen uit Oostzaan. We geven uitvoering aan het voorstel dat tijdens de kindergemeenteraad wordt verkozen. Daarbij nemen we de lessen die we hebben geleerd van de afgelopen editie en de uitkomsten van de evaluatie mee naar volgend jaar.

P4 2.1.2 Jongeren bij de politiek betrekken

Het is vaak lastig om jongeren tussen 12-18 jaar voor politiek te interesseren te enthousiasmeren én te bereiken. Tegelijkertijd willen we wel hun stem meenemen in het maken van beleid. Daarom betrekken we de jongeren bij participatietrajecten van onderwerpen die hen raken. In 2025 onderzoeken we welke vorm van jongerenparticipatie we nog meer in kunnen zetten.

Doel

P4 DOEL 2.2: Subsidies verlenen

Subsidieverlening is een manier om initiatieven van burgers en (lokale) organisaties te ondersteunen. Daar gaan we mee door en we gaan na of de bestaande algemene subsidieverordening en specifieke subsidieregelingen nog actueel zijn of aangepast moeten worden.

In 2023 hebben we de nieuwe subsidieronde voor de periode 2024-2026 voorbereid. In de loop van deze periode kan men voor nieuwe initiatieven subsidie blijven vragen. Dat betreft de waarderingssubsidies voor onderwijs, sport en sociaal-culturele activiteiten (het verenigingsleven), en de budgetsubsidies voor bijvoorbeeld bibliotheek, theater en enkele zorgorganisaties.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 2.2.1 Nagaan of de bestaande subsidieregelingen geactualiseerd moeten worden

Het is de vraag of de Algemene subsidieverordening en de 16 specifieke subsidieregelingen uit 2012 nog actueel zijn of voor verbetering vatbaar zijn. Dat gaan we onderzoeken. Als dit nodig is, gaan we dit ook uitvoeren.

Doel

P4 DOEL 2.3: Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk

Het is belangrijk dat inwoners samen met anderen kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten en het verenigingsleven. Het verenigingsleven draagt bij aan belangrijke waarden zoals betrokkenheid van leden, sociale cohesie, voorkomen van isolement en eenzaamheid, sportief gedrag, culturele en kunstzinnige ontwikkeling, zelfbeheer van accommodaties, en de ontwikkeling van talenten van leden in besturen en bij de organisatie van activiteiten. Verenigingen zijn niet alleen trefpunt voor activiteiten maar ook kleine democratieën waarin mensen met elkaar zaken moeten regelen. De verenigingsgebouwen en het buurt- en dorps huis zijn daarbij belangrijke voorzieningen 'Het gaat er niet om wat cultuur is, maar wat cultuur doet.' Naast de verbindende kracht vanuit het sterke verenigingsleven kan cultuur een middel zijn om doelen in het sociaal domein te realiseren. Denk aan het bevorderen van sociale participatie en het tegengaan van eenzaamheid. Wanneer we hiervoor concrete en haalbare mogelijkheden zien, werken we voorstellen uit in een plan.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 2.3.1 De bibliotheek ontwikkelen tot een volwaardige bibliotheek

Het ministerie van OCW heeft een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen aangekondigd. De grootste wijziging is dat de huidige 'bevorderingstaak' wordt omgezet naar een zorgplicht voor gemeenten. In dat kader wordt de bibliotheek in 2025 doorontwikkeld.

In 2025 biedt onze bibliotheek vijf maatschappelijke functies:

1. Kennis en informatie beschikbaar stellen;

2. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie;
3. Stimuleren om te lezen;
4. Ontmoetingen en debatten organiseren;
5. Mensen kennis laten maken met kunst en cultuur.

P4 THEMA 3: Thuis in Oostzaan

Of je nu in een problematische situatie opgroeit, als volwassene kampt met beperkingen of andere moeilijkheden, of dat de gebreken van het ouder worden optreden: iedereen heeft een plek nodig waar hij zich thuis voelt. We zetten in op een stabiel thuis voor alle inwoners. Ook al is het in de praktijk niet altijd haalbaar; het is wel ons uitgangspunt om ondersteuning te organiseren. We werken dit als onderdeel van het thema 'met en voor elkaar' uit binnen ons integrale beleid. Daarbij besteden we speciale aandacht aan mantelzorgers (zie programma 3), mensen die kampen met eenzaamheidsgevoelens en kwetsbare ouderen.

Doel

P4 DOEL 3.1: Verminderen eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Sociale eenzaamheid (bij een gemis aan contacten) is iets anders dan emotionele eenzaamheid (het gemis van een hechte band met een specifiek persoon). Hoewel Oostzaan beter scoort dan Nederland (40 om 47 procent), bereiken ons toch signalen over eenzaamheid die nader onderzoek vragen. Het gaat onder andere om doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn. Denk aan mensen die zorg mijden, die gebaat zijn bij een meer outreachende aanpak. We streven ernaar om de stijgende trend van het aantal eenzame mensen te stoppen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 3.1.1 Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid

In 2025 gaan we weer een nieuwe impuls geven aan de netwerkbijeenkomsten eenzaamheid. We gaan minimaal twee bijeenkomsten organiseren. Deze bijeenkomsten zijn gericht op de realisatie van een gezamenlijke aanpak tegen eenzaamheid. Dit op basis van het actieprogramma Een tegen Eenzaamheid, een initiatief van het ministerie van VWS.

P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd

We dragen zorg voor een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dat begint bij ouders, maar ook bij mede-opvoeders: familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, sportbegeleiders en vrijwilligers. Samen zorgen zij voor een sterke basis. Een leefomgeving die ouders uitnodigt om vragen te stellen en waar kinderen buiten kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen, helpt hierbij. Zo'n sterke basis gaat kansenongelijkheid tegen en draagt bij aan de ontwikkeling tot zelfredzame volwassenen. In onze collegeperiode investeren we in dit netwerk van (mede-) opvoeders. We bekijken hoe we een bescheiden verschuiving kunnen realiseren van specialistische hulp naar ondersteuning in het dagelijks leven door inzet van bijvoorbeeld vrijwilligers in het sport- en verenigingsleven. We zorgen ervoor dat deze mede-opvoeders zich in hun rol ondersteund voelen. Dit is een meerjarig proces.

Doel

P4 DOEL 4.1: Een breed buitenschools activiteitenaanbod voor 2 tot 12 jarigen

Kinderopvang en onderwijs zien we als twee kernpartners om kinderen een sterke basis te geven. We ondersteunen met behulp van: onderwijskansenbeleid, voor- en vroegschoolse educatie en de samenwerking met Centrum Jong, de GGD en Passend Onderwijs. Informatie, advies en ondersteuning bij vragen over opvoeden en de steun aan laaggeletterde inwoners horen daarbij.

De Brede School kent een divers aanbod van activiteiten aan sport, spel, cultuur en educatie voor kinderen, ook in de schoolvakanties. We ondersteunen met hulp van een rijksbijdrage voor combinatiefuncties.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 4.1.1 Voortzetten subsidies Brede School

We blijven de brede school subsidiëren op de voet van de vorige periode. We doen dit mede dankzij de brede specifieke uitkering van het Rijk, in het kader van het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK-GALA).

Doel

P4 DOEL 4.2: Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid

Binnen het jongerenwerk is er voor iedere jongere een laagdrempelige mogelijkheid om talenten te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Jongeren krijgen advies en hulp bij vragen en problemen, eventueel in samenwerking met hulpverleningsorganisaties en andere instanties. Het doel is jongeren te ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid. Een leuke periode en zinvolle tijdsbesteding staan daarbij voorop.

Een deel van de jeugd in Oostzaan ontmoet elkaar graag op straat. Dit kan overlast veroorzaken. Het jongerenwerk zoekt ook binding met die jongeren. De jongerenwerker heeft een rol als het gaat om zinvolle tijdsbesteding en richt zich primair op jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar. De jongerenwerker ondersteunt deze jongeren om kansen (succesvol) te grijpen.

We zien dat de accommodatie van het jongerenwerk in/bij de Kunstgreep te krap is en dat de pedagogische aanwezigheid (jongerenwerker) op straat ruimer zou moeten zijn. De aanpak van echte overlast belichten we verder in programma 5: Leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 4.2.1 Actieve betrokkenheid in het jeugdnetwerk

We nemen deel aan het jeugdnetwerkoverleg met betrokken partijen (medewerkers jeugd en openbare orde & veiligheid van de gemeente, politie, boa's, het jongerenwerk, het Jeugdteam). (Zorgelijke) signalen worden gedeeld. De deelnemers werken samen met jongeren en buurtbewoners aan een passende benadering.

Voor veel jongeren is deze leeftijdsfase ook een kwetsbare periode. Het project Local Heroes vanuit het initiatief Maatschappelijke Diensttijd biedt ondersteuning en begeleiding aan jongeren die vastlopen of jongeren die zich willen blijven ontwikkelen. De gemeente draagt daar financieel aan bij met een budget van €5.000 per jaar.

P4 4.2.2 Uitbreiding jongerenwerk

In 2025 wordt verder gewerkt aan de nieuwe locaties, in de binnen- én buitenruimte. De uitbreiding van het (ambulant) jongerenwerk is hieraan gekoppeld. De kerntaak van het jongerenwerk is jongeren ondersteunen bij het opgroeien naar volwassenheid. Uiteindelijk zal

dit bijdragen aan een positief opgroei- en opvoedklimaat, waarin jongeren zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Het jongerenwerk heeft hierin een coachende en begeleidende rol.

Doel

P4 DOEL 4.3: Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie

Er zijn vanuit het rijk extra gelden beschikbaar gesteld om het onderwijsachterstandenbeleid vorm te geven. Positiever geformuleerd hebben we het over onderwijskansen. Voor- en vroegschoolse educatie is daarvan het hoofdbestanddeel. Hierbij komt ook de verbinding tussen kinderopvang, basisonderwijs en jeugdhulp aan de orde (doorgaande zorglijn).

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 4.3.1 Evaluatie nieuwe subsidieregels onderwijsachterstandenbeleid

We gaan het nieuw opgestelde beleid 'Voor en vroegschoolse educatie' (VVE) in 2025 evalueren. We gaan onder andere na of het nieuwe beleid inderdaad effect heeft op het aantal kinderen in de VVE. De werkgroep VVE blijft actief. Eventuele verbetervoorstellen kunnen direct opgepakt en geïmplementeerd worden.

P4 THEMA 5: Passende accommodaties

Voor het uitvoeren van activiteiten zijn accommodaties nodig. Accommodaties vormen een basisvoorwaarde. We denken aan buurt- en dorpshuizen, verenigingsgebouwen, sporthallen, zwembad, gymzalen, sportvelden. We zien graag dat de voorzieningen voldoen aan de eisen van de tijd. Voor een deel is de gemeente-eigenaar, vaak is het in eigendom en beheer van het verenigingsleven.

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor basisscholen. Meestal gaat het dan om nieuwbouw of uitbreiding van een gebouw. Dit geldt voor schoolgebouwen en gymnastiekaccommodatie. De gemeente moet zorgen voor geld en een plek, ofwel: bekostigen van bouw en beschikbaar stellen van terrein. Het schoolbestuur doet aanvragen bij de gemeente en is bouwheer.

We brengen jaarlijks met een leerlingenprognose de ruimtebehoefte van scholen in beeld. We doen dat aan de hand van de bestaande situatie (capaciteit van de gebouwen), de woningbouwverwachting, de bevolkingssamenstelling en de historie van de belangstelling voor scholen. Vervolgens bezien we waar actie nodig is. We doen dit in een samenwerking tussen de afdeling Samenleving (onderwijshuisvesting) en Leefomgeving (volkshuisvesting).

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPOOR afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. De gemeente is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Doel

P4 DOEL 5.1: Verder ontwikkelen van het lokale voorzieningenniveau

Alle activiteiten van de gemeente, instellingen en andere organisaties in Oostzaan bepalen samen het voorzieningenniveau voor inwoners. Om preventief te kunnen werken is een bepaald niveau van voorzieningen nodig. Het gaat om de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, plannen te smeden, hulp te vinden, vrije tijd door te brengen en jezelf te

ontwikkelen. Voorzieningen die vrij toegankelijk zijn zonder dat een indicatie (toegangsbewijs) nodig is. In het kader van het integraal beleid voor het sociaal domein bereiden we de komende jaren keuzes voor over de aard en omvang van die voorzieningen. De uitkomsten van diverse onderzoeken moeten hier een plaats in krijgen. De doorontwikkeling van het Sociaal Plein Oostzaan is in dit verband belangrijk.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 5.1.1 Uitbreiden aanbod voor ontmoeting en recreatie

We willen het aanbod van activiteiten en evenementen beter bekend maken. We gaan in gesprek met inwoners en professionals (in- en extern) om de behoeftes en mogelijke gaten in het ontmoetingsaanbod te achterhalen. We nemen dit mee in de besluitvorming over de acties die nodig zijn voor het vergroten van de mogelijkheden tot ontmoeting. Binnen het bestaande budget hebben we inmiddels het subsidieplafond voor ontmoeting en recreatie verhoogd om nieuwe initiatieven te ondersteunen.

P4 5.1.2 Functionaliteit vergroten van het Sociaal Plein

Op het Sociaal Plein werkt een team met consultants (Wmo, Jeugd en Werk & Inkomen) en mensen vanuit het Sociaal Team. In 2025 gaan we verder met de opdracht hoe we de ruimte en samenwerking nog beter kunnen benutten. Ook in het kader van de inclusieve samenleving. Daarnaast wordt invulling gegeven aan het toekomstperspectief van de lokale bibliotheek.

Doel

P4 DOEL 5.2: Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPoor afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. OPSPoor is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. Waar nodig ondersteunen we OPSPoor. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Daarnaast bekostigen we de noodzakelijke uitbreiding van de Noorderschool op het perceel Gans naast de school. We bieden de kinderopvang de mogelijkheid om samen met de schooluitbreiding nieuwbouw te realiseren. We stellen een bouwrijp terrein beschikbaar en realiseren voldoende parkeermogelijkheid. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Voor de langere termijn en een brede kijk op diverse voorzieningen is een integraal huisvestingsplan (IHP) een goed instrument. De rijksoverheid heeft wetgeving in de maak om een IHP verplicht te stellen en waarbij de schoolbesturen verantwoordelijk worden voor het binnenklimaat in de scholen en een meerjarenplanning moeten hebben wegens hun onderhoudsplicht. Ook moet het IHP volgens het wetsontwerp zicht bieden op welke termijn gebouwen renovatie of nieuwbouw moeten krijgen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P4 5.2.1 Integraal huisvestingsplan concretiseren

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat wordt opgesteld in samenwerking met de scholen, de kinderopvang en de gemeente wordt begin 2025 opgeleverd. Dit is een plan op hoofdlijnen. Na besluitvorming/vaststelling zullen we het plan verder uitwerken in concrete acties. In het IHP komt ook een financiële paragraaf, waarin de kosten voor de te nemen stappen worden opgenomen. In 2025 zullen we uitzoeken of er budget vrijgemaakt kan worden om de acties uit te kunnen voeren.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
701 Onderwijs	878.241	819.750	805.915	777.916	1.059.756	1.059.753
703 Sport	485.148	534.381	420.428	417.303	387.408	387.407
706 Cultuur	248.928	533.823	280.693	280.693	280.693	280.693
708 Jongerenbeleid	93.952	188.645	187.502	187.502	181.002	181.002
716 Wijk- en buurtgericht werken	0	4.000	24.701	24.701	24.701	24.701
717 Kinderopvang	28.081	45.232	28.585	28.585	28.585	28.585
718 Peuterspeelzaal	27.607	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Totaal Lasten	1.761.957	2.152.831	1.774.824	1.743.700	1.989.145	1.989.141
Baten						
701 Onderwijs	150.836	94.354	94.354	94.354	94.354	94.354
703 Sport	43.493	27.223	27.223	27.223	27.223	27.223
706 Cultuur	9.540	270.484	9.540	9.540	9.540	9.540
708 Jongerenbeleid	445	0	0	0	0	0
Totaal Baten	204.314	392.061	131.117	131.117	131.117	131.117
Resultaat baten minus lasten	-1.557.643	-1.760.770	-1.643.707	-1.612.583	-1.858.028	-1.858.024

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Vershil	Toelichting
703 Sport	Lasten	€113.953 (voordeel)	De lasten voor 2025 zijn lager door een aantal oorzaken. Voor speelplaatsen was in 2024 een eenmalig budget van €15.000 voor het opstellen van nieuw beleid. Voor de Sporthal was er in 2024 een eenmalig budget van €24.000 voor hogere energiekosten. Beide budgetten zijn in 2025 dus niet van toepassing. Daarnaast is de doorberekening van de werkorganisatie op het product Speelplaatsen lager uitgevallen, waarvoor wordt verwezen naar de algemeen geldende tekst in de inleiding. De kapitaallasten van het product Sportterreinen zijn in €70.500 2025 lager, omdat hiermee de laatste afschrijvingstermijn van de aangelegde kunstgrasvelden uit 2009 hiermee is afgerond.
706 Cultuur	Lasten Baten	€253.130 (voordeel) €260.944 (nadeel)	In 2024 hebben we een (eenmalige) specifieke uitkering ontvangen van €260.944 voor het uitbreiden van de bibliotheekfuncties. Dit is tevens een uitgaven-budget hiervoor. Hierdoor zijn zowel de lasten als de baten in 2024 een stuk hoger dan in 2025, en komen deze posten in 2025 niet meer voor.
716 Wijk-en buurtgericht werken	Lasten	€20.701 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Reserve Gezond opgroeien	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal reserves	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

14-okt-2024

Toelichting reserves

Reserve Gezond opgroeien

Deze reserve is gevormd vanuit de resultaatbestemming van de jaarstukken 2023 RV 24/34. Gezond Opgroeien is een project van de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Wormerland en Zaanstad en GGD Zaanstreek-Waterland, gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl voor kinderen.

Programma 5 - Leefomgeving

Waar gaat dit programma over?

Het programma Leefomgeving houdt zich bezig met: beleid en uitvoering van openbare orde en veiligheid en het zorgdragen voor een gezonde en veilige openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan heeft ambities maar de basis moet in orde zijn. De openbare ruimte zien we als veilig, schoon, groen, duurzaam en klimaatbestendig waarbij de leefbaarheid voorop staat. Oostzaan is veengebied dat onder andere verzakking van de ondergrond met zich meebrengt. We gaan voor planmatig integraal onderhoud waarbij wij staan voor een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente.

Om veiligheid en leefbaarheid te kunnen garanderen en monitoren moet worden ingezet op nauwe samenwerking met partners, meer zichtbaarheid van de BOA op straat, en focus op ontwikkelingen bij vaaroverlast en ernstige woon- en jeugdoverlast. Ook wordt met partners gestreefd om ondermijning tegen te gaan.

Programma 5: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Leefbaarheid	DOEL 1.1 Overlast verminderen	1.1.1 - Versterken en verbeteringen boa- en toezichhoudende organisatie 1.1.2 - Actuele jeugdproblematiek oppakken 1.1.3 - Intervenieren bij zeer ernstige woonoverlast 1.1.4 - Crisisbeheersing 1.1.5 - Uitvoeren en handhaven beleid rond vaaroverlast
	DOEL 1.2 Ondermijnende criminaliteit tegengaan	1.2.1 - Drugshandel en hennepcultuur bestrijden 1.2.2 - Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden 1.2.3 - Versterken van integriteit 1.2.4 - Inzet op cyberveiligheid
	DOEL 1.3 Bereikbaarheid verbeteren	1.3.1 - Opstellen van een mobiliteitsprogramma 1.3.2 - Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal
	DOEL 1.4 Actualiseren regelgeving om de openbare orde te handhaven	1.4.1 - Actualiseren van de APV n.a.v. de omgevingswet
THEMA 2 Groen en klimaatadaptatie	DOEL 2.1 Maatregelen m.b.t. klimaatadaptatie	2.1.1 - Groot onderhoudsproject Molenbuurt
	DOEL 2.2 Groen / Walkanten	2.2.1 - Opstellen beheerplan walkanten/onderhouden beschoeiing
THEMA 3 Afval	DOEL 3.1 Van afval naar grondstof	3.1.1 - Reduceren van huishoudelijk restafval
THEMA 4 Speelvoorzieningen	DOEL 4.1 Ontwikkelen speeltuinenbeleid	4.1.1 - Opstellen van speeltuinenbeleid
THEMA 5 Gebouwenbeheer	DOEL 5.1 Beheer gebouwen verbeteren	5.1.1 - Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

P5 THEMA 1: Leefbaarheid

Het Lint omringd door snelwegen.

De intensiteit van verkeer op het Lint van Oostzaan neemt toe. Daarbij is bereikbaarheid van de gemeente belangrijk voor iedere inwoner, ondernemer en bezoeker. Bereikbaarheid en veiligheid kan met elkaar contrasteren, maar verkeersveiligheid is van groot belang. Dat betekent dat we maatregelen nemen om de verkeersveiligheid te vergroten, onder meer op basis van een evaluatie van de 30km zones. Deze vindt plaats vóórdát onderhoud op het Noordeinde wordt uitgevoerd. Ook gaan we planmatig groot onderhoud uitvoeren in de

Dromer-, Slaper-, Wakerstraat waarbij de kabels en leidingen toekomstbestendig worden gemaakt. In het planmatig groot onderhoud worden de speeltuinen meegenomen in het onderhoud. Er wordt onderzocht hoe fietsroutes achter het Lint aantrekkelijk en veilig gemaakt kunnen worden. Vooral verkeersoverlast (sluipverkeer) pakken we via bestuurlijke boetes aan. Dit sluipverkeer zorgt namelijk voor een verminderde bereikbaarheid van het dorp. Met deze bestuurlijke boete krijgen we als gemeente nog meer grip op deze overlast en willen we de bereikbaarheid van het dorp vergroten. Eveneens is de wens om een ligplaatsenbeleid te ontwikkelen, waarmee duidelijk wordt waar vaartuigen kunnen liggen en we hierop kunnen handhaven.

De domeinen waar Openbare Orde en Veiligheid zich op richt zijn integriteit & veiligheid (ondermijning), zorg en veiligheid (bijv. ernstige woonoverlast), leefbaarheid (boa – en toezichthoudende organisatie, vaaroverlast, jeugdoverlast) en crisisbeheersing. We zetten in op het voorkomen van overlast en onveilige situaties, en op het tegengaan van ondermijnende activiteiten. Tevens wordt de samenwerking gezocht tussen veiligheid en zorg om casuïstiek adequaat op te pakken en beleidsplannen op elkaar af te stemmen.

Doel

P5 DOEL 1.1: Overlast verminderen

We zetten in op preventief en handhavend optreden om de overlast in de openbare ruimte terug te dringen met bijzondere aandacht voor de boa-organisatie.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 1.1.1 Versterken en verbetering van boa- en toezichthoudende organisatie

Inmiddels is gestart met een ombuiging van een reactief beleid naar een proactief beleid. Het streven is deze ontwikkeling door te zetten. Voor de professionaliseringsslag is inmiddels geld beschikbaar. In 2025 worden de volgende activiteiten ondernomen:

- structurele inzet van de boa in de avonduren (afhankelijk seizoen, problematiek en trends); is een hogere toeslag);
- aanschaf en/of verdere ontwikkeling digitaal handhavingssysteem.

P5 1.1.2 Actuele jeugdproblematiek oppakken

Samen met de politie en het Openbaar Ministerie (OM) wordt de samenwerking om jeugdoverlast en/of-problematiek op te pakken voortgezet. Indien nodig wordt het contact met omliggende gemeenten aangehaald en/of versterkt vanuit de Regiodeal en de 075-persoonsgebonden aanpak, om bij te dragen aan het voorkomen en/of verminderen van overlast veroorzaakt door jeugdigen van die omliggende gemeenten. Inwoners en jongerenwerk worden benaderd om bij te dragen aan oplossingen. Door versteviging van een brede ketensamenwerking wordt gestreefd naar een effectieve aanpak van jeugdoverlast en/of -problematiek.

Een structuur voor interne samenwerking is aanwezig. De brede samenwerking met externe partners blijft een punt van aandacht. De intentie is om de boa, indien nodig, vaker in te zetten in de avonduren om toezicht te houden en grip te krijgen op de jeugd in de wijken. Daarnaast zal het Sociaal Domein worden ondersteund bij het realiseren van een georganiseerde ontmoetingslocatie voor jongeren.

P5 1.1.3 Intervenieren bij zeer ernstige woonoverlast

Acties vinden plaats nadat er sprake is van ernstige en langdurige woonoverlast. Bij interventies speelt het aspect openbare orde en veiligheid een centrale rol. OOV, Sociaal Domein, wooncorporaties en de politie trekken samen op om meer preventief te werken, maar ook om actieve woonoverlast te beëindigen. Er zijn verschillende overleggen, deze worden voortgezet. Het doel is om woonoverlast tegen te gaan, te voorkomen, te verminderen en te beëindigen. De integrale bewustwording en creatieve oplossingen rond woonoverlast worden versterkt. Bij complexe overlast wordt een casus-regisseur van de gemeente ingezet.

P5 1.1.4 Crisisbeheersing

We zetten ons actief in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in voor lokale en regionale onderwerpen zoals de dekkingsgraad van brandweezorg. Ook wordt het onderdeel bevolkingszorg verder ontwikkeld. Specifiek voor de gemeente gaan we ons richten op het trainen van sleutelfunctionarissen die een rol hebben in de gemeentelijke crisisorganisatie.

P5 1.1.5 Uitvoeren en handhaven beleid rond vaaroverlast

De beleidsregel vaaroverlast is vastgesteld en verder opgezet in 2024. In 2025 zullen wij de uitvoering en handhaving rond vaaroverlast intensiveren. We blijven de landelijke ontwikkelingen en de pilot van het OM volgen. Deze gaat over de maatregelen bij varen en/of vaaroverlast. Hier komen alternatieve mogelijkheden tot interventie uit die we als gemeente ook kunnen inzetten. Als gevolg van veranderde wetgeving krijgen de BOA's nieuwe bevoegdheden.

Bootwrakken die op een vaarroute liggen en voor onveiligheid zorgen zullen worden gemeld bij het Hoogheemraadschap Noorderkwartier (HHNK). Indien nodig kan de BOA het HHNK ondersteunen bij het opruimen van deze wrakken als de openbare orde en veiligheid in het geding is.

Doel

P5 DOEL 1.2: Ondernijende criminaliteit tegengaan

Het thema ondernijning kent inmiddels een vaste plek in onze organisatie. Naast een gerichte aanpak in lopende casuïstiek wordt ingezet op het continueren van de samenwerking met interne en externe partners en wordt gewerkt aan bewustwording rond ondernijning. Dit wordt thematisch aangepakt bijvoorbeeld bij bedrijventerreinen, schuren, vastgoed enz.

In 2024 is het Bibob-beleid geactualiseerd. Het streven is om in 2025 vakafdelingen hierin mee te nemen en bewustwording te creëren voor de toepassing van de Wet Bibob bij diverse aanvragen van vergunningen en subsidies. En ook als de gemeente met externen diverse overeenkomsten aangaat.

Middels verschillende campagnes proberen wij digitale criminaliteit onder de aandacht te brengen bij bewoners en ondernemers. Hierdoor worden ze weerbaarder.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 1.2.1 Drugshandel en hennepsteelt bestrijden

Om de drugshandel en hennepsteelt beter te kunnen aanpakken, handelen wij strikt overeenkomstig de gemeentelijke beleidsregels voor toepassing van het zogenoemde Damoclesbeleid o.g.v. artikel 13b van de Opiumwet. Dit beleid maakt het mogelijk om lokalen en woningen te sluiten wanneer er een handelshoeveelheid verdovende middelen wordt aangetroffen. Het doel van een sluiting is onder andere om overtredingen van de Opiumwet te beëindigen en beëindigd te houden en de bekendheid van een pand als drugspand te doorbreken. Eventueel wordt een last onder dwangsom opgelegd en kan er een bestuurlijke waarschuwing worden gegeven. De uitvoering van het Damoclesbeleid gebeurt in nauwe samenwerking met veiligheidspartners en waar nodig met sociale partners. De gemeente zal een van bovengenoemde maatregelen passend inzetten om deze criminaliteit tegen te gaan. Daarnaast heeft de burgemeester op grond van de APV en de Gemeentewet een aantal bevoegdheden om drugshandel tegen te gaan (o.a. last onder dwangsom, gebiedsverbod bij drugshandel op straat). Ook wordt actief samenwerking gezocht binnen de regio om het zogeheten waterbed-effect tegen te gaan.

P5 1.2.2 Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden

Om ondermijnende criminaliteit te herkennen en bestrijden nemen we deel in het Regionaal informatie- en expertisecentrum (RIEC) en werken we nauw samen met Politie en OM.

De interne organisatie weerbaar maken tegen ondermijning en de bewustwording over ondermijning te vergroten, wordt voortgezet. In 2025 willen wij een werkwijze ontwikkelen om de interne informatiepositie rond ondermijning op te zetten.

In 2024 zijn de Noord-Hollandse normen vastgesteld. Deze worden met ingang van 2025 geïmplementeerd.

P5 1.2.3 Versterken van integriteit

De aanbevelingen van de Quickscan weerbare overheid, gericht op de ambtelijke organisatie, zal stap voor stap worden geïmplementeerd. Gezien de kleinschaligheid van de ambtelijke organisatie, blijven we alert op het scheiden van bepaalde rollen. Een voorbeeld is het scheiden van het afgeven van een vergunning en het toezicht houden op een vergunning.

P5 1.2.4 Inzet op cyberveiligheid

Gemeenten hebben een belangrijke rol om te voorkomen dat inwoners, bedrijven, voorzieningen én de gemeente zelf, slachtoffer worden van cybercriminaliteit. Om een cyberweerbare gemeente te worden, zullen in 2025 de volgende vier wegen worden doorlopen:

- online aangejaagde ordeverstoring,
- cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit,
- cyberincidenten- en crises,
- eigen huis op orde.

Doel

P5 DOEL 1.3: Bereikbaarheid verbeteren

Door onderzoek te doen naar mobiliteit kan er aansluitend worden gewerkt aan de uitvoering om zo de bereikbaarheid van Oostzaan te verbeteren.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 1.3.1 Opstellen van een mobiliteitsprogramma

De gemeente Oostzaan is voornemens een mobiliteitsprogramma te maken. Dit is de nieuwe term van het Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP). De gemeente is voornemens hier in 2024 te beginnen en in 2025 Q2 af te ronden, in het najaar 2024 hebben er sessies plaatsgevonden met de raad. Hierin staan uitgangspunten op het gebied van verkeer. Na het maken van deze visiepunten wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld voor het realiseren van deze doelen. Daarbij proberen we bestaande knelpunten op te lossen. Hierbij houden we ons bezig met bereikbaarheid van het dorp, de verkeersveiligheid en hoe we duurzame mobiliteit kunnen faciliteren. Deze punten zijn ook benoemd in de uitgangspunten.

P5 1.3.2 Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal

Het groot onderhoud van het Noordeinde stond gepland in 2024. Dit werk is uitgesteld i.v.m. de nieuwbouw op Noordeinde 65 (voormalig Cor Voet). Nu wordt het gecombineerd met asfaltonderhoud van De Haal in 2026. Dit kan niet eerder, want de PWN moet een nieuwe waterleiding aanleggen in De Haal. Dit is een zeer grote ingreep en duurt van medio 2024 tot oktober 2025.

Doel

P5 DOEL 1.4: Actualiseren regelgeving om de openbare orde te handhaven

Samen met de politie zorgen we voor de openbare orde en controleert de gemeente of inwoners en bedrijven zich houden aan de regels. In Oostzaan is handhaving van de regels in de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) een belangrijk speerpunt. Naast het feit dat we de regels continue evalueren op effectiviteit, handhaafbaarheid en actualiteit kunnen er ook andere redenen zijn naar de APV aan te passen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 1.4.1 Actualiseren van de APV n.a.v. de omgevingswet

De gemeente gaat in 2025 een nieuw omgevingsplan vaststellen. De fysieke regels die nu in de APV staan opgenomen en straks (deels verplicht) onderdeel worden van het omgevingsplan zullen vervallen in de huidige APV. In 2025 zal de APV daarom op dat vlak wijzigen.

P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie

Oostzaan is een groene gemeente omringd door natura 2000 gebieden. We streven naar een goede biodiversiteit met afwisselende beplanting en begroeiing. Het uitgangspunt is: zorg dragen voor een leefomgeving die ook op de lange termijn bruikbaar blijft.

Doel

P5 DOEL 2.1: Maatregelen m.b.t. klimaatadaptatie

Hittestress, stortbuien, kort en hevig of juist langdurig, zijn het nieuwe normaal. Bij het uitvoeren van planmatig onderhoud is klimaatadaptief inrichten van onze leefomgeving van belang. Hierbij willen we hittestress tegengegaan en grondwater opnemen en infiltreren in de ondergrond. Er is reeds een begin gemaakt in huidige projecten waarbij nieuwe ontwikkelingen en innovaties worden meegenomen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 2.1.1 Groot onderhoudsproject Molenbuurt

In de groot onderhoudsprojecten Molenbuurt en Kolkslot-Noord worden alle parkeervakken uitgevoerd met grasbetontegels. Dit zorgt ervoor dat het water kan wegzakken in de grond en voorkomt dat bij zware regenval de kolken overstromen. Ook leggen we wadi's aan in het groen, als daar genoeg ruimte voor is.

Doel

P5 DOEL 2.2: Groen/ Walkanten

Oostzaan is een gemeente met veel water en de walkanten verdienen specifieke aandacht. Goed onderhouden walkanten dragen bij aan de positieve uitstraling van de gemeente en kunnen biodiversiteit bevorderen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 2.2.1 Opstellen beheerplan walkanten/ onderhouden beschoeiing

Door de overname van de wegsloten van het Waterschap is het (groen) areaal vergroot. Hiervoor is een nieuw beheerplan opgesteld op basis van het huidige areaal. Er is rekening gehouden met warme zomers zodat naast de reguliere schouw ook een zomerschouw kan worden uitgevoerd voor bepaalde watergangen.

Bij de vervanging van de beschoeiing wordt er gekeken of het naast reguliere beschoeiing ook mogelijk is om de schoeiing natuurvriendelijk aan te leggen. Het aanslaan is afhankelijk van de nazorg en is in het beheerplan opgenomen.

P5 THEMA 3: Afval

Afval is geen afval maar een grondstof. Het scheiden van afval is nodig om hergebruik te bewaken en hiermee ook de VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) te behalen. Daarnaast willen we de milieustraat behouden voor eigen inwoners. De papierinzameling willen we niet veranderen, zodat onze verenigingen hun inkomsten behouden. Afval is een belangrijk onderdeel in onze samenleving. In de raadsvergadering van 2 februari 2023 heeft de raad de keuze gemaakt voor aanbesteden (RV 22/72).

Doel

P5 DOEL 3.1: Van afval naar grondstof

In restafval zitten nog altijd veel herbruikbare materialen. Wanneer je afval goed scheidt en er weinig restafval overblijft, is dit beter voor het milieu. De VANG-doelstelling speelt hierin een belangrijke rol.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 3.1.1 Reduceren van huishoudelijk restafval

In 2024 zijn er diverse maatregelen getroffen om de hoeveelheid fijn en grof huishoudelijk restafval te reduceren. Zo zijn onder andere de restafvalcontainers geüpdatet, is er een milieupas geïntroduceerd, zijn er PMD containers aangeschaft zodat bewoners beter hun PMD gescheiden in kunnen leveren en kunnen er op de milieustraat meer verschillende afvalstromen gescheiden worden ingezameld.

Om het effect van deze maatregelen te meten, zal er in 2025 zal een sorteeraanlyse van het restafval uitgevoerd worden. Aan de hand van deze analyse wordt gekeken of nieuwe (extra) maatregelen/ voorstellen nodig zijn om de Vangdoelstelling te halen. Een toelichting op het Vangbeleid en de mogelijkheden over afvalscheiding wordt gecommuniceerd naar de inwoners.

P5 THEMA 4: Speelvoorzieningen

Speelvoorzieningen zijn een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. De gemeenten streeft ernaar de speelvoorzieningen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de behoefte van de inwoners.

Doel

P5 DOEL 4.1: Ontwikkelen speeltuinenbeleid

We ontwikkelen beleid waarbij wordt gekeken naar de speelbehoefte per wijk aan de hand van de zich ontwikkelende leeftijdsopbouw. Met dit beleid heeft de gemeente een handvat om de speeltuinen, die grotendeels worden meegenomen in het integrale onderhoud, een goede inrichting te geven.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 4.1.1 Opstellen van speeltuinenbeleid

In 2025 wordt er een speeltuinenbeleid opgesteld. Waarbij gekeken wordt naar speelbehoefte per wijk aan de hand van onder andere de leeftijdsopbouw. We werken toe naar een programmatische manier van aanpassen van speelvoorzieningen, waarbij we de koppeling zoeken met groot onderhoud.

P5 THEMA 5: Gebouwenbeheer

De inzet van de gemeentelijk gebouwen is een belangrijk instrument voor de gemeente om verschillende functies mogelijk te maken.

Doel

P5 DOEL 5.1: Beheer gebouwen verbeteren

We zoeken continu naar nieuwe manieren om het beheer van gebouwen effectiever en efficiënter vorm te geven. We zorgen ervoor dat de gebouwen veilig, functioneel en comfortabel zijn voor de gebruikers, om de levensduur van het gebouw te verlengen en verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P5 5.1.1 Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

Naast het goed beheren van het gemeentelijk vastgoed willen we in 2025 een nadere afweging maken welk vastgoed de gemeente voor de lange termijn beheert. Een actualisatie van het afwegingskader en een inventarisatie van het vastgoed zal leiden tot beter overzicht van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Op basis daarvan kan er gewerkt worden aan een lijst van kernbezit, strategisch vastgoed en potentieel af te stoten panden

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
402 Openbare orde en veiligheid	405.557	410.375	391.440	391.440	391.440	391.440
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	734.151	863.529	919.930	919.930	919.930	919.930
502 Recreatie en toerisme	43.100	60.020	83.522	83.522	83.522	83.522
601 Waterbeheer, baggeren en schoeiing	216.478	241.189	252.426	273.198	273.198	273.196
603 Openbaar groen	693.754	608.748	542.319	542.319	542.319	542.319
604 Verhuur volkstuinen	0	589	2.179	2.179	2.179	2.179
605 Afval	1.728.997	1.697.706	1.756.107	1.779.118	1.779.118	1.777.038
606 Riolerings	1.562.188	1.643.985	1.638.054	1.650.851	1.660.868	1.654.665
607 Milieu	395.950	519.918	605.182	522.316	544.000	543.998
608 Begraafplaats	297.744	400.937	420.270	420.270	420.270	420.269
610 Gebouwenbeheer	348.422	158.407	177.224	150.242	150.243	150.240
715 Dierenwelzijn	32.155	35.932	35.187	35.187	35.187	35.187
801 Bruggen	2.559.300	195.996	186.977	176.899	165.260	161.109
803 Openbare verlichting	153.078	253.321	229.933	229.933	229.932	229.932
804 Wegen	1.253.593	1.197.805	1.139.188	1.300.323	1.599.774	1.520.978
806 Straatmeubilair	61.766	98.431	81.082	81.082	81.082	71.072
9903 Gemeentewerf	301.435	232.505	206.637	252.489	252.488	249.021
9909 De Kunstgreep	1.459.590	972.307	1.022.808	1.022.810	1.022.808	1.005.082
Totaal Lasten	12.247.257	9.591.700	9.690.465	9.834.108	10.153.618	10.031.177
Baten						
402 Openbare orde en veiligheid	4.397	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
603 Openbaar groen	26.609	43.600	43.600	43.600	43.600	43.600
604 Verhuur volkstuinen	1.800	1.000	1.800	1.800	1.800	1.800
605 Afval	1.522.259	1.650.570	1.756.107	1.779.118	1.779.118	1.777.038
606 Riolerings	1.562.188	1.643.985	1.638.054	1.650.851	1.660.868	1.654.665
607 Milieu	12.605	0	0	0	0	0
608 Begraafplaats	156.490	140.000	158.500	158.500	158.500	158.500
610 Gebouwenbeheer	173.042	147.028	133.673	20.700	20.700	20.700
801 Bruggen	2.350.000	0	0	0	0	0
804 Wegen	137.482	75.000	77.500	77.500	77.500	77.500
806 Straatmeubilair	0	2.500	0	0	0	0
9903 Gemeentewerf	301.435	232.505	206.637	252.489	252.488	249.021
9909 De Kunstgreep	639.982	681.992	681.838	681.838	681.838	681.838
Totaal Baten	6.888.288	4.628.180	4.707.709	4.676.396	4.686.412	4.674.662
Resultaat baten minus lasten	-5.358.969	-4.963.520	-4.982.756	-5.157.712	-5.467.206	-5.356.515

Onder het product De Kunstgreep zijn onder andere de lasten en baten van de theaterzaal opgenomen. In onderstaande tabel is een uitsplitsing hiervan weergegeven:

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Techniek	28.736	19.000	24.000	24.000	24.000	24.000
Diverse kosten	0	0	0	0	0	0
Schoonmaakcontracten	1.770	4.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Subsidies	25.400	26.000	27.500	27.500	27.500	27.500
Totaal Lasten	55.906	49.500	54.000	54.000	54.000	54.000
Baten						
Huurinkomsten	44.854	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal Baten	44.854	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Resultaat Baten min lasten	-11.052	-4.500	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000

Dit bedrag is exclusief gezamenlijke kosten van het pand, zoals de OZB, verzekeringen, kapitaallasten etc.

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Verskil	Toelichting
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	Lasten	€56.401 (nadeel)	De bijdrage aan de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland wordt conform de ingediende begroting van de VRZW opgehoogd met een bedrag van € 64.648. Daarnaast ontstaat een voordeel op de toegerekende kosten van € 8.247. De post toegerekende kosten voor 2025 zijn lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
502 Recreatie en toerisme	Lasten	€23.502 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn hoger dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
603 Openbaar groen	Lasten	€33.844 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2025 zijn lager dan in de begroting 2024 door een hogere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.

			Met ingang van 2025 wordt een interne doorbelasting geboekt van 10% van het onderhoudsbudget openbaar groen naar het product afval. Dit in verband met de kostendekkendheid van het product afval en de berekening van het tarief. Dit is geen nieuw beleid, deze kosten worden al jaren doorbelast in het tarief, maar worden nu ook daadwerkelijk geboekt.
605 Afval	Baten	€67.401 (nadeel) €103.998 (voordeel)	De kosten voor het product afval stijgen als gevolg van de structurele lasten, zoals deze in 2024 zijn ingevoerd voor de maatregelen om het aantal aangeleverde kilo's huishoudelijk afval te reduceren, in het kader van de VANG doelstellingen. Denk hierbij aan extra kosten voor de afvalcoach, het registratiesysteem van de chips en de toegangscontrole op de werf. Ook de kosten van de extra sorteerronde van lachgascilinders en analyses van het aangeleverde afval. Het tarief voor de afvalstoffenheffing is conform de kadernota 2025-2028 geïndexeerd met 2,5%. Daarnaast stijgen de inkomsten door de doorbelasting van de genomen maatregelen door te berekenen in het tarief van de afvalstoffenheffing. Het tarief wordt kostendekkend doorgevoerd.
606 Rioleringen	Baten		Het tarief voor de rioolbelasting is conform de kadernota 2025-2028 geïndexeerd met 2,5%.
607 Milieu	Lasten	€85.264 (nadeel)	Het budget voor de bijdrage aan ODIJmond wordt aangepast aan de ingediende begroting van de ODIJmond over het jaar 2025. Dit betekent een extra bijdrage voor de taken inzake de Dienstverleningsovereenkomst.
804 Wegen	Lasten	€58.617 (voordeel)	Het voordeel is gebaseerd op uitstel in kapitaallasten. Door vertragingen bij de herinrichting van de Molenbuurt worden de begrote kapitaallasten ad €30.882 een jaar doorgeschoven. Daarnaast is de post toegerekende kosten voor 2025 €27.735 lager dan in de begroting 2024 door een lagere doorberekening van de werkorganisatie. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, een algemeen geldende tekst over de systematiek en het toekennen van de uren aan dit product.
9903 Gemeentewerf	Lasten	€25.868 (voordeel)	Het voordeel komt voort uit de kapitaallasten. De vervangingsinvestering van de vrachtwagen (5 jaar) wordt een jaar uitgesteld.
	Baten	€25.868 (nadeel)	De budgetten van de gemeentewerf worden doorbelast naar de producten Afval (60%), Riool (25%) en wegen (15%).
9909 De Kunstgreep	Lasten	€50.501 (nadeel)	Een stijging van de kosten wordt veroorzaakt door een hogere verzekeringspremie €7.501 en een uitbreiding van het beveiligingscontract €43.000.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Egalisatiereserve baggeren	88.930	88.930	88.930	88.930	88.930	88.930
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	156.368	156.368	156.368	156.368	156.368	156.368
Reserve BOA	30.145	30.145	30.145	30.145	30.145	30.145
Reserve infrastructuur	48.278	63.278	63.278	63.278	63.278	63.278
Reserve inrichting theaterzaal	55.500	74.000	92.500	111.000	129.500	148.000
Reserve onderhoud bruggen	133.405	133.405	133.405	133.405	133.405	133.405
Reserve projecten en openbaar groen	365.443	365.443	365.443	365.443	365.443	365.443
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Reserve sporttoestellen de greep	12.000	16.000	20.000	24.000	28.000	32.000
Reserve Wet goed verhuurderschap	0	8.095	8.095	8.095	8.095	8.095
Totaal reserves	940.068	985.663	1.008.163	1.030.663	1.053.163	1.075.663

14-okt-2024

Toelichting reserves

Egalisatiereserve baggeren

Jaarlijks is een structureel budget van €33.000 opgenomen in de begroting voor baggerwerkzaamheden. Jaarlijks worden de uitgaven geëgaliseerd op deze reserve om hogere, onverwachte uitgaven in de toekomst te kunnen financieren.

Reserve afkoop onderhoud begraafplaats

In 2021 is deze reserve gevormd met als doel het (achterstallig) onderhoud voor de komende jaren te kunnen financieren. Deze reserve zal worden ingezet om de kosten van herinrichting en onderhoud te financieren.

Reserve BOA

Vanuit de resultaatbestemming 2022 is deze reserve gevormd. Het bedrag is gebaseerd op de gelabelde inkomsten vanuit de Algemene uitkering 2022, en bestemd voor de professionalisering van de BOA. Deze professionalisering wordt verder uitgewerkt in 2024.

Reserve infrastructuur

Deze reserve is bestemd voor onderzoekskosten in de infrastructuur. Er zijn geen mutaties begroot op deze reserve.

Reserve inrichting theaterzaal

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve Theaterzaal om vervangingsinvesteringen van materieel, inventaris en installaties in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve onderhoud bruggen

Deze reserve wordt jaarlijks gevoed door de niet bestede onderhoudsgelden vanuit de exploitatie bruggen, om onverwachte noodreparaties en vervangingen mee te financieren.

Reserve projecten en openbaar groen

Deze reserve is gevormd uit de verkoopopbrengst van de schoolwoningen aan de Voorn, en wordt ingezet voor projecten en incidentele werkzaamheden ten behoeve van openbaar groen en openbare ruimte.

Reserve spitscamera inrijverbod

Deze reserve is gebaseerd op Amendement 22A19, waarbij vanuit de coronareserve een bedrag wordt overgeheveld ten behoeve van een flitscamera voor de verkeersoverlast op het Zuideinde. Deze reserve zal worden ingezet bij het uitbreiden van de geslotenverklaring.

Reserve sporttoestellen De Greep

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve sporttoestellen om vervangingsinvesteringen van materieel in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve Wet goed verhuurderschap

De wet biedt huurders bescherming en geeft duidelijkheid aan verhuurders: wat mag en wat niet? Er zijn extra regels om arbeidsmigranten te beschermen tegen misstanden. Komen huurder en verhuurder er samen niet uit? Dan kunnen huurders dit ook melden bij hun gemeente. De gemeente kan dan, als het nodig is, bijvoorbeeld een boete aan de verhuurder opleggen.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Voorziening bezwaarschriften riool	0	465.102	0	0	0	0
Voorziening egalisatie afval	38.326	103.326	103.326	103.326	103.326	103.326
Voorziening egalisatie riolering	581.633	486.946	902.024	839.203	766.365	699.730
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	34.518	45.968	57.418	68.868	80.318	91.768
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	79.181	94.173	109.165	124.157	139.149	154.141
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	182.700	269.200	355.700	442.200	528.700	615.200
Voorziening MJOP: De Kolk	25.385	30.208	35.031	35.031	35.031	35.031
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	13.032	15.532	18.032	20.532	23.032	25.532
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	66.188	78.718	91.248	103.778	116.308	128.838
Voorziening MJOP: Kerktoren	31.069	38.569	46.069	53.569	61.069	68.569
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	14.032	17.532	21.032	24.532	28.032	31.532
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	54.976	70.336	85.696	101.056	116.416	131.776
Voorziening onderhoud gebouwen	4.737	4.737	4.737	4.737	4.737	4.737
Totaal voorzieningen	1.125.777	1.720.347	1.829.478	1.920.989	2.002.483	2.090.180

14-okt-2024

Toelichting voorzieningen

Voorziening bezwaarschriften Riool

De voorziening was gevormd voor bezwaarschriften over de periode 2015-2019. In 2024 zijn deze bezwaarschriften ingetrokken en/of afgewikkeld. De voorziening is daarom niet meer nodig, het saldo is overgeboekt naar de voorziening egalisatie riolering.

Voorziening egalisatie Afval

Deze voorziening is ten behoeve van onderzoeken naar ondergrondse containers in Oostzaan. Deze voorziening is destijds gevormd ten laste van het product afval en wordt ingezet bij het behalen van de VANG doelstelling.

Voorziening egalisatie riolering

Conform de onderhoudsplanning, het vastgestelde GRP 2017-2023 en de systematiek van kostenegalisatie worden de uitgaven en inkomsten gemuteerd op het rioleringsbudget en overgeboekt naar deze voorziening, ten behoeve van financiering van uitgaven in de toekomst. In 2024 zal het GRP worden herzien in een nieuw WRP (Water en RioleringsProgramma).

Diverse voorzieningen MJOP ten behoeve van het onderhoud gemeentelijke gebouwen

Met ingang van 2023 zijn de onderhoudsbudgetten van alle gemeentelijke gebouwen ondergebracht in onderhoudsvoorzieningen. Per gemeentelijk gebouw is een Meerjaren

Onderhoudsplanning opgesteld en deze wordt in 2025 geëvalueerd en geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting zijn de uitgaven van het geplande onderhoud op gemeentelijke gebouwen hierop gebaseerd. Jaarlijkse onderhoudskosten zullen jaarlijks worden onttrokken aan deze voorzieningen MJOP.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voor de aanpassing van de dakconstructie van De Korenaar is een voorziening ingesteld van €125.000, gebaseerd op het maximaal te lopen risico. In 2023 heeft het benodigde onderhoud plaatsgevonden. Het restant van deze voorziening wordt ingezet voor nazorg.

Programma 6 - Bestuur en organisatie

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Bestuur en organisatie houden we ons bezig met: activiteiten die de gemeente Oostzaan ontplooit op de terreinen van de bestuursorganen, communicatie, juridische zaken, kwaliteitszorg, algemene financiële zaken en belastingen.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan is een gemeente die dicht bij haar inwoners, ondernemers en verenigingen staat, met een krachtig en slagvaardig bestuur. De gemeente is de eerste overheid en deze nabijheid is van groot belang. Wij hebben oog en oor voor de behoeften binnen de gemeente.

Bestuur en organisatie staan midden in de samenleving en zorgen in samenspraak met inwoners, bedrijven en instellingen op verantwoorde, doortastende en duurzame wijze voor een toekomst met goede dienstverlening en voorzieningen die aansluiten op de behoeften in de gemeente. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een professioneel, krachtig, betrokken en nabij gemeentebestuur en ambtelijke organisatie. Wij stellen ons open op, waarbij de lijnen tussen bestuur en samenleving kort zijn. Participatie is belangrijk om maatschappelijke opgaves adequaat aan te pakken.

Zowel de raad, het college en de ambtelijke organisatie spannen zich in voor (regionale) samenwerkingsvormen die eraan bijdragen dat we onze inwoners efficiënt en doelmatig kunnen bedienen. We zijn een betrouwbare partner in diverse samenwerkingsorganisaties, met een eigen inbreng die staat voor wat de gemeente nodig heeft en kan bieden.

We staan voor overzichtelijke en transparante besluitvorming, helder taalgebruik en toegankelijkheid voor diverse doelgroepen. Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie. Daarnaast is een goede afstemming met onze verbonden partijen vereist om onze doelen te bereiken.

De kwetsbaarheid van kleine gemeenten is de afgelopen jaren toegenomen. Enerzijds wordt dat veroorzaakt doordat er steeds meer taken door het rijk bij gemeenten worden neergelegd. Te vaak zonder voldoende middelen. Anderzijds hebben wij te maken met een overspannen arbeidsmarkt en het steeds complexer worden van de maatschappij om ons heen. Dat maakt het aanbieden van adequate dienstverlening aan inwoners en ondernemers steeds moeilijker. Dat geldt zeker ook voor het realiseren van grote maatschappelijke opgaven. Allemaal redenen waarom we enkele jaren geleden gestart zijn met het proces 'Bestuurlijke toekomst Oostzaan'.

Op het moment van maken van deze begroting, zitten wij nog midden in dit proces. Dat betekent onder andere dat de opdracht van de gemeenteraad om gesprekken te voeren met Amsterdam, Zaanstad, Wormerland en Landsmeer worden voorbereid. De planning gaat nog steeds uit van definitieve besluitvorming in november 2024. De raad voert op dit moment gesprekken met de raden van Wormerland en Landsmeer. Gesprekken om te bekijken of een samenwerkingsmodel in de vorm van de zogenaamde 'groen landelijke variant' een gezamenlijke optie kan zijn. De raad heeft uitgesproken dat, wanneer het nodig is om deze variant mogelijk te maken, definitieve besluitvorming over de bestuurlijke toekomst van Oostzaan enkele maanden opgeschoven kan worden.

We voeren verantwoord financieel beleid. Wij anticiperen op veranderingen die plaatsvinden in de financiële verhoudingen met het rijk en maken ons in de diverse belangenorganisaties sterk voor de positie van (kleine) gemeenten. De huidige onzekerheden benadrukken het belang om een evenwichtig risicomanagement te voeren. De omgeving verandert continu en wordt steeds complexer. We zoeken hierbij een gezonde balans tussen risico's afwegen en ondernemend zijn.

Programma 6: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2025
THEMA 1 Bestuur	DOEL 1.1 Bestuurlijke toekomst	1.1.1 - Nauwe samenwerking met gemeente Wormerland als mede-eigenaar van de ambtelijke organisatie OVER-gemeenten 1.1.2 - Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst
	DOEL 1.2 Wij zijn een volwaardige partner in de regio	1.2.1 - Actief participeren in voor ons relevante samenwerkingsverbanden
	DOEL 1.3 Burgerparticipatie	1.3.1 - Opstellen participatieprotocol
	DOEL 1.4 Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming	1.4.1 - Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording
THEMA 2 Organisatie	DOEL 2.1 Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar	2.1.1 - Doorontwikkelen van het continuïteitsplan voor de organisatie 2.1.2 - Aanpassen informatiebeveiliging aan dreigingsniveau 2.1.3 - Verhogen van de weerbaarheid tegen ondermijning
	DOEL 2.2 Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig	2.2.1 - Inzet op werving van nieuwe medewerkers en behoud van bestaande medewerkers
	DOEL 2.3 Wij hebben de basis op orde en zijn in control	2.3.1 - Gegevensverwerkingsregister op orde brengen 2.3.2 - Managementinformatie verbeteren 2.3.3 - Procesmanagement verbeteren
THEMA 3 Financiën	DOEL 3.1 Wij zijn financieel gezond	3.1.1 - Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0 3.1.2 - Risicomanagement verder versterken

P6 THEMA 1: Bestuur

Het gemeentebestuur is en blijft toegankelijk voor inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente. Wij staan voor goed contact en korte lijnen.

Doel

P6 DOEL 1.1: Bestuurlijke toekomst

De bestuurlijke toekomst van gemeenten binnen het openbaar bestuur staat onder druk door het groeiend aantal gemeentelijke taken en de complexiteit hiervan. Wij borgen dat zowel oude als nieuwe gemeentelijke taken goed worden uitgevoerd, nu en in de toekomst.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 1.1.1 Nauwe samenwerking met gemeente Wormerland als mede-eigenaar van de ambtelijke organisatie OVER-gemeenten

Voor de uitvoering van onze taken is een professionele ambtelijke organisatie essentieel. Wij sturen hierop, samen met de gemeente Wormerland, via een afvaardiging in het Dagelijks en Algemeen Bestuur.

P6 1.1.2 Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst

Op het moment van maken van deze begroting, zitten wij nog midden in het proces 'Bestuurlijke toekomst Oostzaan'. Afhankelijk van de voortgang van de gesprekken met Amsterdam, Zaanstad en het traject dat de gemeenteraden van Wormerland, Landsmeer en Oostzaan zijn gestart, kan één en ander nog in 2025 doorlopen. Afhankelijk van de dan ontstane situatie zullen er passende vervolgstappen in overleg met de raad moeten worden gezet, in 2025 neemt Oostzaan een besluit.

Doel

P6 DOEL 1.2: Wij zijn een volwaardige partner in de regio

Wij werken aan complexe en gemeente overstijgende opgaven door krachten te bundelen met partners en kennis te delen binnen de regio.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 1.2.1 Actief participeren in voor ons relevante samenwerkingsverbanden

Veel maatschappelijke opgaven zijn overstijgend aan de gemeentegrenzen. Om deze reden participeren wij actief in verschillende verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden. Wij zijn goed (bestuurlijk) vertegenwoordigd in deze samenwerkingsverbanden en worden hierbij ambtelijke ondersteund.

Doel

P6 DOEL 1.3: Burgerparticipatie

Betrokkenheid van burgers en organisaties is van belang om tot goede besluitvorming te kunnen komen. Het stelt burgers in staat om mee te denken en/of mee te beslissen. Hierdoor kunnen bestuurders diverse perspectieven en lokale kennis en expertise meenemen in de besluitvorming.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 1.3.1 Opstellen participatieprotocol

In 2024 is het beleid voor burgerparticipatie vastgesteld. Hier gaan andere medewerkers in 2025 uitvoering aan geven door een participatieprotocol op te stellen. Hierin worden richtlijnen opgenomen om transparante, eerlijke en effectieve participatieprocessen te waarborgen.

Doel

P6 DOEL 1.4: Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming

Als bestuur zorgen we voor een heldere en goede governancestructuur zodat wij continuïteit kunnen waarborgen en ons kunnen verantwoorden over de wijze waarop we de organisatie besturen en beheersen.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 1.4.1 Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 is de wetswijziging van kracht waardoor het college van burgemeester en wethouders zelf verantwoording aflegt in een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Bij de jaarrekening 2023 is voor het eerst op deze manier verantwoording afgelegd. De financiële regelgeving (BBV) is echter nog niet aangepast (zomer 2024) op deze wetswijziging. De accountant kan pas steunen op onze rechtmatigheidsverantwoording als de regelgeving is aangepast. We blijven onze rechtmatigheidsverantwoording verbeteren door het volgen en implementeren van de laatste inzichten en regelgeving. Ook werken we samen met onze accountant om ervoor te zorgen dat de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereiste normen zodra de BBV-regelgeving is aangepast.

P6 THEMA 2: Organisatie

Om de gemeentelijke doelen te behalen is een professionele ambtelijke organisatie een belangrijke voorwaarde. Deze taken zijn ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten; onze gezamenlijke ambtelijke organisatie met gemeente Wormerland. Vanuit het OVER-bestuur sturen we erop dat de doelstellingen en acties worden behaald. De opgaven van gemeenten zijn de afgelopen jaren complexer geworden. Dit, in combinatie met een verslechterde financiële situatie maakt het een grote uitdaging voor zowel de organisatie als de beide gemeenten om de doelen te behalen. In 2025 zullen wij, gemeenteraad, college en organisatie, net zoals in 2024 nauw samen moeten optrekken om een evenwicht te vinden tussen de beschikbare middelen en het zo optimaal mogelijk bedienen van onze inwoners en ondernemers.

Doel

P6 DOEL 2.1: Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar

Het waarborgen van bedrijfs- en informatievoorziening en privacy heeft hoge prioriteit. Als gemeentelijke organisatie blijven we alert op frauderisico's en zorgen voor up-to-date informatiebeveiliging.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 2.1.1 Doorontwikkelen van het continuïteitsplan voor de organisatie

Het continuïteitsplan beschrijft hoe de organisatie essentiële activiteiten kan blijven uitvoeren tijdens en na een verstoring van de bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld door een cyberaanval of andere calamiteit. In 2025 actualiseren wij het overzicht van mogelijke bedreigingen, de risicoanalyse en het bijbehorende stappenplan van beheer en herstel. Dit inzicht verwerken we in onze risicoparagraaf en gebruiken we voor het verhogen van het risicobewustzijn van medewerkers en overige gebruikers.

P6 2.1.2 Aanpassen informatiebeveiliging aan dreigingsniveau

Er bestaan helaas geen waterdichte technische beveiligingsmaatregelen. Het dreigingsrisico en de aard van de dreiging wijzigen continu. Het is dus noodzakelijk dat bij het plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen van de activiteiten gericht op informatiebeveiliging en privacy de actualiteit wordt gevolgd. Een onmisbare component van de informatiebeveiliging en privacy is het bewustzijn van medewerkers over de veilige omgang met data. Informatiebeveiliging en gegevensbescherming moeten gekoppeld zijn aan het werkproces waardoor de risico's herkenbaar zijn voor de medewerker. Techniek kan daarbij ondersteunend zijn. Bewustwording en consequent gebruik van de aangeboden techniek

dienen verankerd te zijn als onderdeel van het primaire proces. Dit heeft permanent aandacht en voorbeeldgedrag nodig van de gemeenteraad, college, directie en management.

Wij werken er in 2025 verder aan om informatiebeveiliging te integreren in reguliere gemeentelijke processen. We verhogen het bewustzijn onder medewerkers en het adequaat reageren op veranderende dreigingen, om zo een veilige en betrouwbare omgang met data te waarborgen binnen de beperkte beschikbare middelen.

P6 2.1.3 Verhogen van de weerbaarheid tegen ondermijning

Om de integriteit van de organisatie in stand te houden en te verhogen is het van belang dat we als organisatie een goede informatiepositie opbouwen over ondermijning. We kunnen als organisatie de informatiepositie vergroten door het opzetten van een formele (interne) meldroute waarbij collega's signalen en informatie kunnen melden. Kortom het opstarten van een zogenaamd intern meldpunt ondermijning. Zo kan er een integraal beeld van ondermijningsproblematiek binnen onze organisatie zichtbaar worden. Daarnaast is het van belang om de bewustwording van ondermijning in de interne organisatie te vergroten door medewerkers trainingen/workshops te laten volgen gericht op het herkennen van signalen van ondermijning.

Doel

P6 DOEL 2.2: Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig

Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 2.2.1 Inzet op werving van nieuwe medewerkers en behoud van bestaande medewerkers

Onze bedrijfsvoeringstaken worden uitgevoerd door OVER-gemeenten, hier werken bijna alle medewerkers. In de begroting voor 2025 wordt gefocust op het anticiperen op de veranderende arbeidsmarkt, met specifieke aandacht voor moeilijk werfbare functies op het gebied van ruimtelijke ordening, informatievoorziening en ICT. Daarnaast wordt ingezet op het behoud van bestaande medewerkers door passende arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingsmogelijkheden te bieden.

In 2025 versterken wij het personeelsbestand door ons in te zetten op het werven van moeilijk werfbare functies, het bieden van een stimulerende werkomgeving en het uitbouwen van OVER-gemeenten - en de bijbehorende gemeenten - als aantrekkelijke werkgever.

Doel

P6 DOEL 2.3: Wij hebben de basis op orde en zijn in control

Onze fundamentele taken zijn goed georganiseerd, geordend en onder controle. Wij zorgen voor stabiliteit en een goede sturing en beheersing van de organisatie.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 2.3.1 Gegevensverwerkingsregister op orde brengen

Afgelopen periode is het hard gewerkt om het gegevensregister te verbeteren. Het register staat maar het is nodig om deze up-to-date te houden. Dit is een verantwoordelijkheid van verschillende afdelingen. In 2025 wordt hiervoor beleid gemaakt met als doel verantwoordelijkheden duidelijker te beleggen binnen de organisatie.

P6 2.3.2 Managementinformatie verbeteren

Het doel van managementinformatie is om het bestuur en management te voorzien van relevante, tijdige en betrouwbare gegevens, zodat weloverwogen beslissingen kunnen worden genomen, resultaten kunnen worden gemonitord en verantwoording kan worden afgelegd. In 2024 is er hard gewerkt om de juiste gekwalificeerde medewerkers te werven voor het beheren van de managementinformatie. In 2025 zal er dan ook nadrukkelijk aandacht besteed worden aan het verder verbeteren van de managementinformatie.

P6 2.3.3 Procesmanagement verbeteren

Procesmanagement is van cruciaal belang voor de organisatie omdat het helpt om processen efficiënt en effectief in te richten. In 2024 is er hard gewerkt om de juiste gekwalificeerde medewerkers te werven voor het opzetten van gedegen procesmanagement. Procesmanagement is een cyclus die voortdurend geoptimaliseerd kan worden. In 2025 zal er dan ook nadrukkelijk gewerkt worden aan het verder verbeteren van de bestaande processen.

P6 THEMA 3: Financiën

De externe ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en hebben de nodige impact op onze financiële huishouding. Ons financieel beleid is erop gericht om ook in de toekomst financieel gezond te zijn en blijven.

Doel

P6 DOEL 3.1: Wij zijn financieel gezond

Wij streven naar een stabiele en duurzame financiële positie van de gemeente. De gemeente kan haar taken uitvoeren binnen de beschikbare middelen en is in staat om de benodigde investeringen te doen. Een financieel gezonde positie is randvoorwaardelijk voor zelfstandigheid van de gemeente. Voor zover het Rijksbeleid over de financiële verhoudingen de gemeenten verhindert om duurzaam evenwichtig financieel beleid te voeren, volgen wij de koersaanbevelingen van de VNG op dit thema.

Wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

P6 3.1.1 Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Het hebben van voldoende weerstandsvermogen is belangrijk om veerkrachtig te zijn en onvoorziene gebeurtenissen financieel te kunnen dragen. Hierdoor is stabiliteit en continuïteit van de gemeentelijke activiteiten geborgd. We behouden structureel een minimum weerstandsvermogen van ratio één (1,0).

P6 3.1.2 Risicomanagement verder versterken

Gemeenten hebben steeds vaker te maken met onzekerheden. Risico's kunnen grote financiële en beleidsmatige gevolgen hebben. Daarom willen we in 2025 risicomanagement verder verankeren in onze organisatie. We maken risicomanagement een vast onderdeel van managementgesprekken en blijven hierover in gesprek. We rapporteren twee keer per jaar aan de raad, zoals vastgesteld in ons beleid. Dit doen we in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in zowel de begroting als de jaarrekening.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
101 Bestuursorganen	622.081	527.325	548.325	548.325	548.325	548.325
102 Regionale samenwerking	53.677	58.009	62.422	62.422	62.422	62.422
103 Representatie	23.773	20.400	29.400	29.400	29.400	29.400
105 Burgerparticipatie en communicatie	155.010	78.635	81.635	81.635	81.635	81.635
107 Juridische beleidskaders	17.689	153.342	32.000	32.000	31.997	32.000
108 Klachten en bezwaarschriften	5.291	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
110 Financieel beleid	74.330	34.428	40.728	40.728	40.728	40.728
113 Griffie	450.669	472.493	501.121	501.119	496.671	496.671
114 Rekenkamer	9.148	19.650	19.650	19.650	19.650	19.650
901 Financiering	88.411	532.194	-190.157	-119.155	-112.502	-38.258
902 Belastingen	160.694	178.439	173.439	173.439	173.439	173.439
903 Algemene uitkering	37.818	329.516	55.736	55.417	842	842
904 Algemene baten en lasten	-311.732	-311.253	-375.342	-200.921	-50.921	-50.921
905 Bestuurlijke boetes	423.942	540.000	0	0	0	0
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	3.360.433	2.803.674	5.760.391	5.760.391	5.760.391	5.760.391
9904 Verzekeringen / schades	31.729	27.300	28.800	28.800	28.800	28.800
9905 Kwaliteitszorg	25	2.952	2.952	2.952	2.952	2.952
9906 Financieel beheer	936	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
9908 Documentaire informatievoorziening	30.352	29.720	30.720	30.720	30.720	30.720
Totaal Lasten	5.234.276	5.508.624	6.813.620	7.058.722	7.156.349	7.230.596
Baten						
101 Bestuursorganen	116.596	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
901 Financiering	292.852	345.000	160.000	160.000	160.000	160.000
902 Belastingen	3.024.175	3.040.633	3.117.224	3.117.224	3.117.224	3.117.224
903 Algemene uitkering	15.742.282	16.743.472	17.371.625	16.835.576	17.376.772	17.896.815
905 Bestuurlijke boetes	1.299.900	1.110.000	0	0	0	0
Totaal Baten	20.475.805	21.254.105	20.663.849	20.127.800	20.668.996	21.189.039
Resultaat baten minus lasten	15.241.530	15.745.481	13.850.229	13.069.078	13.512.647	13.958.443

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2024.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
113 Griffie	Lasten	€28.628 (nadeel)	Een voordeel op het product ten opzichte van 2024. Het betreft hier echter een verschuiving van het budget voor de bestuurlijke toekomst naar het product 101 Bestuursorganen. De verhoging van de kosten betreft de kosten van inflatie op salarissen raad en griffie, alsmede de voorlopige uitkomsten van de aanpassingen in het AV systeem in de raadszaal.
901 Financiering	Lasten	€722.351 (voordeel)	In dit product wordt de bijdrage aan OVER-gemeenten verdeeld over de diverse producten. De bijdrage aan OVER wordt gebaseerd op de vastgestelde begroting van OVER gemeenten. De bijdrage aan OVER-gemeenten bedraagt €9.969.000 en op basis van de urenverdeling wordt

			€8.125.000 doorbelast naar de diverse producten. Een saldo van €1.843.000, welke nog niet wordt verdeeld, maar waarop de 1e begrotingswijziging van OVER-gemeenten 2025 nog moet worden gecorrigeerd.
	Baten	€185.000 (nadeel)	In 2024 is rekening gehouden met extra inkomsten aan renteopbrengsten vanuit het schatkistbankieren. In 2024 is het saldo op deze rekening hoger, vanwege de nog niet bestede transitiegelden vanuit de Oekraïne.
902 Belastingen	Baten	€75.591 (voordeel)	De inkomsten van gemeentelijke belastingen zijn conform de begrotingsrichtlijnen in de Kadernota 2025-2028 verhoogd met 2,5%.
903 Algemene uitkering	Lasten	€273.780 (voordeel)	Een boekhoudkundig voordeel. De budgetten, welke bij de septembercirculaire zijn opgevoerd voor prijs- en loonstijgingen, worden nu overgeboekt naar de bijdrage aan OVER-gemeenten om de doorgevoerde loonstijgingen te kunnen financieren.
	Baten	€628.153 (voordeel)	De raming van de Algemene Uitkering 2025 is hoger dan in 2024 voornamelijk als gevolg van loon- en prijsstijgingen op de rijksbegroting (accres). De hoogte van het budget van de Algemene Uitkering is in overeenstemming met de meircirculaire 2024.
905 Bestuurlijke boetes	Lasten	€540.000 (voordeel)	20 augustus 2024 heeft de Rechtbank Noord-Holland het artikel voor sluipverkeer in de APV van Oostzaan onverbindend verklaard. De handhaving op het inrijverbod blijft bestaan, maar het opleggen van de bekeuringen is overgedragen aan het CJIB.
	Baten	€1.110.000 (nadeel)	20 augustus 2024 heeft de Rechtbank Noord-Holland het artikel voor sluipverkeer in de APV van Oostzaan onverbindend verklaard. De handhaving op het inrijverbod blijft bestaan, maar het opleggen van de bekeuringen is overgedragen aan het CJIB.
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	Lasten	€926.330 (nadeel)	In 2025 meer overhead ten opzichte van 2024 door urenverdeling. Dit voordeel valt onder de post toegerekende kosten. Hierover staat in de leeswijzer, als onderdeel van de Inleiding, de verklaring over de systematiek en het toekennen van de uren aan de diverse producten.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Algemene reserve	2.840.817	4.776.752	5.580.378	5.580.378	5.580.378	5.580.378
Reserve aanbesteding datacenter	25.877	25.877	25.877	25.877	25.877	25.877
Reserve bestuurlijke toekomst	50.000	0	0	0	0	0
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	7.062	14.124	21.186	28.248	28.248	28.248
Reserve wachtgeld huidige wethouders	41.587	41.587	41.587	41.587	41.587	41.587
Totaal reserves	2.965.343	4.858.340	5.669.028	5.676.090	5.676.090	5.676.090

14-okt-2024

Toelichting reserves

Algemene Reserve

De Algemene Reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers. Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn conform het collegeprogramma 2022-2026 toevoegingen aan de Algemene Reserve opgenomen, om het weerstandsvermogen te upgraden naar 1,25% in 2025.

Reserve aanbesteding datacenter

In 2021 en 2022 is door OVER-gemeenten de aanbesteding van het datacenter doorlopen. De hiermee gemoede kosten zijn onttrokken aan deze reserve. Het saldo van deze reserve is bestemd eventueel bestemd voor nagekomen kleine aanpassingen.

Reserve Bestuurlijke Toekomst

Dit bedrag komt uit de resultaatbestemming van 2022 en is gebaseerd op de subsidie vanuit de provincie. Dit bedrag is gereserveerd voor het vervolg van de onderzoeken naar de bestuurlijke toekomst en zal worden bestemd in 2024.

Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 is de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom verscherpt in een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangt de gemeente €7.062 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026 (septembercirculaire 2023). We reserveren deze gelden door ze toe te voegen aan de nieuw in te stellen Reserve 'Veilig wonen (politieke ambtsdragers)' (besluit Najaarsbericht 2023, raad dec 2023). De werkelijk gemaakte kosten onttrekken we aan deze reserve. Er zijn nog geen onttrekkingen bekend die ten laste van deze reserve komen.

Reserve wachtgeld huidige wethouders

Deze reserve is bestemd voor de financiering van een wachtgeldverplichting aan voormalige wethouders. Er zijn momenteel nog geen onttrekkingen begroot aan deze reserve.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Voorziening pensioenen wethouders	1.521.136	1.625.341	1.729.546	1.833.751	1.937.956	2.042.161
Voorziening verlofsparen	3.427	3.427	3.427	3.427	3.427	3.427
Totaal voorzieningen	1.524.563	1.628.768	1.732.973	1.837.178	1.941.383	2.045.588

14-okt-2024

Toelichting voorzieningen

Toelichting op mutaties tussen de saldi eind 2024 en eind 2023

Voorziening pensioenen wethouders

Jaarlijks is een bedrag van € 104.205 opgenomen in de begroting voor dotatie aan de voorziening. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt de werkelijke dotatie berekend aan de hand van de pensioenopgaven.

Voorziening verlofsparen

Door een aanpassing van de CAO 2022 is het mogelijk voor personeel om verlofsparen mogelijk te maken.

Door de invoering van de spaarverlofregeling kunnen medewerkers de volgende zaken

omzetten naar spaarverlof:

- Verlofuren uit onregelmatig werken
- Bovenwettelijk verlof
- Gekochte bovenwettelijke uren

Programma 40 - Mutaties in reserves

Overzicht van alle geplande mutaties in reserves

Mutatie in reserves	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten:						
99401 Mutaties in reserves: Programma 1 Dienstverlening	10.999	13.519	5.107	5.006	4.983	4.983
99402 Mutaties in reserves: Programma 2 Ruimtelijke ordening	497.956	87.000	0	0	0	0
99403 Mutaties in reserves: Programma 3 Sociaal domein	7.459.736	13.510	0	0	0	0
99404 Mutaties in reserves: Programma 4 Maatschappelijke participatie	43.533	104.986	0	0	0	0
99405 Mutaties in reserves: Programma 5 Leefomgeving	183.534	45.595	22.500	22.500	22.500	22.500
99406 Mutaties in reserves: Programma 6 Bestuur en organisatie	2.570.836	1.942.997	810.688	7.062	0	0
Totaal Lasten:	10.766.593	2.207.607	838.295	34.568	27.483	27.483
Baten:						
99401 Mutaties in reserves: Programma 1 Dienstverlening	91.642	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
99402 Mutaties in reserves: Programma 2 Ruimtelijke ordening	31.106	0	0	0	0	0
99403 Mutaties in reserves: Programma 3 Sociaal domein	2.434.937	0	12.500	12.500	12.500	2.500
99404 Mutaties in reserves: Programma 4 Maatschappelijke participatie	0	0	0	0	0	0
99405 Mutaties in reserves: Programma 5 Leefomgeving	594.014	0	0	0	0	0
99406 Mutaties in reserves: Programma 6 Bestuur en organisatie	1.743.456	1.372.068	0	0	0	0
Totaal Baten:	4.895.155	1.375.568	16.000	16.000	16.000	6.000
Totaal 40 Mutaties in reserves	5.871.439	832.039	822.295	18.568	11.483	21.483

14-okt-2024

Toelichting

In de BBV voorschriften wordt voorgeschreven dat alle mutaties op reserves via een apart programma lopen. Hiermee wordt voorkomen dat mutaties op reserves rechtstreeks op de diverse programma's wordt geboekt, waarmee de beoogde transparantie wordt omzeild.

Hierboven zijn alle geplande mutaties op de reserves samengevat per programma. Bij de desbetreffende programma's wordt een toelichting gegeven omtrent de geplande mutatie.

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Oostzaan vindt het belangrijk om risico's goed te beheren. Zo zorgen we ervoor dat problemen geen invloed hebben op ons werk. Dit is een onderdeel van het proces om risico's te beheren. We laten hiermee zien hoeveel geld de gemeente achter de hand heeft voor onverwachte uitgaven.

We beschrijven kort ons beleid voor risicomanagement. Verder geven we een overzicht van de risico's die we zien, hoeveel geld we hebben om deze risico's op te vangen en hoe in welke mate we in staat zijn onze risico's op te vangen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid over hoe we met risico's omgaan, staat in het document 'Beleidskader Risicomanagement en Weerstandsvermogen Oostzaan'. Dit beleid is op 13 november 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Oostzaan (RV-nummer: 23/53).

Risicomanagement is een vast onderdeel van onze planning en controle, zowel voor de gemeenteraad, het college van B&W als voor het management. Een goede aanpak van risicomanagement begint bij duidelijke doelen voor projecten en programma's. Het is belangrijk dat iedereen, zowel bestuurders als managers, zich ervan bewust is dat risicomanagement een normaal onderdeel is van het besturen en managen van de gemeente.

Dit betekent dat we voortdurend risico's in kaart brengen, inschatten en maatregelen nemen om ze te beheersen. Het risicoprofiel van de gemeente verandert steeds. Er kunnen nieuwe risico's ontstaan, en bestaande risico's kunnen kleiner worden of verdwijnen.

Ratio weerstandsvermogen

In dit gedeelte laten we zien hoe we het weerstandsvermogen van Oostzaan berekenen. We vergelijken de benodigde weerstandscapaciteit, zoals vastgesteld bij de risico-inventarisatie, met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het resultaat van deze vergelijking laat ons zien wat het weerstandsvermogen is.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beoordeling ratio weerstandsvermogen

De ratio kan worden beoordeeld met behulp van de onderstaande tabel (weerstandsnorm).

Ratio	Waarderingscijfer	Betekenis
> 2,0	A	Uitstekend
1,5 - 2,0	B	Ruim voldoende
1,0 - 1,5	C	Voldoende
0,8 - 1,0	D	Matig
0,6 - 0,8	E	Onvoldoende
< 0,6	F	Ruim onvoldoende

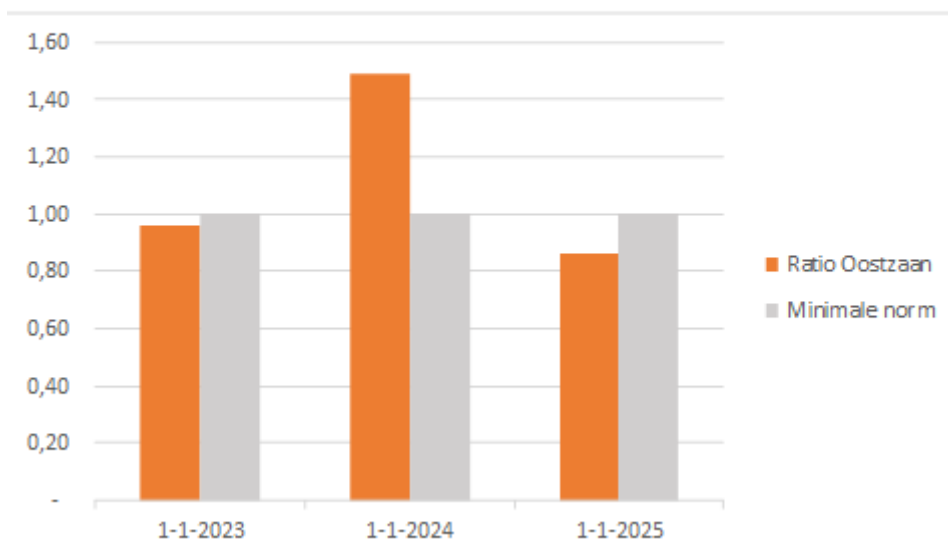
In het beleidskader is vastgelegd dat de ratio minimaal 1,0 moet bedragen (waarderingscijfer C zijnde voldoende) waarbij we ons richten op 1,25.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2025, in totaal €1.736.676.

Als we de beschikbare weerstandscapaciteit afzetten tegen de benodigde (berekende) weerstandscapaciteit €2.013.951 dan is de ratio voor Oostzaan 0,86 wat betekent dat de weerstandscapaciteit matig is.

In onderstaande grafiek is het verloop van de ratio weergegeven.

	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Ratio Oostzaan	0,96	1,49	0,86
Minimale norm	1	1	1

Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van Oostzaan kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit verslagjaar 2025

Het totaalbedrag van eventueel zich voor doende risico's bedraagt €2.013.950. De benodigde (berekende) weerstandscapaciteit per 31 december 2025 bedraagt €1.736.676

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit verslagjaren 2024 en 2025

De grootte van de algemene reserve wordt bepaald op basis van de stand van de Algemene Reserve, zoals vermeld in de goedgekeurde jaarrekening 2023.

Het verwachte verloop van de Algemene Reserve is als volgt:

2024

Prognose verloop algemene reserve gedurende 2024

Algemene Reserve per 01-01-2024	€ 2.840.817
Bij: Toevoeging jaarrekeningresultaat 2023	€ 1.083.422
Bij: Versterken Weerstandsvermogen in 2024	€ 373.688
Af: Prognose: OVER extra aanvraag (NJB 2024)	-€ 722.000
Af: Prognose: correctie risico Bestuurlijke Boetes (NJB 2024)	-€ 570.000
Prognose Algemene Reserve per 31-12-2024	€ 3.005.927
Financieel risico /benodigd weerstandscapaciteit	€ 2.013.951
Prognose Weerstandratio per 31-12-2024	1,49

2025

Prognose verloop algemene reserve gedurende 2025

Prognose Algemene Reserve per 01-01-2025	€ 3.005.927
Bij: Versterken Weerstandsvermogen in 2025	€ 803.626
Af: Voorlopig saldo primaire saldo 2025	-€ 2.072.877
Prognose Algemene Reserve per 31-12-2025	€ 1.736.676
Financieel risico /benodigd weerstandscapaciteit	€ 2.013.951
Prognose Weerstandratio 31-12-2025	0,86

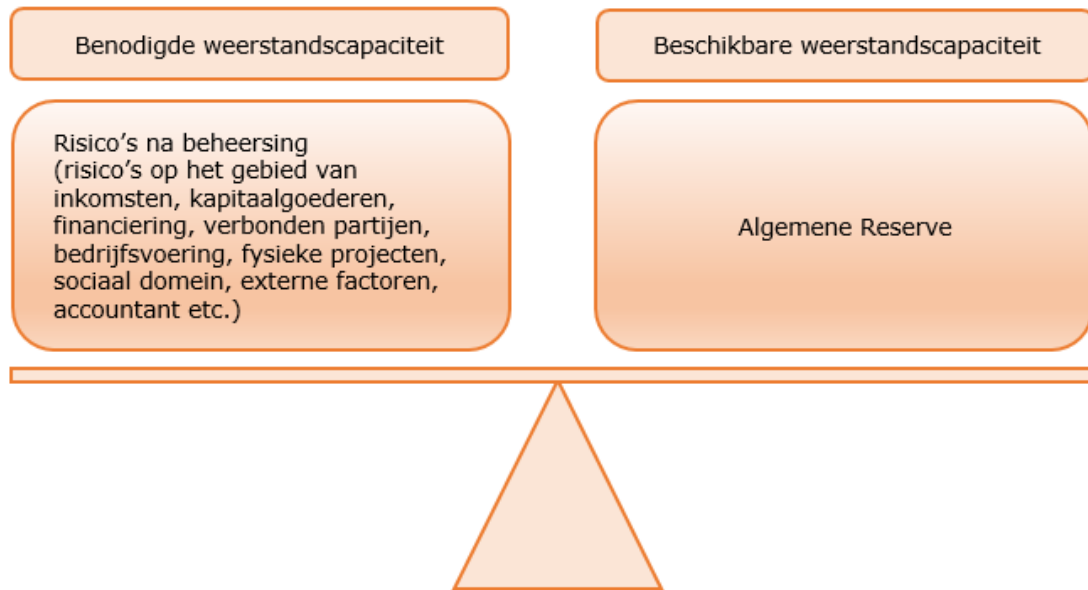
Project Duurzaam Begrotingsevenwicht

In de begrotingsraad van november 2024 wordt naast de Begroting 2025 ook een eerste begrotingswijziging 2025 aan de raad aangeboden. In deze eerste begrotingswijziging zitten voorstellen die van invloed zijn op bovengenoemd weerstandratio.

Wat is weerstandsvermogen?

Risicomanagement en het weerstandsvermogen horen bij elkaar. Het doel van het weerstandsvermogen is dat er geld opzij is gezet om financiële problemen op te vangen als risico's werkelijkheid worden. Kortom, weerstandsvermogen is het geld dat we nodig hebben om risico's te kunnen betalen.

Het weerstandsvermogen kan worden weergegeven als een weegschaal:

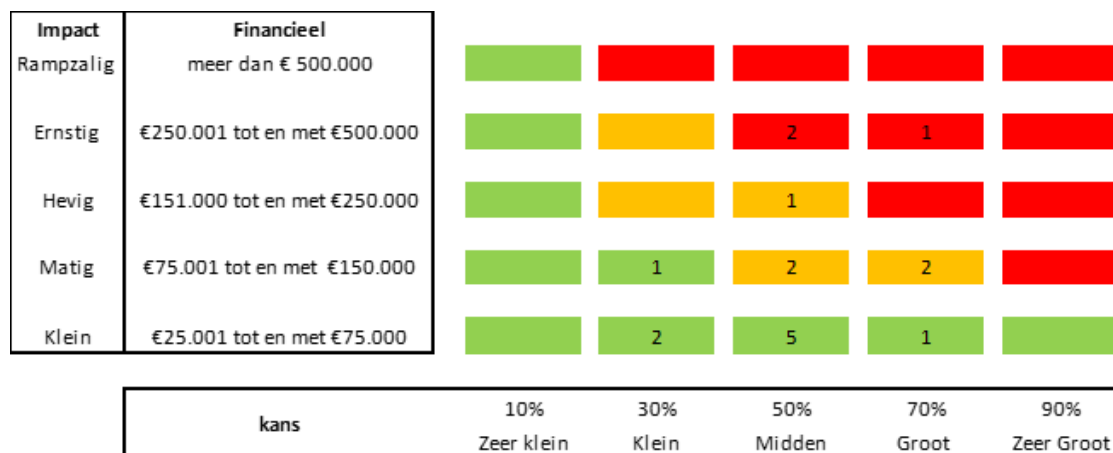

Risico inventarisatie en risicokaart

Risico inventarisatie

We hebben de risico's op een gestructureerde manier in kaart gebracht en beoordeeld. In totaal zijn er 17 risico's geïdentificeerd.

Om beter te begrijpen hoe de risico's verdeeld zijn op basis van kans en impact, gebruiken we een risicokaart (zie hieronder). De nummers op de kaart laten zien hoeveel risico's er in elk gebied van de risicokaart zitten. Zo wordt duidelijk hoe de risico's verdeeld zijn over het groene, oranje en rode gebied.

Een risicoscore in het groene gebied is geen direct gevaar voor het voortbestaan van de organisatie. Risico's in het oranje gebied verdienen wel aandacht. Ze vormen op zichzelf nog geen groot gevaar, maar na verloop van tijd kunnen ze wel een bedreiging worden. Een risico in het rode gebied vereist directe actie om te voorkomen dat het voortbestaan van de organisatie in gevaar komt.

Financiële risico's

In de onderstaande tabellen zijn de risico's zien van de gemeente Oostzaan weergegeven:

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Score impact	Score kleur	Impact financieel effect €	Kans %	Resterend risico
Inkomensvoorziening	3	De cliënten met een (arbeids)beperking vinden lastiger een baan en stromen daardoor niet snel uit de uitkering of zij hebben voor hun hele werkzame leven een aanvullende uitkering nodig. Er komt een groep die alleen middels een loonkostensubsidie voor onbepaalde tijd een baan zal vinden. Met de komst van het Breed Offensief wordt het voor werkgevers makkelijker ook om loonkostensubsidie aan te vragen. Het systeem is hier reeds op ingericht. De Wet Sociale Werkvoorziening wordt afgebouwd in combinatie met een afbouw van de rijksbijdrage. Hiermee wordt de druk op voorzieningen als begeleid en beschut werken verhoogd. We gaan hierdoor meer uitkeringen verstrekken en langduriger.	<ul style="list-style-type: none"> Budgetbewaking en monitoren van de financiële cijfers per kwartaal. Maandlijks overleg met team werk en inkomen over de opbouw huidig cliëntenbestand, kenmerken instroom en mogelijke knelpunten in de doorgeleiding naar werk. Strakkere controle op cliëntniveau op de meewerkingsplicht en zo nodig handhaving inzetten 	Midden	Klein		€ 50.000,00	50%	€ 25.000,00
Specialistisch jeugdhulp	3	We verwachten dat de verhoogde druk op de jeugdzorg nog niet zal afnemen. Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de Jeugdzorg als gevolg van maatschappelijke en sociale ontwikkelingen. Investerings zijn kosten die voor de baten uit gaan. Een aantal wettelijke verwijzers kunnen verwijzen zonder dat de gemeente daar invloed op heeft. Het jeugdteam is door de gemeente gemandateerd. Wat het jeugdteam betreft heeft de gemeente invloed op het verwijzen door in het contract afspraken te maken over de werkwijze bij toeleiding bij specialistisch jeugdhulp. De jeugdzorg kent een opneindfinanciering.	<ul style="list-style-type: none"> Budgetbewaking en monitoren van financiële cijfers Duidelijke afspraken met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers. Periodiek overleg met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers over het naleven van de gemaakte afspraken Preventieve of alternatieve vormen ontwikkelen en onderzoeken als gezinscoaches, en buurtgezinnen 	Groot	Ernstig		€ 300.000,00	70%	€ 210.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Score impact	Score kleur	Impact financieel effect €	Kans %	Resterend risico
Wmo	3	<p>Wmo voorzieningen vormen een openeinderegeling. Wij zijn wettelijk verplicht dit te leveren als er een aanvraag ingediend wordt die wij op grond van de Wmo Verordening en lopende jurisprudentie dienen toe te kennen. De afgelopen jaren is het aantal aanvragen elk jaar zo'n 20 procent gestegen. Deze stijging komt nagenoeg geheel ten laste van hulp bij het huishouden. Wij verwachten dat deze stijging de komende jaren voortgezet wordt. Pas na 2026 wordt de eigen bijdrage weer inkomensafhankelijk. Wij hopen dat dit de stijging doet verminderen, maar wij verwachten van niet, omdat de nu geplande inkomensafhankelijke bijdrage onzes inziens te weinig gewicht in de schaal zal leggen.</p> <p>Vooruitblikkend naar de toekomst zullen de kosten van de Wmo ook stijgen omdat de geboortegolf van na de tweede wereldoorlog de komende jaren 80 wordt. Dat is de leeftijd waarop gezondheidsproblemen en de bijbehorende kosten sterk gaan stijgen. De verwachting is dat de kosten in 2035 meer dan verdubbeld zullen zijn ten opzichte van 2024. Deze stijging staat los van de genoemde stijging door de aanzuigende werking bij hulp bij het huishouden.</p>	<p>We bewaken het budget en monitoren de uitgaven aan ondersteuning door gecontracteerde aanbieders. Hierover wordt naar het bestuur gerapporteerd, en wanneer nodig wordt het budget bijgesteld in het Voorjaars- dan wel Najaarsbericht.</p>	Groot	Matig		€ 100.000,00	70%	€ 70.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Score impact	Score kleur	Impact financieel effect €	Kans %	Resterend risico
GGD	3	In regionaal verband is onderzocht welke GR taken en contracttaken GGD voor de gemeenten uitvoert en welke financieringsstromen er zijn. Aan de hand van dit onderzoek is onder andere bekeken welke taken er onder de GR gebracht kunnen worden en tegen welke prijs. Zo zijn bepaalde taken van de JGZ in de GR gekomen. Dit zorgt voor een stijging in de kosten. Belangrijk onderwerp van onderzoek was de doorbelasting van de bedrijfsvoeringskosten/overhead waarbij de eerste inschatting was dat er sprake is van achterstanden vanuit het verleden. Om deze bedrijfsvoeringskosten te dekken is in 2023 een regionale, incidentele financiële injectie goedgekeurd door de raden twv 3 miljoen. Hiernaast is de planning van de verbouwing vanuit het project 'Samen Sterker' gewijzigd, waardoor het 'samenwonen' met de VrzW later gaat plaatsvinden. Daardoor zal de verkoop van de Vurenhout ook later plaatsvinden, naar verwachting in 2026. In de begroting 2025 van de GGD is rekening gehouden met de verkoop van de Vurenhout in 2025. Dit zal dan ook kunnen zorgen voor een substantiële stijging van de deelnemersbijdrage in 2025. De kosten van de GGD stijgen daarnaast omdat de CAO index realistischer is opgesteld.	Er is in 2023 een nadere samenwerking gezocht met de Veiligheidsregio, zodat een gezamenlijke huisvesting kan plaatsvinden. Dit scheelt op termijn kosten, omdat de huisvesting van de GGD niet meer toereikend is. Echter, er vindt een vertraging plaats, waardoor het 'samenwonen' pas in 2026 zal gebeuren. Desalniettemin is dit nog steeds goedkoper dan zelf een nieuwe huisvesting zoeken. Ook wordt onderzocht hoe de twee organisaties effectief en efficiënt kunnen samenwerken, zodat dit kostenbesparend kan werken op de bedrijfsvoering / overhead.	Groot	Matig		€ 100.000,00	70%	€ 70.000,00
Participatie	3	Participatie omvat alle voorzieningen die ondersteunend zijn om mensen te bemiddelend naar een passende vorm van (duurzame) arbeid, zodat ze op eigen kracht in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Daar de verwachting is dat de groep bijstandsbehoevenden groter zal worden, is het aannemelijk dat er vaker participatiemiddelen zullen worden aangewend om deze doelgroep passende ondersteuning te bieden. Vanaf 2025 zal de nieuwe regionale re-integratieverordening van kracht zijn. met deze verordening wordt het makkelijker om maatwerkvoorzieningen te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verwachting is dat hiermee een stijging zal zijn in het aanwenden van de participatiemiddelen.	De voorwaarden om participatiemiddelen in te zetten moeten scherp worden gesteld, zodat de voorzieningen die ingezet worden doelgericht zijn. Tussentijdse evaluatie en strengere eisen aan bijvoorbeeld loonkostensubsidie/jobcoaching zijn al maatregelen die effectief gebruik van de middelen kunnen borgen. Deze maatregelen worden geborgd in de nieuwe re-integratieverordening die in 2025 van kracht zal zijn.	Klein	Klein		€ 50.000,00	30%	€ 15.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Score impact	Score kleur	Impact financieel effect €	Kans %	Resterend risico
Leerlingen- en Aov vervoer	3 + 4	Het AOV (Alg.Ouderenvervoer) en LLV (Leerlingenvervoer) (die vanaf medio 2022 gezamenlijk zijn aangesteld) worden gefinancierd op basis van een open einderegeling. Het aantal mensen/kinderen dat gebruik maakt van deze regelingen is onvoorspelbaar en varieert per periode. Het is dus een risico of er binnen het beschikbare budget wordt gebleven.	<ul style="list-style-type: none"> Het vervoer wordt gemonitord. Elk kwartaal wordt een rapportage geleverd, waardoor het verbruik inzichtelijk is. Gericht communiceren met basisscholen, speciaal onderwijs en medisch kinderdagcentrum over het aanvraagproces leerlingenvervoer bij de gemeente en de voorwaarden om in aanmerking te komen. * We hebben geen invloed op de brandstofprijzen. Onduidelijk is of de huidige contracten voorzien in dit soort risico's (onvoorzienbaar). 	Midden	Klein		€ 50.000,00	50%	€ 25.000,00
Duizendknoop	5	De duizendknoop kan overal tevoorschijn komen en tast funderingen en rioolstelsels aan	Direct verwijderen zodra de duizendknoop ergens opduikt om verdere verspreiding te voorkomen	Midden	Klein		€ 35.000,00	50%	€ 17.500,00
Stormschade	5	Schade aan bomen en struiken als het gevolg van storm.	Onderhoud conform het onderhoudsplan uitvoeren en de bomen regelmatig inspecteren.	Midden	Klein		€ 40.000,00	50%	€ 20.000,00
Afvalinzameling	5	In 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden inzake het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de begroting 2024 en 2025. Het aantal aangeleverde tonnen huishoudelijk afval zijn hoog, waardoor de kosten van verwerking hoger kunnen uitvallen.	Maatregelen worden opgesteld om op termijn te gaan voldoen aan de VANG doelstelling. Hierdoor daalt het aantal tonnen huishoudelijk afval, en blijven de kosten binnen de budgetten.	Groot	Klein		€ 75.000,00	70%	€ 52.500,00
Gladheidsbestrijding	5	Bij een strenge en/of langdurige winter kunnen de kosten oplopen, en is het budget niet toereikend.	Monitoring van de budgetten gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdelingen over de uitputting van het budget.	Klein	Klein		€ 30.000,00	30%	€ 9.000,00
Ontwikkelgebieden	5	De gemeente heeft zelf geen grondexploitatie in uitvoering, maar participeert in de ontwikkelingen van derden.	Per grondexploitatie wordt een grex opgesteld, waarin alle ontwikkelingen, kosten en baten onder elkaar worden gezet. Met de ontwikkelaar wordt een intentie- en anterieure overeenkomst afgesloten, waarbij alle afspraken worden vastgelegd, en een vergoeding voor de ambtelijke kosten wordt afgesproken.	Klein	Matig		€ 150.000,00	30%	€ 45.000,00
Aansprakelijkstelling agv onderhoud openbare ruimte	5	Het aantal aansprakelijkstellingen tegen de gemeente stijgt. Dit is mede het gevolg van de staat van de openbare ruimte. Door uitstel van herinrichtingprojecten en het afkomen van onderhoudsbudgetten wordt de openbare ruimte slechter, waardoor meer schade aan derden wordt geclaimd.	Hiervoor is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten, welke in veel gevallen de schade zal overnemen. Echter het eigen risico bedraagt 2,500 per gebeurtenis.	Midden	Klein		€ 15.000,00	50%	€ 7.500,00
Weerstandscapaciteit Over-gemeenten	6	De GR Over-gemeenten heeft een lage weerstandscapaciteit. Bij risico's die de organisatie niet zelf kan dragen komt 38% van het meerdere voor rekening van Oostzaan.	Door het voeren van geharmoniseerd risicomangement en goede beheersmaatregelen worden risico's zo veel als mogelijk voorkomen.	Midden	Ernstig		€ 431.450,70	100%	€ 431.450,70
Juridische procedures	6	Er lopen een aantal juridische procedures. Hier kan een mogelijk financieel effect door ontstaan. Op dit moment dat dit het geval is zullen wij de gemeenteraad inlichten en betrekken bij de besluitvorming.	•We doen onderzoek naar oplossing voor problemen met aangegane verplichtingen.	Midden	Matig		€ 100.000,00	50%	€ 50.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Score impact	Score kleur	Impact financieel effect €	Kans %	Resterend risico
Algemene uitkering	6	De komende jaren is de trap-op-trap-af-methode losgelaten maar beweegt de algemene uitkering mee met het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit betekent dat we niet zo sterk schommelen in de algemene uitkering als voorheen. We volgen de rijksbegroting alleen nog qua loon- en prijsstijgingen. Het risico blijft wel deels bestaan omdat ook loon- en prijsstijgingen te rooskleurig kunnen worden ingeschat en dus tot een daling van de algemene uitkering kunnen zorgen. Daarnaast zijn hoeveelhedsverschillen altijd lastig te ramen. Deze hoeveelheden bepalen de hoogte van de algemene uitkering (maatstaven).	Gedurende het begrotingsjaar worden aanpassingen in de algemene uitkering verwerkt in de planning en control documenten. Risico's op grote mutaties worden door het jaar heen gevolgd.	Midden	Ernstig		€ 300.000,00	50%	€ 150.000,00
AVG en datalekken	6	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente	Goede interne privacy en securityprocedures/registers centraal beschikbaar. Controle op procedures (PDCA-cyclus). Transparantie naar betrokkenen (met name medewerkers en burgers). Afsluiten verwerkersovereenkomsten met externe partners. Werken vanuit vierogenprincipe bij verzending bij risicovolle mailingen en/of brieven. Periodieke voorlichting voor medewerkers over regelgeving, verantwoord omgaan met informatie en veilig ICT-gebruik door de functionaris gegevensbescherming. Gebruikmaken van encryptie. Vastleggen van alle beveiligingsincidenten. Inrichten van een privacy organisatie.	Midden	Hevig		€ 250.000,00	50%	€ 125.000,00
Pensioenen (wethouders en oud wethouders)	6	De verplichte hoogte van de voorziening pensioenen wethouders fluctueert enorm. Deze is afhankelijk van factoren als collegewisselingen en de rekenrente.	Geen	Midden	Matig		€ 200.000,00	50%	€ 100.000,00
									€ 1.422.950,70
17 financiële risico's									
									€ 591.000,00
									€ 2.013.950,70

Niet-financiële risico's

In totaal zijn er voor de gemeente 17 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd met een risicobedrag van € 2.013.950. Van de 17 risico's zijn er 7 ook als niet-financieel beoordeeld.

Onderwerp	Risico	Programma	Impact - niet financieel
Specialistisch jeugdhulp	De volgende niet-financiële risico's kunnen zich voordoen: Lange wachttijden of een tekort aan gespecialiseerde hulpverleners kan leiden tot verergering van de problemen van het kind en/of gezin. Bij verwijzingen vanuit de huisarts is er geen regie op de ingezette specialistisch jeugdhulp, waarbij het behalen van doelen niet geëvalueerd wordt door een externe regisseur. Hulp kan niet (het meest) passend zijn zonder dat hier door een externe regisseur op ingegrepen kan worden. Waardoor problemen niet worden opgelost of kunnen verergeren.	3	Matig
Wmo	De volgende niet-financiële risico's kunnen zich voordoen wanneer cliënten geen passende zorg krijgen, wat kan leiden tot fysieke of mentale achteruitgang. Ook kan er sprake zijn van lange wachttijden of bureaucratische problemen, wat een ongewenste thuissituatie onveranderd laat. Aan dit laatste punt kan ook een keerzijde zitten. Immers, het komt ook voor dat mensen zelf problemen gaan oplossen waardoor de zelfredzaamheid vergroot wordt.	3	Matig
Afvalinzameling	De inzameling van het huishoudelijk afval is onderdeel van het realiseren van de VANG doelstelling. Het gemiddeld aangeleverde hoeveelheid afval is nog steeds te hoog, en moet conform de opgelegde VANG doelstelling naar 100 kilo gemiddeld per inwoner per jaar. In 2024 zullen hiervoor de benodigde maatregelen worden getroffen, waarbij meer mogelijkheden worden aangeboden om het huishoudelijk afval te scheiden. Het risico voor 2025 is het alsnog niet realiseren van de VANG doelstelling.	5	Hevig
Gladheidsbestrijding	De gemeente is dag en nacht paraat om gladheid te bestrijden als de winter toeslaat. We zetten ons in om de belangrijkste wegen en fietspaden in Oostzaan begaanbaar te houden. Door de weersverwachting goed in de gaten te houden en preventief te strooien, proberen we de gladheid voor te zijn.	5	Matig
Juridische procedures	Dienstverlening kan onder druk komen te staan door de hoeveelheid van aantal juridische vraagstukken en verzoeken. Ook kan er imagoschade ontstaan.	6	Matig
Algemene uitkering	Door daling van de Algemene Uitkering kan het mogelijk zijn dat alle wettelijke taken en/of plaatselijk beleid van de gemeente onder politieke druk komen te staan.	6	Matig
AVG en datalekken	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente	6	Hevig

7 niet-financiële risico's

Financiële Kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) is er een aantal verplichte financiële kengetallen die meer zicht moeten geven over de financiële positie en de vergelijkbaarheid daarvan met andere gemeenten:

Waarderingcijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	> 130%	30	20	10
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	< 20%	40	27	13
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%	15	10	5
Structurele exploitatieruimte (begroting)	> 0%	0%	< 0%	10	6	3
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%	5	3	1
				100	66	32

Hieronder worden de waarderingcijfers van Oostzaan getoond.

Waarderingscijfers	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Minst risicovol	Meest risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Solvabiliteitsratio	Neutraal	Meest risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Grondexploitatie	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol
Structurele exploitatieruimte (begroting)	Minst risicovol	Minst risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Belastingcapaciteit	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Waarderingscijfers	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30	10	20	10	10	10
Solvabiliteitsratio	27	13	27	13	13	13
Grondexploitatie	15	15	15	15	15	15
Structurele exploitatieruimte (begroting)	10	10	3	3	3	3
Belastingcapaciteit	1	1	1	1	1	1
Totaal waarderingscijfers	83	49	66	42	42	42
Risiconiveau	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A. Vaste schulden	29.799	40.970	35.582	40.970	40.970	44.997
B Netto vlottende schuld	3.791	2.517	2.150	2.150	2.150	2.150
C Overlopende passiva	2.619	2.455	537	3.289	2.610	2.404
D Financiële Activa (incl. verstr. leningen)	1.700	1.656	1.700	1.700	1.700	1.700
E Uitzettingen < 1 jaar	13.956	1.500	5.500	5.500	5.500	5.500
F Liquide middelen	393	403	503	503	503	503
G Overlopende activa	422	1.097	4.800	2.000	2.000	2.000
H Totale baten excl. Mutaties reserves	36.734	29.973	28.760	28.159	28.591	28.157
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	53,5%	137,7%	89,6%	130,4%	126,0%	141,5%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Vaste schulden	29.799	40.970	35.582	40.970	40.970	44.997
B Netto vlottende schuld	3.791	2.517	2.150	2.150	2.150	2.150

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
C Overlopende passiva	2.619	2.455	537	3.289	2.610	2.404
D Financiële Activa (excl. verstr. leningen)	463	463	463	463	463	463
E Uitzettingen < 1 jaar	13.956	1.500	5.500	5.500	5.500	5.500
F Liquide middelen	493	403	503	503	503	503
G Overlopende activa	422	1.097	4.800	2.000	2.000	2.000
H Totale baten excl. Mutaties reserves	36.734	29.973	28.760	28.159	28.591	28.157
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	56,8%	141,7%	93,9%	134,7%	130,3%	145,9%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen.

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente.

Solvabiliteitsratio (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A. Eigen vermogen	10.717	4.661	11.111	8.994	6.686	4.977
B. Balanstotaal	50.042	54.090	52.942	59.161	56.361	58.664
Solvabiliteit (A/B) x 100 %	21,4%	8,6%	21,0%	15,2%	11,9%	8,5%

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De gemeente Oostzaan heeft vrijwel geen grondposities en geen lopende grondexploitaties. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Grondexploitatie (bedragen x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Niet in expl. genomen bouwgronden	0	0	27	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie	0	0	0	0	0	0
C Totale baten (excl. mutaties reserves)	36.734	29.973	28.760	28.159	28.591	28.157
Grondexploitatie (A+B) / C x 100%	0,0%	0,0 %	0,1 %	0,0%	0,0 %	0,0%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Totale structurele lasten	28.338	31.260	28.263	29.370	29.999	29.839
B Totale structurele baten	34.383	32.160	28.064	27.271	27.703	28.141
C Structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
D Structurele onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
E Totale baten excl. mutaties reserves	36.734	34.888	28.760	28.159	28.591	28.157
Structurele Exploitatieruimte ((B-A) + (D-C)) / E x 100 %	16,5 %	2,6 %	-0,7 %	-7,5 %	-8,0 %	-6,0 %

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit Woonlasten meerpersoonshuishouden (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A OZB lasten bij gezin met gem. WOZ *	450	568	582	597	612	627
B Rioolheffing bij gezin	337	348	357	366	375	384
C Afvalstoffenheffing voor een gezin***	378	407	432	442	453	464
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten met een gem. WOZ *	1.165	1.323	1.371	1.405	1.440	1.475
F Woonlasten landelijk gemiddelde (T-1) /***	953	944	974	1.005	1.038	1.071
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde (E/F) x 100 %	122,3 %	140,1 %	140,7 %	139,8 %	138,7 %	137,7%

*) Bij de OZB-lasten is voor de jaren uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde (€ 490.000,-). Genoemde bedragen zijn berekend tegen het eigenaarstarief. Hierin is dus niet meegenomen dat een deel van de gezinnen geen eigen woning heeft. Niet bekend is hoe dit bij de landelijk gemiddelde woonlasten is verwerkt.

**) Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt opgehoogd met het inflatiepercentage van 2,5%. Daarnaast wordt vanuit de kostendekkendheid het tarief opgehoogd als gevolg van hogere kosten en genomen maatregelen vanuit de VANG doelstelling. Dit betekent een extra stijging van € 14,40 per vastrecht per huishouden naast de inflatiestijging.

***) De woonlasten van het gemiddelde zijn gebaseerd op de woonlasten van het jaar voorafgaand aan onze jaarcijfers. De gemeentelijke lasten 2025-2028 worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde over 2024 (bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2024/bijlagen-2024-en-databestanden/>). De cijfers over 2025 zijn nog niet beschikbaar.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Waar gaat het over

Deze paragraaf gaat over de beheerskosten van gebouwen en de openbare ruimte. Deze kapitaalgoederen beslaan een aanzienlijk deel van de begroting en zijn dus van grote invloed

op de financiële positie van de gemeente. Deze paragraaf beschrijft welke werkzaamheden in 2025 worden uitgevoerd en vormt hiermee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Gebouwen

Hierbij een overzicht van de gebouwen in bezit van de gemeente en de staat van onderhoud van deze gebouwen.

Gebouw	Staat van onderhoud
Centrumcomplex de Kunstgreep	Voldoende
Brandweerkazerne Kerkstraat	Goed
Ambtswoning Glazenmakerstraat	Goed
Schoolgebouw de Kweekvijver, incl. noodlokalen	Goed
Schoolgebouw de Korenaar	Goed
Schoolgebouw de Noorderschool	Goed
Gemeentewerf Skoon	Goed
Loods op de begraafplaats	Goed
Leliestraat, pand Oudheidskamer	Matig
Sporthal de Greep (deel E)	Voldoende
Pand de Vitaminebron Twiskeweg	Goed
Pand Werkom/Jong Oostzaan	Goed
Schoolgebouw de Rietkraag	Redelijk
Kerktoeren	Goed
De Kolk*	Matig/ slecht
Diverse Loodsen Zuideinde 204/206**	Slecht

* Het onderhoud aan de Kolk wordt aangepast tot noodzakelijk onderhoud. De mogelijkheden voor ontwikkeling worden onderzocht.

** De loods en panden aan het Zuideinde 204/206 maken deel uit van ruimtelijke herontwikkelingen. Onderhoud aan deze panden vindt dan ook niet plaats.

Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de van belang zijnde gegevens per kapitaalgoed weergegeven, deze tabel is aangepast op advies van de provincie en bevat alle punten waarop zij controleert

Categorie	Beleidskaders	Niveau ¹	Looptijd ²	Vastgesteld ³	Fin. Cons ⁴	Raming t.l.v. expl./voorziening ⁵	Raming volledig ⁶	AOH ⁷	Vold.Res? ⁸
Wegen	Meerjaren investeringen plan 2022-2036	Voldoende	2022-2036	Update bij de begroting 2025-2028	€162.799	€162.799	Ja	Nee	n.v.t.
Openbare verlichting	Beheerplan Openbare Verlichting	Voldoende	2018-2026	2015 (herziening)	€64.077	€64.077	Ja	Nee	n.v.t.
Riolering	Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2023 (omgevingswet)	Voldoende	2019-2023	2018	€467.829	€467.829	Ja	Nee	n.v.t.
Waterbeheer	Beleid in samenwerking met HHNK	Voldoende		Op basis van waterplan Hoogheemraadschap.	€162.102	€162.102	Ja	Nee	n.v.t.
Openbaar Groen	Groenstructuurvisie Groenbeheerplan	Voldoende	2024-2028	2020	€395.245	€395.245	Ja	Nee	n.v.t.
Gebouwen	Meerjarenonderhoudsprogramma	Voldoende	2024-2028	maart 2023	MJOP	MJOP	Ja	Nee	n.v.t.
Bruggen en kunstwerken	Beheerplan civieltechnische kunstwerken	Voldoende	vanaf 2024	2021	€90.000	€90.000	Ja	Nee	n.v.t.

1. Gewenst kwaliteitsniveau
2. Beheers- en onderhoudsplannen / looptijd
3. Datum vaststelling door de raad
4. Financiële consequenties conform plannen
5. Ramingen t.l.v. exploitatie / voorziening
6. Raming volledig en reëel in begroting
7. Is er sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?
8. Zo ja, zijn er voldoende reserves/voorzieningen voor het achterstallig onderhoud (AOH)?

Ontwikkelingen

Wegen

In 2024 is gestart met de Herinrichting van de Molenbuurt, zijnde de Slaperstraat, Domerstraat en Wakerstraat. Het aanleggen van de openbare ruimte loopt door in 2025. In 2024 is gestart met het vervangen van het riool en in 2025 worden de wegen en openbaar groen vervangen.

Voor de ontwikkelingen in de openbare ruimte in de periode 2025 - 2030 wordt gewerkt conform het Meerjaren Investerings Plan.

Hierin staan alle geplande herinrichtingen van diverse wijken binnen Oostzaan opgenomen.

Water

In 2025 wordt aan de Kerkstraat ter hoogte van de hoogspanningsmasten, een waterpark aangelegd. Dit wordt gefinancierd door Tennet. Tennet heeft de aanleg van het waterpark nodig voor de benodigde watercompensatie als gevolg van de uitbreiding van het trafostation naast hotel van der Valk.

Bruggen en kunstwerken

In de winterperiode 2024/2025 wordt de tweede brug op het Otterbospad vervangen, conform planning.

In 2026 wordt de brug in de Dr. De Boerstraat vervangen. De oorzaak van de vertraging hiervoor is de bodemverontreiniging bij de voorbereidingen van de brug.

Hiervoor zijn de benodigde investeringskredieten reeds opgenomen in de begroting 2025-2029.

Nieuwbouw De Rietkraag

De nieuwbouw van de Rietkraag is als gevolg van personele ontwikkelingen vertraagd, maar is in 2024 weer opnieuw opgepakt. De raad heeft in 2024 zich uitgesproken over een scenario voor de nieuwbouw. Het investeringskrediet is gebaseerd op een oppervlakte van 1.400m². De begroting is aangepast aan de normbedragen. Voor de definitieve plannen wordt een separaat raadsvoorstel voorgelegd.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Per gemeentelijk gebouw is een onderhoudsvoorziening opgebouwd. Jaarlijks zullen de benodigde bedragen worden onttrokken aan de desbetreffende voorziening.

Het onderhoudsniveau van Sporthal de Greep (deel E) wordt ingelopen in 2025, en de sporthal wordt voorzien van nieuwe kunststof gevelbekleding incl. achterliggende constructie aan het pand. Hiermee voldoen alle gemeentelijke panden met zicht op langdurige inzet, weer aan de norm van minimaal voldoende.

Meerjaren investeringen plan

Conform artikel 20 van de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) wordt een onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld in de financiële verordening 2021 en conform artikel 212 BW.

Onderstaande investeringen zijn reeds verwerkt in de voorliggende begroting met bijbehorende meerjarenraming 2025-2028.

MEERJAREN INVESTERINGEN PLAN

BEGROTING 2025

Programma Omschrijving	investerings jaar	Investing		afschr miv				
		netto	afschr		2025	2026	2027	2028
			2,3 %					
Progr 4 Maatschappelijke dienstverlening								
Parkeerbehoefte Noorderschool	2024	190.000	15	2025	15.121	15.121	15.121	15.121
Nieuwbouw Rietkraag	2025	3.850.000	60	2026		118.946	118.946	118.946
Aanpassing krediet Rietkraag ivm normbedragen	2025	830.500	60	2026		25.658	25.658	25.658
Aanpassing krediet Rietkraag 1250 m2 naar 1400 m2	2025	400.000	60	2026		12.500	12.500	12.500
Uitbreiding Rietkraag ivm kinderopvang	2025	700.000	60	2026		21.626	21.626	21.626
Aanpassen krediet naar bouwkosten 2023	2025	2.500.000	60	2026		77.237	77.237	77.237
Afboeken van boekwaarde per 31-12-2022 € 255,227	2025			2026				
Progr 5 Leefomgeving								
Investeringsplan Toerisme en recreatie	2024	100.000	10	2025	11.308	11.308	11.308	11.308
Vervangen VGS	2024	40.500	20	2025	2.518	2.518	2.518	2.518
Molenbuurt (riolering)	2024	2.231.955	60	2025	68.956	68.956	68.956	68.956
Molenbuurt (wegen)	2025	1.745.700	20	2026		109.877	109.877	109.877
Molenbuurt (groen)	2025	544.500	20	2026		34.272	34.272	34.272
Molenbuurt (Openbare verlichting)	2025	18.700	20	2026		1.177	1.177	1.177
Molenbuurt (kunstwerken)	2025	64.900	20	2026		4.085	4.085	4.085
Molenbuurt (waterbeheer)	2025	77.000	20	2026		4.846	4.846	4.846
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (riolering)	2026	444.000	60	2027			13.717	13.717
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (wegen)	2026	4.400.000	20	2027			233.385	233.385
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (openbare verlichting)	2026	222.000	20	2027			17.667	17.667
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (groen)	2026	79.600	20	2027			3.702	3.702
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (bruggen)	2026	56.000	20	2027			2.156	2.156
Kolksloot Noord (riolering) (Hoper en Wering)	2028	2.502.225	60	2029				
Kolksloot Noord (wegen)	2028	2.217.000	20	2029				
Kolksloot Noord (groen)	2028	218.900	20	2029				
Kolksloot Noord (openbare verlichting)	2028	31.900	20	2029				
Kolksloot Noord (beschoeiing)	2028	70.000	20	2029				
Kolksloot Noord (waterbeheer)	2028	59.000	20	2029				
Kolksloot Zuid, 2e fase (riolering) (Skoon, Maalstr, Draaikolk)	2030	2.656.665	60	2031				
Kolksloot Zuid, 2e fase (wegen)	2030	2.908.000	20	2031				
Kolksloot Zuid, 2e fase (groen)	2030	248.600	20	2031				
Kolksloot Zuid, 2e fase (Openbare verlichting)	2030	34.100	20	2031				
Kolksloot Zuid, 2e fase (waterbeheer)	2030	51.700	20	2031				
Veenbraak Noord (riolering) (Klaverweide, Lisweg, Luchtkasteel)	2032	2.716.065	60	2033				
Veenbraak Noord (wegen)	2032	2.165.900	20	2033				
Veenbraak Noord (groen)	2032	306.900	20	2033				
Veenbraak Noord (Openbare verlichting)	2032	94.600	20	2033				
Veenbraak Noord (waterbeheer)	2032	141.900	20	2033				
Veenbraak Zuid (riolering) (Rietschoot, Lisweg, Rietkraag)	2034	3.762.990	60	2035				
Veenbraak Zuid (wegen)	2034	3.690.500	20	2035				
Veenbraak Zuid (groen)	2034	581.900	20	2035				
Veenbraak Zuid (Openbare verlichting)	2034	171.600	20	2035				
Veenbraak Zuid (waterbeheer)	2034	141.900	20	2035				
Veenbraak West (riolering) (Lisweg, Grashof)	2036	2.673.000	60	2037				
Veenbraak West (wegen)	2036	625.900	20	2037				
Veenbraak West (groen)	2036	196.900	20	2037				
Veenbraak West (openbare verlichting)	2036	60.500	20	2037				
Veenbraak West (waterbeheer)	2036	86.900	20	2037				
2e brug fietspad Otterbospad	2024	200.000	20	2025	12.588	12.588	12.588	12.588
Brug Dr de Boerstraat	2025	286.000	20	2026		18.001	18.001	18.001
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2024	330.000	20	2025	20.771	20.771	20.771	20.771
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2025	330.000	20	2026		20.771	20.771	20.771
Openbare verlichting								
Vervangen ledverlichting OV	2019	412.500	15	2024	32.828	32.828	32.828	32.828
Gemeentewerf								
Vervangingsinvesteering Pickup inclusief kraan	2025	70.000	5	2026		14.980	14.980	14.980
Vervangingsinvesteering Vrachtwagen inclusief kraan	2025	150.000	10	2026		16.962	16.962	16.962
Vervangingsinvesteering Ford Transit	2025	35.000	5	2026		7.490	7.490	7.490
Vervangingsinvesteering Ford Transit	2028	350.000	5	2029				
Openbare orde en veiligheid								
BOA vaartuig inclusief trailer	2024	25.000	5	2025	5.350	5.350	5.350	5.350
Vervangingsinvesteering BOA voertuig inclusief striping	2025	35.000	5	2026		7.490	7.490	7.490

Paragraaf Grondbeleid

Waar gaat het over

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's Leefomgeving en Ruimtelijke Ordening. Een goed functionerend grondbeleid is essentieel voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer en cultuurhistorie.

Visie grondbeleid

De visie voor het in deze gemeente te voeren grondbeleid is door de gemeenteraad vastgesteld in de Nota Grondbeleid Oostzaan.

In deze nota is uitgesproken dat het grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente voert geen actieve grondpolitiek.

Indien grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren kan de gemeente in bijzondere door het college te bepalen gevallen een "situationele" actieve grondpolitiek inzetten om de continuïteit aangaande maatschappelijke doelen te borgen.

Uitgangspunt blijft dat de gemeenten afspraken maakt met de initiatiefnemer over de kosten. Dit gebeurt meestal door het sluiten van een anterieure overeenkomst. Afdwingbaar kostenverhaal zal worden toegepast indien geen of onvoldoende resultaat kan worden bereikt. Het vaststellen van een exploitatieplan op basis van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) is daarvoor het geëigende instrument. Bij de uitgifte van gronden en panden wordt een marktconforme prijs gehanteerd, die bij meer dan 50 m² door een extern onafhankelijke partij bepaald wordt. Uitsluitend indien sprake is van uitgifte van grond ten behoeve van een maatschappelijke, niet commerciële functie kan een lagere prijs worden gehanteerd in bijzondere door het college te bepalen gevallen.

Bouwgrondexploitaties

Er zijn geen gronden in eigendom die vallen onder de bouwgrondexploitatie conform de BBV. Wel zijn een tweetal grondposities in ontwikkeling, welke t.z.t. zullen worden overgedragen om uiteindelijk woningbouw te realiseren. (Radio 9 terrein en voetbalkooi Dr. Snijderstraat).

Prognose nieuwe woningen

Voor deze periode (2025-2028) staat de (gefaseerde) oplevering van de woningen van volgende locaties gepland:

Projecten	Aantal geplande woningen	Toelichting
Noordeinde 65	27	Dit project is al in aanbouw en zal in 2025 opgeleverd worden.
Derlagehof	24	
Radio 9	17	
Dr. Boomstraat	10	

Kerkbuurt 83	12	
De Lishof		nog onderdeel van de planvorming
De Rietkraag	14	
Kerkstraat 38-40	12	

We maken wel de kanttekening dat woningbouwprojecten regelmatig in de tijd verschuiven door allerlei externe factoren (zoals lange procedures; wettelijke bepalingen zoals de stikstoflimieten en natura 2000).

Gezien de ontwikkelingen binnen het nieuwe volkshuisvestingsprogramma, zullen wij ons heroriënteren op de richting die we willen inslaan, met inachtneming van de criteria voor sociale huurwoningen (minimaal 30%), middenhuurwoningen, betaalbare koopwoningen en woningen in de vrije sector. Daarnaast stelt de Wet Versterking Regie op Volkshuisvesting nieuwe eisen, waaronder de verplichting om minimaal tweederde van de koopwoningen betaalbaar te realiseren. Hoe dit precies vorm krijgt, zal in het nieuwe volkshuisvestingsprogramma duidelijk worden. In het eerste kwartaal zal het college met een voorstel komen waarin de verdeling van deze woningtypen wordt gepresenteerd, waarbij sociale huurwoningen altijd minimaal 30% van het totaal blijven uitmaken.

Paragraaf Verbonden partijen

Waar gaat het over

In deze paragraaf geven wij u een overzicht van onze verbonden partijen.

Waarom samenwerking?

De gemeenschappelijke regelingen voeren het beleid en het beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Via deze 'verbonden partijen' (samenwerkingsverbanden) werken wij met andere partijen samen om onze lokale ambities en doelen te bereiken. Samenwerkingsverbanden dienen dus een publiek belang.

De organisaties waarin wij deelnemen, dus onze verbonden partijen, maken voor ons beleid of voeren voor ons beleid uit. In principe zouden wij dat ook zelf kunnen doen. Er zijn vier redenen waarom wij een aantal van onze taken toch door een verbonden partij laten uitvoeren:

- Samenwerken aan beleidsuitdagingen die belangrijk zijn voor meerdere gemeenten of die de gemeentegrenzen overschrijden;
- Sommige taken vragen om specialistische kennis die we zelf niet hebben;
- Het uitbesteden van taken aan een samenwerkingsverband kan beter, efficiënter en/of goedkoper zijn dan de taken zelf uit te voeren;
- Voor sommige beleidsterreinen is samenwerken wettelijk verplicht.

De ambtelijke organisatie zorgt ervoor dat de afstemming tussen gemeente en regionale samenwerkingsverbanden goed verloopt.

Wat is een verbonden partij precies?

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel én bestuurlijk belang heeft:

- de gemeente financiert (samen met de andere deelnemers) de samenwerkingsorganisatie. Als deze verbonden partij onverhoopt failliet gaat of zijn financiële verplichtingen niet na kan komen, dan is de gemeente aansprakelijk;
- de gemeente heeft zeggenschap door vertegenwoordiging of stemrecht in het bestuur van de verbonden partij (via bijvoorbeeld de burgemeester, een collegelid of een raadslid).

Programma 1 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 2: Recreatieschap Twiske Waterland

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske Waterland
Site	http://www.hettwiske.nl
Kerngegevens	<p>Recreatieschap Twiske-Waterland, gevestigd in Haarlem. 31.000 hectare werkgebied, waarvan 718 hectare beheergebied met 200 hectare water.</p> <p>Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit de gemeenten Amsterdam (Noord), Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het grondgebied van de voormalige gemeente Graft-de Rijk (nu gemeente Alkmaar).</p>
Doel / openbaar belang	<p>Het besturen en beheren van recreatiegebieden. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.</p>
Missie	<p>Recreatie in het gebied Twiske-Waterland versterken. Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling is:</p> <p>A. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling in de openluchtrecreatie;</p> <p>B. in samenhang met het vorenstaande tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;</p> <p>C. het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap door bescherming, ontwikkeling en consolidatie van de waarden die het in zich draagt;</p> <p>D. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde doelstellingen.</p>
Visie	<p>Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; - Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; - Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Ontwikkelingen	<p>Met het programma ontwikkeling en inrichting zet het recreatieschap zich in voor de ontwikkeling van recreatie en natuur. Voor 2025 gaat het vooral om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van projecten uit het ontwikkelprogramma; • Omvormen van de Marsen tot zorgboerderij; • Samenwerking in de Veen & Poldercoalitie Laag Holland voor het realiseren van het IBP VP Amsterdam Wetlands; • Uitwerken en (mede)realiseren van het recreatief netwerk en buitenpoorten; • Begeleiden recreatieve meekoppelkansen Markermeerdijken en daarmee samenhangende projecten zoals Zeesluis, routestructuren; • Na het vaststellen van de visie voor de Twiske Poort, overgaan tot realisatie van deze locatie.
Eigen vermogen per 01-01-2025	€5.003.000
Eigen vermogen per 31-12-2025	€5.012.000
Vreemd vermogen per 01-01-2025	€472.000
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€474.000
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€20.540
Rekeningresultaat 2023 van de GR	€17.875
Risico's en beheersmaatregelen	<p>De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overmacht: optreden extreem weer, brand, (vogel)ziekte en plagen flora en fauna en (drugs)dumpingen; • Geen (grootschalige) evenementen; • Onzekerheid ontwikkelingen door veranderende maatschappelijke perceptie.

Programma 2: Nationaal Landschap Laag-Holland

Naam verbonden partij	Nationaal Landschap Laag-Holland
Site	http://www.laagholland.nl/nationaal-landschap
Kerngegevens	Nationaal Landschap Laag-Holland, gevestigd in Haarlem
Doel / openbaar belang	Nationaal Landschap Laag is een samenwerkingsverband tussen diverse partijen (provincie, gemeenten, hoogheemraadschap, Natuur- en landbouworganisaties) die zich inzet voor het behoud van de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Laag Holland
Missie	De organisatie Laag Holland voert de regie over het Nationaal Landschap. Visievorming op de vele thema's (landschap, landbouw, natuur, water, recreatie, communicatie) vindt in de stuurgroep plaats.
Visie	Laag, lager, laagst. Mens en natuur hebben in Laag Holland samengewerkt om iets heel moois onder de zeespiegel te maken. Dat vind je terug in de openheid, de prachtige rechte lijnen, en de beschermde stads- en dorpsgezichten. Daarom is Laag-Holland een nationaal landschap. Dat betekent dat het landschap intact moet blijven. Geen grootschalige nieuwbouw dus, maar oude molens, droogmakerijen, weidse uitzichten, en ruimte voor rust en natuur.
Ontwikkelingen	Geen
Eigen vermogen per 01-01-2025	Er zijn geen specifieke gegevens bekend over de financiële huishouding van Nationaal Landschap Laag-Holland omdat deze post is opgenomen in de boekhouding van de provincie Noord-Holland.
Eigen vermogen per 31-12-2025	
Vreemd vermogen per 01-01-2025	
Vreemd vermogen per 31-12-2025	
Bijdrage gemeente aan GR 2025	
Rekeningresultaat 2023 van de GR	
Risico's en beheersmaatregelen	

Programma 3: GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)

Naam verbonden partij	GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)
Site	ggdzw.nl
Kerngegevens	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Doel / openbaar belang	Bevorderen en uitvoeren van de collectieve preventie en andere activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Missie	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop. Uiteraard met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein. Het sociale domein gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt, zoals (gezondheids)zorg en welzijn. Daarbij is gezondheid veel meer dan 'niet ziek zijn'. Het gaat om 'lekker in je vel zitten', zodat je mee kan doen aan de samenleving. De gemeenten en GGD in Zaanstreek Waterland willen hun inwoners helpen zich positief gezond(er) te voelen en gezonde keuzes te maken, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.
Visie	De GGD werkt vanuit de bedoeling dat mensen in Zaanstreek-Waterland gezond en veilig kunnen leven. Daarbij hanteren zij de volgende gedeelde, regionale uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Preventie (vroeg signaleren en aanpakken) • Normaliseren (gewone problemen gewoon oplossen) • Differentiëren (verschil durven maken)

	De GGD gaat voor doorontwikkeling van de eigen kwaliteiten, aansluiten bij en inspelen op nieuwe ontwikkelingen, hantering van een helder afwegingskader voor de uitvoering van contracttaken, investeren in verbinding.
Ontwikkelingen	De nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR) is in het voorjaar van 2024 vastgesteld. De Begroting 2025 heeft als onderlegger het nieuwe dienstenoverzicht wat in het najaar van 2024 in de Raad zal komen. Ook zijn er ontwikkelingen rondom het businessplan voor de nieuwe huisvesting (de oude huisvesting voldoet niet meer en er wordt een samenwerking gezocht met de VrZW voor een gezamenlijke huisvesting). De verwachting is dat de kosten zullen stijgen.
Eigen vermogen per 01-01-2025	€1.695.253
Eigen vermogen per 31-12-2025	€1.695.253
Vreemd vermogen per 01-01-2025	€10.878.343
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€9.689.010
Bijdrage gemeente aan GR 2025	Deelnemersbijdrage Gemeenschappelijke Regeling: €523.817 Contracttaken: €130.053 Totaal te betalen aan GGD: €653.870
Rekeningresultaat 2023 van de GR	-/- €200.962
Risico's en beheersmaatregelen	<p>In de begroting van de gemeente is rekening gehouden met de verkoop van het gebouw aan de Vurehout inzake de gezamenlijke huisvesting van de VrZW. Hierin is een vertraging gekomen. Dit betekent dat er (waarschijnlijk) een begrotingswijziging zal moeten komen.</p> <p>Als zich in de regio calamiteiten voordoen die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte), of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden.</p> <p>In dit kader kan de coronacrisis worden aangehaald. Deze crisis heeft echter niet geleid tot financiële risico's. Vanaf het allereerste begin van de crisis was duidelijk dat de GGD de uit deze crisis voortkomende extra kosten niet zelf zou kunnen en hoeven dragen. Hiervoor is financiële ondersteuning van het Rijk ontvangen.</p> <p>Vanuit de strategische risicoinventarisatie worden drie risico's benoemd door de GGD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beleidsveranderingen van de gemeenten; - veranderde werkwijze politie; - veranderende werkwijze GGZ. <p>Daarnaast betekent de hierboven genoemde ontwikkeling rond de vernieuwde GR en het nieuwe dienstenoverzicht een financieel risico voor de deelnemende gemeenten. De uitkomst van deze ontwikkeling zou namelijk kunnen betekenen dat de gemeentelijke bijdrage omhoog gaat.</p>

Programma 4 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 5: GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)

Naam verbonden partij	GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)
Site	veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl
Kerngegevens	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Doel / openbaar belang	Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer/GHOR/CPA-taken in ruime zin met inbegrip van het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen en overigens een goede hulpverlening bij een ongeval of een ramp te bevorderen in het gebied met acht deelnemende gemeenten. De Veiligheidsregio/RWBZ voert regiotaken op het gebied van preventie, preparatie en alarmcentrale. Daarnaast is de gemeentelijke crisisorganisatie inmiddels regionaal georganiseerd als gevolg van de wet op de Veiligheidsregio's. Deze processen worden steeds verder geprofessionaliseerd. De

	<p>nafase van een crisis blijft een taak van de gemeente. De VRZW ondersteunt gemeenten om deze taken te organiseren.</p>
Missie	<p>De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers.</p>
Visie	<p>De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij werken adequaat en effectief samen op het gebied van integrale veiligheid • Wij treden adequaat en snel op bij rampen en crises • Wij gaan in onze organisatievorming mee in de ontwikkelingen rond bestuurlijke schaalvergroting • Wij hebben wederzijds werkbare afspraken met de politieregio • Wij werken actief samen met de burger opdat deze bewust en zelfredzaam handelt
Ontwikkelingen	<p>De VRZW gaat in 2025 vervolg geven aan het Beleidsplan 2025-2028 en de Kaderbrief 2024</p> <p>De Kaderbrief 2025 heeft de volgende onderwerpen voor 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> -toekomstgerichte crisisbeheersing -toekomstbestendige brandweezorg -versterken basisbrandweeereezorg -samenwonen en samenwerken met de GGD - toekomstbestendige organisatie en werkgeverschap (diversiteit & inclusie, vitaliteit en duurzaamheid) -technologische ontwikkelingen -verbeteren informatievergaring, duiding en deling
Eigen vermogen per 01-01-2025	€ 803.000
Eigen vermogen per 31-12-2025	€ 691.000
Vreemd vermogen per 01-01-2025	€ 20.604.000
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€ 22.969.000
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€917.930
Rekeningresultaat 2023 van de GR	-/- € 171.000
Risico's en beheersmaatregelen	<p>Uit de Ontwerpbegroting 2025 (pagina 42) blijkt dat de weerstandscapaciteit (€691.000) per eind 2025 van de VrZW als 'onvoldoende' gekwalificeerd kan worden (ratio 0,76%). Met name het risico op het uitblijven van de rijksbijdrage voor de verplichte wijziging van het brandweerstelsel heeft grote impact. Dit is een politiek bestuurlijk risico. Het kan zijn dat heroverweging van de financiering van de activiteiten in het kader van Toekomstbestendige Brandweezorg plaats moet vinden. Dit risico vloeit niet voort uit de reguliere taakstelling van VrZW. In dit licht is een tijdelijk verlaging van de weerstandscapaciteit acceptabel.</p>

Programma 5: Vervoerregio

Naam verbonden partij	Vervoerregio Amsterdam
Site	https://vervoerregio.nl/
Kerngegevens	Jodenbreestraat 25, 1011 NH Amsterdam
Doel / openbaar belang	Samenwerking versterken op het gebied van verkeer en vervoer, bevorderen van bereikbaarheid
Missie	Verkeer en vervoer ondersteunt de ruimtelijk-economische ontwikkelingen en de ontplooiingskansen van mensen. Dat vraagt om intensieve samenwerking afstemming tussen het mobiliteitsbeleid en de andere beleidsvelden.
Visie	Het versterken van de samenwerking op het gebied van Verkeer en Vervoer in regio Amsterdam-Almere.

Ontwikkelingen	Met het aannemen van de motie Bikker is er ruimte gecreëerd voor een eenmalige uitgaven om het OV niet te verschralen. Daarnaast is er extra geld vrij gekomen voor andere projecten. De afzonderlijke verkeersprojecten binnen gemeente Oostzaan blijft de BDU-subsidie gewoon beschikbaar. Voor het realiseren van de mobiliteitsprogramma zijn we een samenwerking aangegaan met de VRA. Hierbij komen er extra financiële middelen voor dit project.
Eigen vermogen per 01-01-2025	€0
Eigen vermogen per 31-12-2025	€0
Vreemd vermogen per 01-12-2025	€450.460.314
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€475.472.942
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€ 0
Rekeningresultaat 2023 van de GR	€ 0
Risico's en beheersmaatregelen	<p>We lopen als deelnemende gemeenten een financieel risico omdat we, zoals bij alle gemeenschappelijke regelingen, gezamenlijk de kosten dragen. Bij de VRA lopen we echter weinig risico omdat we geen bijdrage aan de VRA betalen. We ontvangen subsidies voor projecten. Mocht de VRA onvoldoende middelen hebben en onze projecten minder of helemaal niet subsidiëren dan bepalen we als deelnemende gemeenten zelf of we een dergelijk project wel of niet uitvoeren (geen risico). Ook voor verliesgevende projecten die de VRA zelf uitvoert betalen we als deelnemende gemeenten niet.</p> <p>Weerstandsratio De weerstandsratio van de Vervoerregio eind 2023 is 1,6. Dit is ruim voldoende. Hoe hoger het weerstandsratio, hoe minder risico de deelnemende gemeentes lopen.</p>

Programma 5: OD IJmond

Naam verbonden partij	OD IJmond
Site	www.odijmond.nl
Kerngegevens	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. Zij ondersteunen en adviseren inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen.
Doel / openbaar belang	De beleidslijnen die door de deelnemende gemeenten en de Provincie Noord-Holland in hun milieubeleidsplannen en overeenkomsten zijn neergelegd, bepalen welke werkzaamheden uitgevoerd worden en worden vastgelegd In het uitvoeringsprogramma van OD IJmond. OD IJmond heeft namelijk zelf geen milieubeleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst.
Missie	ODIJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireert ODIJmond burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.
Visie	<p>ODIJmond werkt, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, adviseert ODIJmond over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein.</p> <p>In de uitvoering van onze taken vervult ODIJmond een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel Inhoud als uitvoering bevordert ODIJmond een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelt ODIJmond de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend. Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van ODIJmond een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticipeert ODIJmond hierop en faciliteert met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving.</p>

Ontwikkelingen	<p>In de begroting voor het begrotingsjaar geeft het bestuur van ODIJ een indicatie over de hoogte van de bijdrage van de deelnemers, de beleidsvoornemens en prijscompensatie. De begroting maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie, welke strategische keuzes worden gemaakt en welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld.</p> <p>Het werkveld van de ODIJ is sterk in ontwikkeling. Er zijn grote complexe maatschappelijke en inhoudelijke vraagstukken waar de dienst een actieve en belangrijke rol vervult of nog moet gaan vervullen. Thema's als stikstof, duurzaamheid en energie vragen veel kennis van zaken en hebben een beleidsmatige en uitvoerende kant, in projecten of in vergunningverlening en toezicht. Daarnaast zijn er aanpalende thema's waar de dienst een rol in speelt. Vooral ondermijning en gebiedsontwikkelingen vragen kennis, betrokkenheid en inzet van de medewerkers van de ODIJ.</p> <p>De ODIJ voldoet op dit moment niet aan het robuustheid criterium vanuit het landelijke Interbestuurlijk programma (IBP). Het algemeen bestuur van de ODIJ heeft de in opdracht van de staatsecretaris een plan van aanpak IBP opgesteld voor de doorontwikkeling naar een toekomstbestendige ODIJ. Dit plan van aanpak omvat een ontwikkelagenda met vijf ontwikkellijnen, die verder zullen worden uitgewerkt en in financiële zin zullen resulteren in een Begrotingswijziging 2025. In de Begroting 2025 is verder rekening gehouden met enkele onvermijdbare lastenverhogingen in de overhead.</p>
Eigen vermogen per 01-01-2025	€512.373
Eigen vermogen per 31-12-2025	€497.764
Vreemd vermogen per 01-01-2025	€11.149.112
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€8.978.413
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€142.353
Rekeningresultaat van de GR 2023	€105.487
Risico's en beheersmaatregelen	De door de GR geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Daarnaast zullen kosten gemaakt worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. Risico's zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.

Programma 6: Cocensus

Naam verbonden partij	Cocensus
Site	cocensus.nl
Kerngegevens	Openbaar lichaam genaamd 'gemeenschappelijke regeling Cocensus', gevestigd te Heemskerk, gemeente Heemskerk.
Doel / openbaar belang	Cocensus is een gemeenschappelijk regeling (GR) van dertien gemeenten namelijk Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Heiloo, Castricum, Dijk & Waard en Den Helder. In deze GR zijn de uitvoeringswerkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen ondergebracht. Cocensus verzorgt het bestandsonderhoud, de heffing, de invordering, de behandeling van bezwaar- en beroepschriften en de behandeling van verzoeken om kwijtschelding.
Missie	Cocensus is de partner voor het integraal waarden, heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen.
Visie	Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en zal tegen een zo laag mogelijk tarief en zo hoog mogelijke kwaliteit haar diensten integraal aanbieden. De belangrijkste waarden hierbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> · Klantgericht · Kwalitatief · Innovatief · Efficiënt en effectief · Resultaatgericht · Integriteit

<p>Ontwikkelingen</p>	<p>Cocensus heeft in de afgelopen jaren haar focus gelegd op het leveren van diensten tegen zo laag mogelijke kosten, terwijl ze tegelijkertijd de hoogste kwaliteit in haar dienstverlening handhaaft. Deze benadering zal ook in de komende jaren worden voortgezet, waarbij schaalvergroting en uitbreiding van dienstverlening belangrijke onderdelen zijn die hieraan bijdragen.</p> <p>Schaalvergroting Cocensus heeft de afgelopen periode meer dan 1 miljoen aanslagen succesvol verstuurd. Het managementteam heeft geconcludeerd dat de organisatie momenteel goed gepositioneerd is en klaar is voor verdere groei. Per 1 januari 2025 kan, na instemming van de gemeenteraden van de huidige deelnemers, de groei zich verder doorzetten met de toetreding van de gemeente Landsmeer tot de gemeenschappelijke regeling.</p> <p>Schuldenknooppunt Een nieuwe ontwikkeling bij Cocensus is de aansluiting bij het Schuldenknooppunt, een publiek-private samenwerking tussen schuldhulpverleners en schuldeisers. Dit initiatief heeft tot doel de uitwisseling van gegevens tussen deze partijen eenvoudiger en sneller te maken. Door gebruik te maken van één gestandaardiseerde communicatiemethode en één centraal kanaal worden alle inspanningen in de schuldenketen met elkaar verbonden. Het Schuldenknooppunt is breed gedragen en heeft geen winstoogmerk, en het zal fungeren als het centrale platform voor gegevensuitwisseling in de schuldhulpverlening.</p> <p>Automatisering Er vinden belangrijke ontwikkelingen plaats in de geautomatiseerde verwerking van bezwaren, wat kan resulteren in een versnelling van dit proces. Dankzij geavanceerde technologieën wordt het nu mogelijk om bezwaren efficiënter en sneller af te handelen door ze automatisch te analyseren en relevante informatie te extraheren.</p> <p>Cocensus blijft nauwlettend de ontwikkelingen en vereisten op het gebied van informatiebeveiliging volgen, zoals vastgesteld door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Door middel van een individuele risicoafweging wordt bepaald hoe aan de beveiligingsdoelstelling van elke controle kan worden voldaan. De BIO voorziet ook in specifieke overheidsmaatregelen om bepaalde controles nader te specificeren. Cocensus omarmt deze richtlijnen en implementeert alle vereiste controles en maatregelen om aan de BIO te voldoen, waarbij zij actief betrokken is bij het begrijpen en toepassen van deze vereisten en passende maatregelen neemt om de informatiebeveiliging te waarborgen en te verbeteren.</p>
<p>Eigen vermogen per 01-01-2025</p>	<p>€510.000</p>
<p>Eigen vermogen per 31-12-2025</p>	<p>€225.000</p>
<p>Vreemd vermogen per 01-01-2025</p>	<p>€15.267.000</p>
<p>Vreemd vermogen per 31-12-2025</p>	<p>€14.456.000</p>
<p>Bijdrage gemeente aan GR 2025 (inclusief de Bestuurlijke Boetes)</p>	<p>€782.000</p>
<p>Resultaat van de GR 2023</p>	<p>-/-€181.000</p>
<p>Risico's en beheersmaatregelen</p>	<p>Het risico van de voortdurende invloed van No Cure No Pay bureaus voor de periode 2025-2029 kan worden verminderd door de wetswijziging die in 2024 van kracht is gegaan en naar alle waarschijnlijkheid zal resulteren in een afname van bezwaarschriften van deze bureaus. In 2023 hebben we een aanzienlijke toename van 340% gezien in het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde. Deze sterke stijging heeft de capaciteit van Cocensus aanzienlijk belast, terwijl deze capaciteit eigenlijk beter ingezet kan worden voor bestandsoptimalisatie.</p> <p>Voor 83% van de bedrijven is het niet de vraag of er een cyberaanval zal plaatsvinden, maar wanneer. Hoewel Cocensus blijft investeren in Cybersecurity nemen de cyberrisico's wereldwijd toe. Volgens IBM zijn de gemiddelde kosten voor een databreuk 4,35 miljoen dollar. Door de beheersmaatregelen die er genomen zijn is de verwachting dat er bij Cocensus een cyberaanval plaatsvindt laag. Voor de risico-analyse wordt rekening gehouden met 10%.</p> <p>Cocensus heeft een zeer beperkt weerstandsvermogen (de algemene reserve is contractueel gemaximeerde op €250.000). Dit houdt in dat financiële tegenvallers in rekening worden gebracht bij de deelnemers.</p>

Programma 6: OVER-Gemeenten

Naam verbonden partij	OVER-gemeenten
Site	www.over-gemeenten.nl
Kerngegevens	OVER-gemeenten, Oostzaan en Wormerland
Doel / openbaar belang	OVER-gemeenten, een samenwerking tussen Wormerland en Oostzaan, is opgericht om beleidsmatige, uitvoerende en organisatorische opgaven te bundelen en de dienstverlening te verbeteren. De gemeenschappelijke regeling werkt binnen kaders vastgesteld door de gemeenteraden van Wormerland en Oostzaan.
Missie	OVER-gemeenten optimaliseert het samenspel tussen colleges, bestuur en organisatie als fundament voor een effectieve serviceorganisatie voor meerdere gemeenten. Daarnaast richt het zich op het optimaliseren van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen, en de efficiënte bedrijfsmatige ondersteuning voor klantgerichte processen. Een constante kwaliteit wordt nagestreefd door optimale inzet van personeel.
Visie	In de notitie 'Verbinding te OVER' is de volgende visie opgenomen: "Een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, samen en voor elkaar, daadkrachtig, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur".
Ontwikkelingen	De dynamiek van de arbeidsmarkt heeft een aanzienlijke invloed op de bedrijfsvoering, waarbij 80% van de begroting wordt bepaald door personeelskosten. Om de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen, werft de organisatie zeer actief nieuwe vaste medewerkers. Desondanks blijft externe expertise nodig, wat resulteert in toenemende inhuurkosten. Naast reguliere werkzaamheden worden diverse projecten uitgevoerd, waaronder "Plan van Aanpak Verbinding te OVER" en "Duurzaam Begrotingsevenwicht". Het beheersen van kosten blijft een uitdaging; een aanvullende bijdrage van gemeenten is nodig om de begrotingstekorten in 2024 te dekken.
Eigen vermogen per 01-01-2025	€477.119
Eigen vermogen per 31-12-2025	€477.199
Vreemd vermogen per 01-01-2025	€2.401.636
Vreemd vermogen per 31-12-2025	€2.401.6363
Bijdrage gemeente aan GR 2025	€9.969.136
Resultaat van de GR 2023	€829.293
Risico's en beheersmaatregelen	Belangrijke risico's voor de gemeente liggen in de financiering van OVER-gemeenten. Specifieke zorgen betreffen de beheersing van personeelskosten bij hoog verloop of ziekte, en de toenemende overdracht van taken vanuit het Rijk zonder toereikende financiering.

Programma 6: Stichting Rijk

Naam verbonden partij	Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)
Site	https://www.stichtingrijk.nl/
Kerngegevens	Raadhuisplein 1, 2101 HA Heemstede
Doel / openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords

Ontwikkelingen	Stichting Rijk valt niet onder de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) en heeft andere regels m.b.t. informatieverstrekking aan hun verbonden partijen dan de Wgr voorschrijft.	
Eigen Vermogen 01-01-2025		€1.044.000
Eigen Vermogen 31-12-2025		€1.047.250
Vreemd Vermogen 01-01-2025		€870.000
Vreemd Vermogen 31-12-2025		€837.800
Bijdrage gemeente aan GR 2025		€63.220
Resultaat van de GR 2023		-/-€40.225
Risico's en beheersmaatregelen	Stichting Rijk heeft een weerstandsratio van 1,2. De risico's voor de gemeente zijn zodoende minimaal.	

Overige Samenwerkingsverbanden

Privaatrechtelijke verbintenissen

Wij zijn ook privaatrechtelijke samenwerkingsvormen aangaan.

Hieronder is een overzicht met de volgende private partijen weergegeven:

- Overeenkomst tot uitvoering op HRM-gebied met Driessen voor wat betreft de salarisadministratie.
- Overeenkomst tot samenwerking in regio-verband bij milieutaken (omgevingsdienst IJmond).
- Gemeente Archief Zaanstad

Aandelen

Vanuit onze aandeelhouderschap hebben wij ook een verbintenis met de volgende bedrijven:

- Bank voor Nederlandse Gemeenten
- E.Z.W. N.V.

Bijzondere samenwerkingsverbanden

Naast de bovenstaande verbonden partijen werken wij ook samen met de volgende partijen:

- Regionaal bestuurlijk Overleg Politie (RBOP)
- Regionale informatie en expertisecentrum (RIEC)
- Stichting Grootschalige basiskaart Noord-Holland
- Regionaal platform recreatie en toerisme
- Stichting Marketing Zaanstreek
- Provincie (risicokaart)
- ORS (Omgevingsraad Schiphol)
- Archeologie Zaanstad-Oostzaan
- Regionale samenwerking decentralisatie in het Sociaal Domein

Overige samenwerking

De gemeente Oostzaan staat in beginsel positief tegenover het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, teneinde het publieke belang zoveel mogelijk te dienen. In dat kader is dan ook aandacht voor nieuwe kansen of ontwikkelingen, om –indien noodzakelijk- de bestaande samenwerkingsverbanden verder uit te werken of nieuwe samenwerkingspartners te zoeken. De aard van de beoogde samenwerking en de publieke belangen die daarbij betrokken zijn, zijn leidend voor de vorm van samenwerking en de partij

waarmee samenwerking wordt gezocht. Dat kan zowel een bestuursorgaan, een gemeente of een private partij zijn.

Paragraaf Financiering

Waar gaat het over

Deze paragraaf geeft duidelijkheid over hoe de financiering van decentrale overheden (zoals gemeenten) werkt. We leggen hier zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over financiering uit. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) zorgt voor duidelijke regels voor de financiering en helpt de kredietwaardigheid van overheidsorganisaties te verbeteren. Deze wet maakt ook de financiering transparanter. De wet introduceert twee belangrijke onderdelen:

- het treasurystatuut
- de financieringsparagraaf.

Het treasurystatuut heeft als doel om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vast te leggen. Hierdoor kan de gemeenteraad beter zijn taak uitvoeren. De financieringsparagraaf geeft inzicht in belangrijke ontwikkelingen en de plannen voor risicobeheer, de financiële situatie, en de leningen.

Op 4 februari 2019 heeft de raad een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut staat hoe het financiële beleid wordt gemaakt, hoe de planning en controle georganiseerd zijn, hoe de uitvoering van financieringsactiviteiten verloopt, en hoe de interne en externe controle is geregeld.

Ontwikkelingen

Bij interne ontwikkelingen gaat het onder andere over het afstoten van bedrijfsonderdelen of het oppakken van nieuwe activiteiten. Het komend jaar is van geen van beide sprake. Ten aanzien van de externe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de treasuryfunctie, zoals de internationale economische ontwikkeling en de geld- en kapitaalmarkt, laten wij ons primair adviseren door onze 'huisbankier' de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Onze adviseurs aldaar volgen de ontwikkelingen nauwlettend en hebben ook de knowhow op dit gebied.

Financieringsbehoefte

De komende jaren verwachten wij een mutatie in de financieringsbehoefte. Deze wordt bepaald door de lopende investeringen per balansdatum 31 december 2023, het Meerjareninvesteringsplan 2022-2030, het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2019-2023, de grondexploitatie en het inzetten van reserves en voorzieningen. Daarnaast hebben de negatieve begrotingssaldi voor de komende jaren een negatieve invloed op de financieringsbehoefte van de komende jaren.

Financieringsbehoefte (bedragen x € 1.000,-)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldi (primaire begroting)	-2.073	-2.136	-2.319	-1.731
Mutaties reserves en voorzieningen	740	125	33	89
Afschrijvingen	2.342	2.504	2.800	1.874
Investeringen 2025-2028	-2.927	-11.550	0	-4.177
Aflossing huidige langlopende leningen	-920	-920	-920	-920
Aflossing nieuwe langlopende leningen (nog af te sluiten)	0	-100	-333	-367

Totaal	-2.838	-12.077	-739	-5.232
---------------	---------------	----------------	-------------	---------------

Treasurybeleid

Het uitgangspunt voor de treasury-activiteiten voor de komende jaren is dat we de bedragen en looptijden van aan te trekken langlopende leningen afstemmen op het renterisico dat de gemeente loopt. De zogenaamde renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Nieuwe leningen zullen we voor een looptijd van vijf tot vijftientig jaar aan gaan, waarbij rekening wordt gehouden met de afschrijvingstermijn van het project of activum. Bij duidelijk oplopende rentestanden zullen we dit heroverwegen en eventueel voor kortere termijnen kiezen. De structurele vermogensbehoefte wordt structureel gefinancierd.

Leningportefeuille

Hieronder wordt de ontwikkeling van de portefeuille van de langlopende leningen weergegeven.

Mutaties leningenportefeuille (bedrag x €1.000)	2024/2025
Stand per 1 januari 2024 (bron: jaarrekening 2023)	29.785
Reguliere aflossing 2024	-920
Verwachte stand per 31-12-2024	28.865
Reguliere aflossing 2025	-920
Aantrekken nieuwe lening 2025, op basis van geplande investeringen en optimaal gebruik van kasgeldleningen	3.000
Verwachte stand per 31 december 2025	30.945

Rentevisie en rentekosten

Rentevisie

We baseren ons op verwachte ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. De grote algemene banken en de banken voor de publieke sector (onder andere onze 'huisbank' BNG) houden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, met inachtneming van de zogenaamde 'prudente' houding die een gemeente ten aanzien van beleggingen en leningen dient te hebben.

Rentekosten

De interne rekenrente voor investeringen en producten bedraagt voor 2025 eveneens 2,3%. Dit percentage is vastgesteld in de Kadernota 2025, en zal worden doorberekend naar de kapitaallasten van alle afgeronde en nieuwe investeringen.

Risicobeheer en berekening Renterisico

De Wet FIDO verplicht de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichhoudende functie. De kasgeldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld. De renterisiconorm betreft het renterisico van de langlopende schuld.

Prognose kasgeldlimiet voor 2025 (bedragen x €1.000)	2025
Omvang van de begroting over 2025 (totalen programma 1 tm 6)	30.011
- in procenten van de omslag	8,5 %

(1) Toegestane kasgeldlimiet	2.551
(2) Omvang vlottende korte schuld	2.150
(3) Omvang vlottende middelen	5.500
Contante gelden in kas	1
Tegoeden in rekening courant	503
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	536
Toets kasgeldlimiet:	
(4) Totaal netto vlottende schuld (2-3)	3.350
Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.551
Onderschrijding van het kasgeldlimiet	799

Renterisico

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aantrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie.

Berekening Rente Risico Norm (bedragen x €1.000)	2025
Renteherzieningen 2025	0
Aflossingen in 2025	-920
Saldo (Renteherzieningen minus Aflossingen)	0
Norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal € 30.010.708	6.002
Herzieningsruimte onder de norm 2025	6002

Bij de renterisiconorm wordt rekening gehouden met de renterisico's die gemeenten lopen over nieuw af te sluiten leningen ter vervanging van afgeloste leningen. De renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zorgen ervoor dat de gemeente een ogenschijnlijk gering risico loopt. Omdat de huidige leningen niet geherfinancierd hoeven te worden, is er geen sprake van renterisico.

We volgen de liquiditeiten nauwlettend. De Wet FIDO verplicht gemeenten binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm te blijven. Investerings- en de daaraan verbonden geldleningen hebben gevolgen voor deze renterisiconorm. Onder 'Risicobeheer' verwerken we de genoemde financieringsbehoefte in de berekening van de renterisiconorm, zodat we kunnen beoordelen of ons voorgenomen beleid voor 2025-2028 binnen de kaders van de Wet FIDO valt.

Solvabiliteit

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre een onderneming de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschafters van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen met behulp van alle activa. Aangezien de liquidatiewaarde (verkoopwaarde) van de vaste activa niet bekend is, moet er bij de bepaling van de liquiditeit worden uitgegaan van de boekwaarden van de activa, zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekeningen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen x 100%. In onderstaand schema is de berekening van de solvabiliteit berekend op basis van de vastgestelde jaarrekeningen.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Totaal vermogen	Solvabiliteit
------	----------------	-----------------	-----------------	---------------

2013	9.216.197	33.258.436	42.474.633	21,70 %
2014	5.740.763	36.511.914	42.252.677	13,58 %
2015	5.383.915	35.782.128	41.166.043	13,07 %
2016	5.856.859	33.782.053	39.638.882	14,78 %
2017	5.680.056	35.516.209	41.196.265	13,79 %
2018	5.011.930	37.998.333	38.010.263	13,19 %
2019	5.547.780	33.240.716	38.788.496	14,30 %
2020	3.807.202	35.563.720	39.370.922	9,67 %
2021	3.393.876	37.804.705	41.198.481	8,24%
2022	4.474.004	39.226.230	43.700.234	10,24 %
2023	10.716.830	39.325.143	50.041.973	21,42 %

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente. Afhankelijk van de directe opbrengstwaarde van de activa ligt de minimumnorm voor het bedrijfsleven op een waarde tussen de 25% en 40%.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de Wet Verplicht Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat de decentrale overheden hun overtollige middelen (gelden op rekening courant, bij de bank, boven een bepaald drempelbedrag) aan moeten houden bij het Ministerie van Financiën (de schatkist). Het doel hiervan is het verlagen van de EMU-schuld van de collectieve sector. Doordat de decentrale overheden hun tijdelijk overtollige gelden aanhouden bij de schatkist, wordt de externe financieringsbehoefte van het Rijk verminderd. De gemeenten hebben een rekening-courant bij de schatkist waar de gelden op aangehouden moeten worden. Het zogenaamde drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting. Voor Oostzaan bedraagt deze €1.000.000. Het totaal van alle liquide middelen op de diverse bankrekeningen, en in kas, mag gemiddeld per kwartaal niet boven dit bedrag uitkomen.

Ook in 2025 zal dagelijks de hoogte van de bankrekening worden getoetst aan het drempelbedrag.

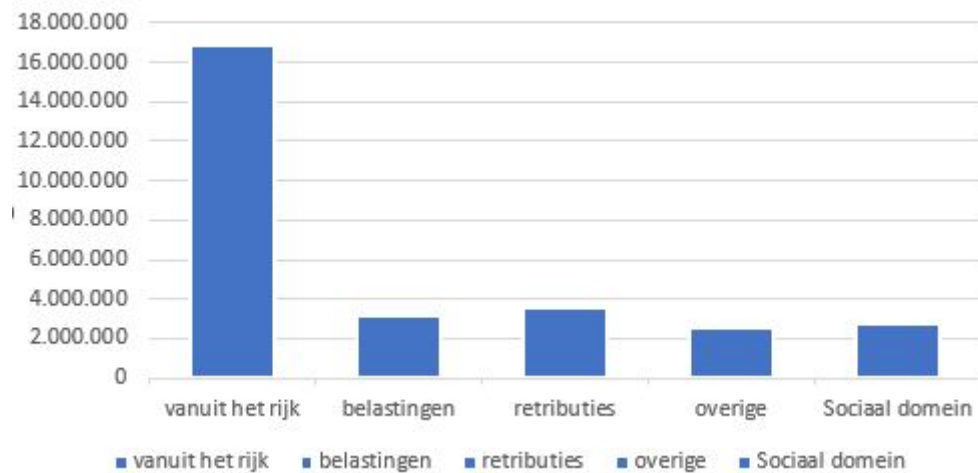
Paragraaf Lokale heffingen

Waar gaat het over

De paragraaf lokale heffingen bevat naast de geraamde inkomsten ook het beleid ten aanzien van de lokale gemeentelijke heffingen, het kwijtscheldingsbeleid en een aanduiding van de lokale lastendruk.

De gemeentelijke heffingen zijn, naast de doeluitkeringen van het Rijk en de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn twee gemeentelijke heffingen: retributies en belastingen. Bij belastingen is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Belastingen worden gezien als een algemeen dekkingsmiddel. Bij de retributies is er sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak, dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%.

Specificatie inkomsten 2025

Specificatie inkomsten 2025

In de BBV (Besluit Begroten en Verantwoord) zijn de eisen verscherpt inzake de onderbouwing van de tarieven, die hoogstens kostendekkend mogen zijn. De gemeente moet een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van de kosten. Daarnaast moet in een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen inzichtelijk worden gemaakt hoe bij de berekening van tarieven en heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde kosten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekening, en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling bij de tariefstelling worden gehanteerd.

De gemeente Oostzaan heeft de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en het opleggen van de aanslagen en de invordering van onroerende zaakbelasting (OZB), roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, grafrechten en leges omgevingsvergunningen ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling, zijnde Cocensus. Ook de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar- en beroepschriften vindt plaats door Cocensus.

Cocensus is verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke belastingen van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo. De gemeente Landsmeer heeft aangegeven om per 1 januari 2025 te willen aansluiten bij Cocensus. Voor de gemeente Oostzaan is de bijdrage over 2025 €782.000 (dit bedrag is nog inclusief de Bestuurlijke Boetes).

Beleidsvoornemens lokale heffingen

Het totale pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een 11-tal verschillende belastingen en heffingen, die jaarlijks door de gemeenteraad worden vastgesteld in de tarievennota en bijbehorende belastingverordeningen. Op basis van de gerechtelijke uitspraak zal de verordening Bestuurlijke Boetes met ingang van 2025 niet worden opgesteld.

Uitgangspunt bij het bepalen van de verschillende tarieven zijn:

- aanpassing van de tarieven met het inflatiepercentage van 2,5%.

Uitzonderingen zijn:

- tarieven gebonden aan een wettelijk maximum (zoals reisdocumenten en rijbewijzen);
- afvalstoffenheffing en rioolrecht mogen maximaal kostendekkend zijn;
- voor de OZB en RZB geldt, dat niet de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het inflatiepercentage.

Toelichting:

Bij de Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak Belasting (RZB) wordt de jaarlijkse totale opbrengst in de begroting geïndexeerd met 2,5%. Voor de berekening van de OZB tarieven worden bij een stijgende WOZ-waarde de tarieven voor de OZB verlaagd ten opzichte van 2024. Voor een gemiddelde woning stijgt de OZB aanslag met 2,5%.

WOZ-waardestijgingen

De WOZ-waardestijging heeft een negatief effect op de Algemene Uitkering. Het Rijk gaat er vanuit dat bij een stijging van de WOZ-waarde de inkomsten van de gemeente stijgen door een hogere opbrengst OZB. Om deze korting van circa €77.500 op de Algemene Uitkering op te vangen, is een compensatiestijging van het OZB-tarief benodigd met 2,8% extra. In de begroting 2025 wordt deze compensatie niet doorgevoerd.

Gemeentelijke belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Uitgangspunt bij het vaststellen van de belastingtarieven is dat deze trendmatig worden verhoogd met de verwachte inflatie. In overeenstemming met de Kadernota 2025 is in de Programmabegroting 2025-2028 voor de belastingen rekening gehouden met een inflatiepercentage van 2,5%.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld (de zogenaamde herwaardering). Oostzaan hanteert het uitgangspunt, dat de gemiddelde waardestijging (of daling), die voortvloeit uit de herwaardering, wordt gecompenseerd door een evenredige tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Conform het vastgestelde inflatietarief uit de kadernota 2025-2028 worden de inkomsten vanuit de OZB inkomsten verhoogd met 2,5%. De WOZ-waarden voor het belastingjaar 2025 worden gebaseerd op het prijspeil 1 januari 2024. Deze waarde is eind derde kwartaal 2024 bekend. Met inachtneming van deze uitgangspunten is een opbrengst berekend voor 2025 van €1.983.818 voor woningen en €763.956 voor niet-woningen.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWWB)

Eigenaren en gebruikers van onroerend goed betalen gemeentelijke belastingen in de vorm van de onroerende zaakbelasting (OZB). Het is wettelijk mogelijk om ook voor eigenaren en gebruikers van roerende woon- en bedrijfsruimten (zoals woonboten en woonwagens) een gelijke belasting in te voeren, te weten de Roerende Woon- en bedrijfsruimte belasting (RWWB). Om eigenaren en gebruikers van roerend en onroerend goed gelijk te behandelen is het tarief van die belasting gelijk aan het tarief van de OZB. De berekende opbrengst voor 2025 bedraagt €7.000.

Hondenbelasting

Onder de naam "hondenbelasting" heft de gemeente een belasting op het houden van

honden binnen de gemeente. Belastingplichtige is de houder van de hond. Het aantal honden is bepalend voor de opbrengst van de belasting. De raming voor 2025 bedraagt €36.993.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een algemene belasting die een gemeente kan heffen.

Toeristenbelasting wordt opgelegd als u verblijft in een gemeente waar u niet staat ingeschreven, zoals bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. De eigenaar van de verblijfplaats krijgt de belastingaanslag voor toeristenbelasting op basis van het aantal overnachtingen. Deze mag de toeristenbelasting aan u doorberekenen. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Dit kan zijn een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. In Oostzaan wordt gerekend met een vast tarief per overnachting, zijnde een bedrag van €4,75 per persoon per nacht. Het totaal aan begrote opbrengsten toeristenbelasting bedraagt €315.457.

Gemeentelijke retributies

Onder de naam retributies heft de gemeente tarieven voor diverse typen van dienstverlening. Bij retributies is sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taakuitoefening. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor die taakuitoefening. Belastingplichtige is de aanvrager van de dienst of degene voor wie de dienst is verleend. Geregeld is er landelijk publiciteit over de gemeentelijke tarieven en de verschillen daartussen. Die verschillen ontstaan in de regel als gevolg van de gemaakte beleidskeuzes.

Rioolrechten

Rioolheffing

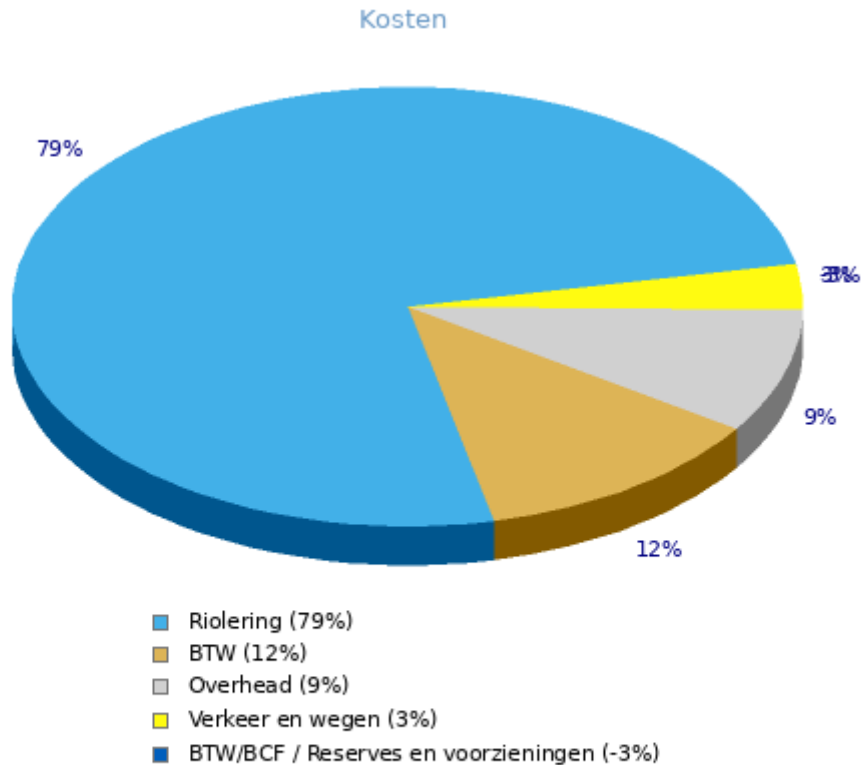
De kosten die de gemeente maakt als uitvloeisel van de watertaken worden op burgers en bedrijven verhaald via de zogenoemde rioolheffing. De kosten die uit die watertaken voortvloeien (op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater) zijn berekend in het Gemeentelijk Riolerings Plan 2019-2023. In 2024 wordt gewerkt volgens het GRP 2019-2023. Het GRP zal in 2024 worden herzien en benoemd als WRP (water- en rioleringsplan). De lasten voortkomend uit het WRP zullen worden doorberekend in de tarieven van 2025. In de begroting 2025 is rekening gehouden met een opbrengst van €1.638.054. Ten opzichte van 2024 wordt het tarief voor de rioolheffing verhoogd met het inflatiepercentage van 2,5%.

Rioolheffing	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	948.379	1.188.579	1.145.363
Directe uren	146.561	127.128	104.594
Overhead	179.046	165.847	145.222
BTW	143.842	162.431	192.851
Mutaties voorziening	144.359	0	50.024
Lasten totaal product riolering	1.562.188	1.643.985	1.638.054
Rioolrechten	1.504.263	1.549.298	1.588.030
Diverse inkomsten	57.925	0	0
Mutaties voorziening	0	94.687	50.024
Baten totaal	1.562.188	1.643.985	1.638.054
Kostendeckendheid (%)	100%	100%	100%

Voor de berekening van de kostendeckendheid wordt gebruikt gemaakt van de software van kostendeckendheid.nl. Onderstaande grafiek wordt hieruit gegenereerd.

In de rioolrechten mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun rioolheffing. Daarnaast mag 10% van het budget openbaar groen worden toegerekend. De tot standkoming van het tarief 2025 is gebaseerd

op het tarief 2024, verhoogd met 2,5% inflatie. Omdat de kosten harder zijn gestegen, dan de door ons gehanteerde inflatie, is het riool niet meer 100% kostendekkend, maar 96,9% kostendekkend. Voor de hogere kosten wordt in de begroting een beroep gedaan op de aanwezige rioolvoorziening, waaraan een bedrag van €50.024 voor het jaar 2025 zal worden onttrokken.

Afval

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een recht geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval heeft. Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Er wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 100%. In de begroting 2025 is rekening gehouden met een opbrengst van €1.756.107.

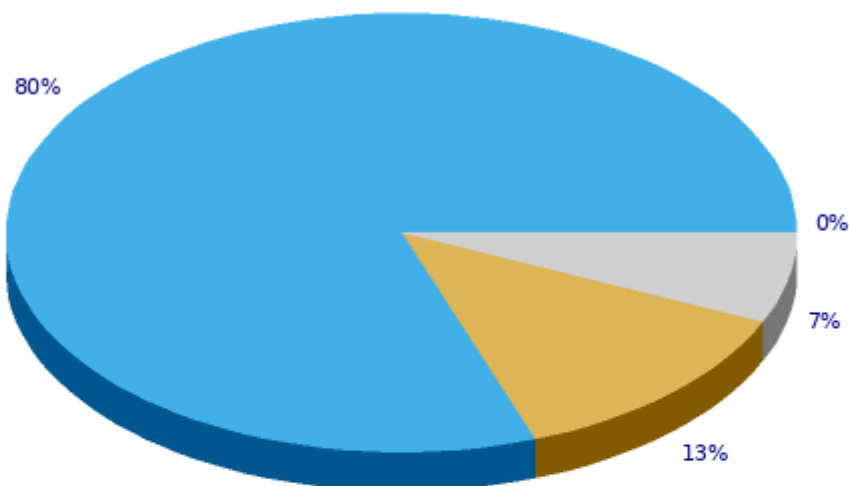
Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt opgehoogd met het inflatiepercentage van 2,5%. Daarnaast wordt vanuit de kostendekkendheid het tarief opgehoogd als gevolg van hogere kosten en genomen maatregelen vanuit de VANG doelstelling.

De toerekening van 10% van het BOA budget en 10% openbaar groen budget wordt met ingang van 2025 betrokken in de tariefberekening.

De kosten stijgen van €1.697.706 (2024) naar €1.756.107 (2025), een stijging van €58.401. Per 1 juli 2024 zijn 1.129 eenpersoonshuishoudens, en 2.928 meerpersoonshuishoudens. Dit betekent een extra stijging van € 14,40 per vastrecht per huishouden naast de inflatiestijging.

Afvalstoffenheffing	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.085.593	1.104.170	1.266.545
Directe uren	200.083	136.127	81.703
Overhead	244.431	177.587	110.413
BTW	167.890	178.822	212.491
Kwijtschelding	31.000	36.000	36.000
Mutaties voorziening	23.326	65.000	0
Lasten totaal product afval	1.752.323	1.697.706	1.707.152
Bijkomende kosten tlv tarief/kostendekkendheid, conform begroting 10% van het groenbudget	32.458	32.585	32.585
Bijkomende kosten tlv tarief/kostendekkendheid, conform begroting 10% van het budget van de BOA, openbare orde en veiligheid	16.422	18.515	16.371
Lasten totaal	1.801.203	1.748.805	1.756.107
Baten totaal	1.522.259	1.650.570	1.756.107
Saldo	-278.944	-98.235	0
Kostendekkendheid (%)	85%	94%	100%

Kosten

- Afval (80%)
- BTW (13%)
- Overhead (7%)
- BTW/BCF / Inkomensregeling (kwijtschelding)
- Openbaar groen en (open lucht) recreatie / Openbare orde en veiligheid (0%)

In de afvalstoffenheffing mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun afvalstoffenheffing. Daarnaast wordt toegerekend aan het afvalstoffentarief: 10% van het budget Openbare Orde en veiligheid, kosten BOA, 10% van het budget openbaar groen en de begrote kwijtschelding.

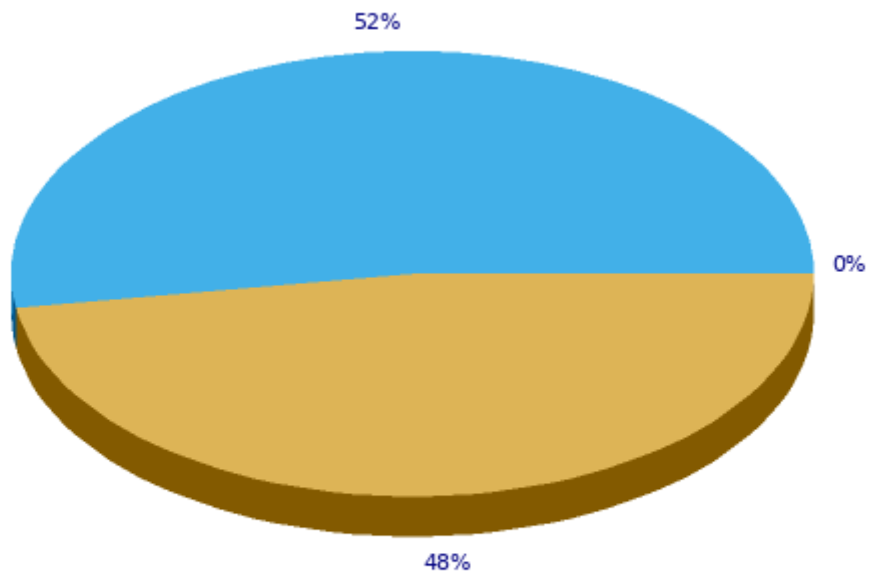
Begraafenisrechten

Voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats worden rechten geheven.

Algemeen uitgangspunt voor de begrafenisrechten is een aanpassing van de tarieven met alleen de inflatiecorrectie. Ten opzichte van 2024 worden de tarieven voor de begrafenisrechten verhoogd met het inflatiepercentage van 2,5% voor 2025.

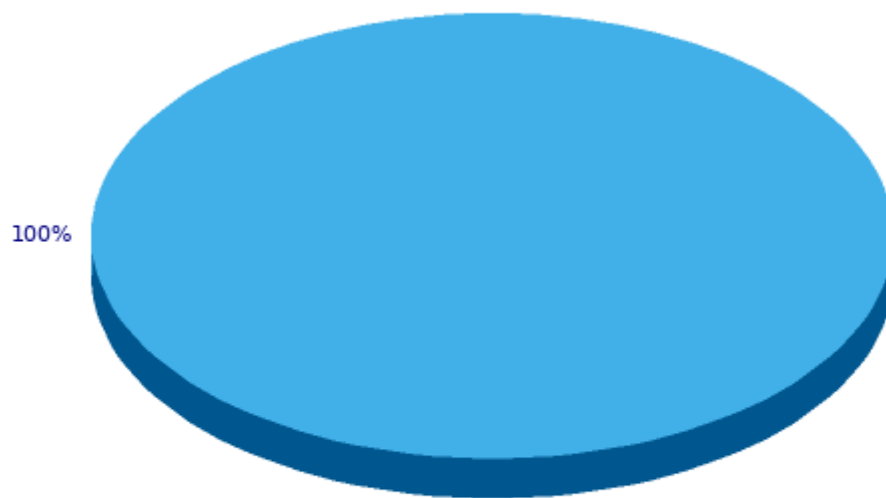
Begraafrechten	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	50.237	73.858	73.858
Directe uren	111.407	141.926	145.038
Overhead	136.100	185.153	201.374
Mutaties voorziening	0	0	0
Lasten totaal	297.744	400.937	420.270
Baten totaal	156.490	140.000	158.500
Saldo	-141.254	-260.937	-261.770
Kostendeckendheid (%)	53%	35%	38%

Kosten

- Begraafplaatsen en crematoria (52%)
- Overhead (48%)
- BTW (0%)

Opbrengsten

- Begraafrechten (100%)

Opbrengsten belastingen en retributies

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke belastingopbrengsten en retributies er zijn en hoeveel de inkomsten daarvan bedragen, zoals deze in de programmabegroting 2025 zijn verwerkt.

Gemeentelijke belastingen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
OZB woningen (eigenaren)	€1.881.064	€1.935.423	€1.983.818
OZB niet-woningen (eigenaren en gebruikers)	€751.430	€745.323	€763.956
Roerende woon- en bedrijfsruimten	€4.902	€7.000	€7.000
Precariobelasting	€0	€0	€0
Hondenbelasting	€36.162	€35.115	€36.993
Toeristenbelasting	€295.551	€307.763	€315.457

Gemeentelijke retributies	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Afvalstoffenheffing (exclusief opbrengsten PMD)	€1.455.656	€1.539.770	€1.655.307
Rioolrechten (exclusief overige opbrengsten)	€1.504.263	€1.549.298	€1.588.030
Begrafenisrechten	€156.490	€ 140.000	€158.500

Kwijtscheldingsbeleid

De normen voor het kwijtscheldingsbeleid, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, voor wat betreft de gemeentelijke lasten zijn gesteld op 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

De normen voor de bijzondere bijstand, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, zijn in gesteld op 110%. Dit betekent dat een vrij grote groep belastingplichtigen in aanmerking komt voor kwijtschelding, waardoor hun besteedbare ruimte groter wordt. In de begroting 2025 is een bedrag aan kwijtschelding opgenomen van €36.000.

De gemeente Oostzaan verleent uitsluitend kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bezwaar WOZ	401	150	300
Bezwaar overige heffingen	39	75	50
Bezwaar Bestuurlijke Boete	2.116	0	0
Beroep WOZ	2	0	2
Beroep overige heffingen	3	0	2
Lasten regeling kwijtschelding	€36.812	€36.000	€36.000

Leges

Algemeen

De tarieven voor 2025 worden primair aangepast aan de hand van het inflatiepercentage van 2,5%, tenzij nader beperkt door wettelijke tariefstellingen.

De nieuwe regels voor verslaglegging zijn van invloed op de kosten onderbouwingen van gemeentelijke heffingen.

De leges zijn onderverdeeld in drie hoofdstukken;

- *Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening,*
- *Hoofdstuk 2: Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet*
- *Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2.*

Bij de toerekening van kosten is uitgegaan van de aanwezige jurisprudentie. Hierdoor is een 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden, Door onder de 100% te blijven wordt dit risico opgevangen.

Leges onder hoofdstuk 1 zijn onder meer: verstrekkingen uit de basisregistratie personen, burgerlijke stand, rijbewijzen, reisdocumenten, bestuur documenten, verkeer en vervoer. Er is hier sprake van een kostendekkendheid van ongeveer 30%. De tarieven kunnen hier niet verder worden verhoogd. Het tekort wordt veroorzaakt door een negatief resultaat op rijbewijzen en reisdocumenten. De tarieven hiervan zijn al op het maximaal toegestane wettelijk niveau.

Leges onder hoofdstuk 2 zijn de inkomsten opgenomen inzake de omgevingsoverleggen en de omgevingsvergunningen. De kostendekkendheid ligt onder de 100%. Voor 2023 zijn vanuit diverse grote projecten extra leges ontvangen. Voor 2024 en 2025 wordt uitgegaan van de reguliere omgevingsvergunningen. De huidige tarieven voor de omgevingsvergunningen (2023: 4,5% van de bouwsom) zijn omgerekend naar de nieuwe omgevingswet.

Leges onder hoofdstuk 3 zijn de opbrengsten opgenomen, voornamelijk voortkomend uit de APV, zoals horeca, prostitutiebedrijven, evenementenvergoeding en overige vergunningen. Een groot deel hier bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis is dit vaak niet kostendekkend.

Gemeentelijke legesopbrengsten	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Leges Hoofdstuk 1	€177.927	€154.278	€214.278
Leges Hoofdstuk 2	€343.479	€220.000	€220.000
Leges Hoofdstuk 3	€16.348	€34.200	€19.200

Overzicht leges Hoofdstuk 1	2025
Baten totaal	€214.278
Directe kosten	137.234
Personeel	258.352
Overhead	325.690
Berekening kostendekkendheid	30% (2024: 25%)

Overzicht leges Hoofdstuk 2	2025
Baten totaal	220.000
Directe kosten vergunningen en handhaving	117.090
Personeel	226.512
Overhead	314.496
Berekening kostendeckendheid	33% (2024: 33%)

Overzicht leges Hoofdstuk 3	2025
Baten totaal	19.200
Directe kosten	19.151
Personeel	103.614
Overhead	124.800
Berekening kostendeckendheid	8% (2024: 20%)

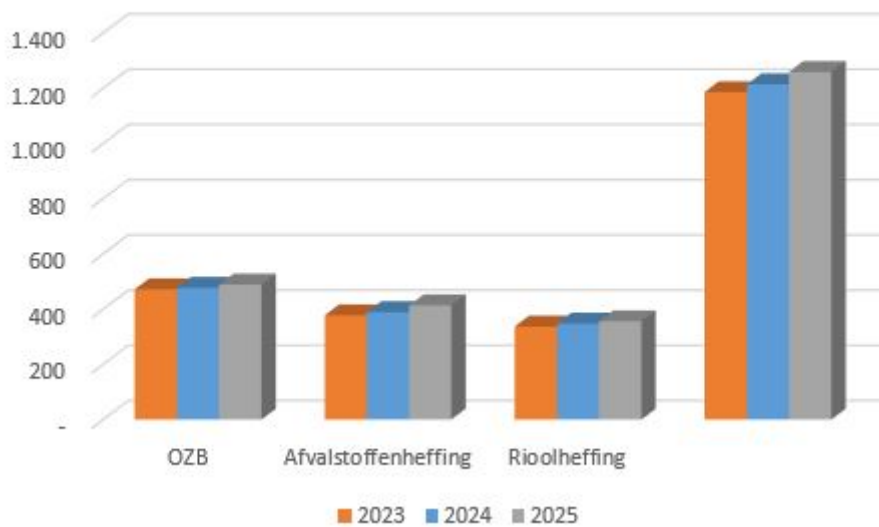
Totaal Overzicht leges Hoofdstuk 1, 2 en 3	2025
Baten totaal	453.478
Directe kosten	273.475
Personeel	588.478
Overhead	764.986
Berekening kostendeckendheid	28% (2024: 28%)

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk wordt bepaald door de tarieven van de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

In de navolgende tabel is de opbouw van de lokale lastendruk in Oostzaan over de jaren 2023 t/m 2025 inzichtelijk gemaakt. Voor huurders is daarbij alleen de hoogte van de afvalstoffenheffing bepalend, aangezien zij niet worden aangeslagen voor de OZB en de rioolheffing. De eigenaren van woningen worden voor de drie onderscheiden belastingen aangeslagen. Bij de berekening van de OZB, is uitgegaan van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in Oostzaan van € 490.000 - (peildatum 2024). Tevens is uitgegaan van een meerpersoonshuishouden. Het betreft hier een rekenvoorbeeld. De feitelijke lastenontwikkeling voor de individuele burger kan afwijken, gelet op de feitelijke waarde –en de waardeontwikkeling- van de woning.

Lokale lastendruk voor een woning met gemiddelde WOZ waarde van € 490.000

	2023	2024	2025
OZB	472	477	489
Afvalstoffenheffing	378	390	414
Rioolheffing	337	348	357
Totaal	1.186	1.214	1.259

Vergelijking met omliggende gemeenten

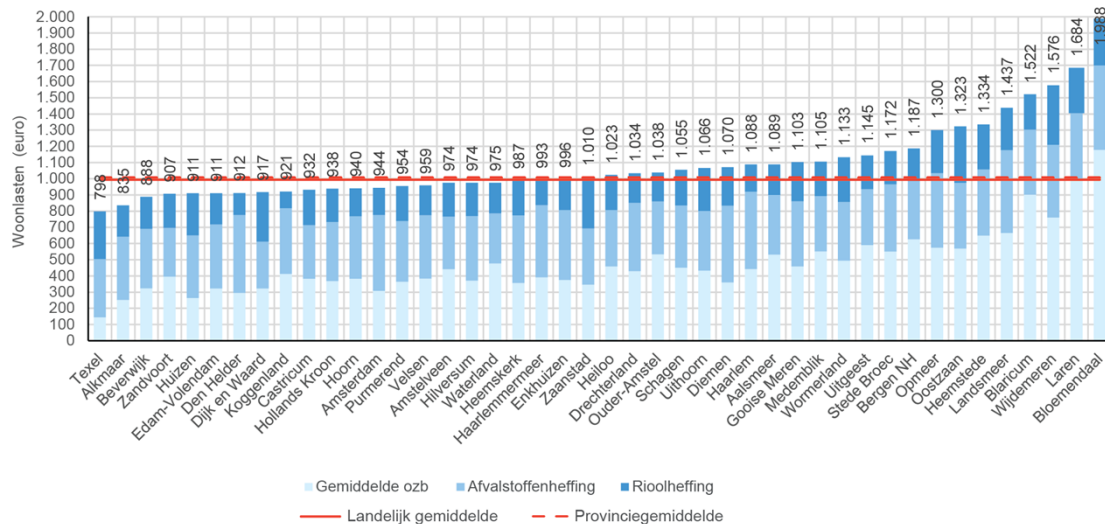
In de navolgende tabellen worden de tarieven over het jaar 2024 van Oostzaan vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Bij de tarieven van omliggende gemeenten wordt uitgegaan van het tarief 2024, daar op dit moment geen andere gegevens bekend zijn.

© COELO, Groningen

Gemeentenaam	OZB				Afvalstoffenheffing		Rioolheffing huishoudens		Toeristenbelasting		Hondenbelasting	
	Tarief woningen	Tarief eigenaar niet-woning	Tarief gebruiker niet-woning	Gemiddeld betaalde ozb woningen	Eénpersoonshuishouden	Meer-persoonshuishouden	Eénpersoonshuishouden	Meer-persoonshuishouden	Toeristenbelasting	Hondenbelasting		
	%	%	%	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	
Amsterdam	0,0462	0,1868	0,1355	308	352	469	167	167	17,13	0,00		
Edam-Volendam	0,0725	0,1835	0,1463	322	294	397	192	192	3,40	0,00		
Landsmeer	0,1004	0,2813	0,2384	666	384	512	260	260	9,59	0,00		
Oostzaan	0,0974	0,2077	0,1885	568	337	407	348	348	4,65	49,25		
Purmerend	0,0800	0,2194	0,2044	364	300	375	215	215	2,65	90,60		
Waterland	0,0894	0,3221	0,2440	476	190	311	156	188	3,10	60,72		
Wormerland	0,0979	0,1841	0,2055	495	333	363	276	276	1,95	88,75		
Zaanstad	0,0754	0,3212	0,2394	346	348	348	316	316	7,54	0,00		

bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2024/bijlagen-2024-en-databestanden/>

Bovenstaande tarieven 2024 zijn door de COELO verwerkt in onderstaand overzicht, waarbij voor de provincie Noord Holland het volgende overzicht kan worden getoond:

Bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2024/benchmarks-en-rangnummers-2024/gemiddelde-gemeentelijke-woonlasten/>

Tarievenbeleid

1. Het tarievenbeleid in Oostzaan is gebaseerd op twee uitgangspunten: inflatiecorrectie en kostendekkendheid. De belastingopbrengsten worden in 2025 verhoogd met 2,5% voor inflatie. Voor wat betreft de retributies wordt gestuurd op kostendekkendheid. De tarieven worden formeel door de gemeenteraad vastgesteld bij de belastingvoorstellen die in december voorafgaand aan het begrotingsjaar worden aangeboden. De hieronder genoemde tarieven voor de OZB zijn afhankelijk van de stijging van de WOZ. Naast deze algemene uitgangspunten van het tarievenbeleid is in het collegeprogramma 2022-2026 bepaald dat de OZB niet als sluitpost voor de begroting wordt gebruikt.

	2023	2024	2025
Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak belasting (RZB)			
• Woningen eigenaren	0,09499 %	0,0974%	stijging 2,5%
• Niet woningen eigenaren	0,21404 %	0,2077%	stijging 2,5%
• Niet woningen gebruikers	0,18476 %	0,1885%	stijging 2,5%
Hondenbelasting	46,63	49,25	50,50
Afvalstoffenheffing			
• Eénpersoonshuishouding	310,12	320,04	342,45
• Meerpersoonshuishouding	377,52	389,60	413,75
Rioolrechten			
• Garages etc	122,44	126,75	129,90
• Woningen etc	336,80	347,60	356,30
Grafrechten	1.851,31	1.910,55	1.958,30
Toeristenbelasting (per nacht)	4,50	4,65	4,75

Paragraaf Bedrijfsvoering

Waar gaat het over

De activiteiten op het gebied van bedrijfsvoering worden uitgevoerd door OVER-gemeenten. Dit is de gezamenlijke werkorganisatie van de gemeente Wormerland en de gemeente Oostzaan. In deze paragraaf leest u een beknopte samenvatting van de Begroting 2025-2028 van OVER-gemeenten. Voor meer informatie verwijzen wij naar de begroting van OVER-gemeenten 2025-2028.

Ontwikkelingen

We zetten in op rust en stabiliteit in de organisatie. In 2024 werken we de basis van Verbinding te OVER verder uit, we bouwen hier als organisatie verder op door. Zo willen we als organisatie het verschil kunnen maken, door de ingezette koers van het programma moet er nadere focus ontstaan.

Personeel

Waar het voorheen passend was om te sturen op de loonsom, zijn we nu toe aan een andere manier van sturen. Namelijk sturen op formatie, met het bijbehorende budget. Sturen op de loonsom was tot nu toe passend omdat er binnen de formatie heel veel vacatures open stonden. Deze ruimte zorgde er aan de ene kant voor dat minder taken opgepakt konden worden, maar aan de andere kant dat er expertise ingehuurd kon en moest worden op diverse gebieden. Doordat er nu nog maar een beperkt aantal vacatures open staan, is er minder financiële ruimte om expertise in te huren daar waar dit wel noodzakelijk is. Hierbij kijken we echter ook hoe we op andere manieren de vraag naar deze expertise kunnen beperken. Een voorbeeld hiervan is het inzetten van het traineeprogramma op het gebied van ruimtelijke ordening. Met name op dit gebied kijken we steeds meer hoe we als lerende organisatie ons op een andere manier kunnen positioneren op de arbeidsmarkt.

Een stabiel personeelsbestand maakt het mogelijk om verder te kijken, om te zorgen voor een organisatie die klaar is voor die toekomst. Hierdoor kunnen we zorgen voor een goede dienstverlening voor de beide gemeenten, de inwoners, ondernemers en instellingen.

Investeren in de organisatie

Om de rust in de organisatie, en het personeelsbestand, te behouden is het nodig om een aantal zaken structureel op te nemen. Dat is een budget voor de organisatieontwikkeling, maar ook het structureel ophogen van het opleidingsbudget. Dit maakt het mogelijk om ons op gebieden zoals ruimtelijke ordening meer te profileren als lerende organisatie. Waardoor we nieuwe collega's langer aan ons kunnen binden.

Financieel

In het volgende overzicht is de primaire begroting 2025 opgenomen, met de meerjarenbegroting 2026 t/m 2028. De berekening van de inflatie voor 2025 gebeurt op basis van de CPB-prognoses. Indien de werkelijke inflatie over 2025 significant afwijkt, is mogelijk een aanpassing in onze begroting 2025 nodig. In het meerjarenperspectief van de begroting is geen rekening gehouden met inflatie na 2025, waarbij wij aansluiten bij de begrotingssystematiek van onze deelnemende gemeenten.

Omschrijving	Begroting 2024 <i>aangepast (excl Incidentele mutaties uit het vjb24)</i>	Indexering 2025	Structurele mutaties	Begroting 2025 <i>primair</i>	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten bedrijfsvoering							
Personeel	€ 16.780.828	€ 738.356	€ 4.419.000	€ 21.938.185	€ 21.938.185	€ 21.938.185	€ 21.938.185
Automatisering	€ 1.926.641	€ 47.657	€ -	€ 1.974.297	€ 1.974.297	€ 1.974.297	€ 1.974.297
Huisvesting	€ 818.955	€ 20.474	€ -	€ 839.429	€ 839.429	€ 839.429	€ 839.429
Kantoor	€ 251.671	€ 6.292	€ -	€ 257.963	€ 257.963	€ 257.963	€ 257.963
Overig	€ 848.326	€ 21.208	€ 345.688	€ 1.215.222	€ 1.215.222	€ 1.215.222	€ 1.215.222
Totaal aan lasten	€ 20.626.421	€ 833.987	€ 4.764.688	€ 26.225.096	€ 26.225.096	€ 26.225.096	€ 26.225.096
Baten bedrijfsvoering							
Rente op banktegoed	€ -	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Bijdrage Wormerland (62%)	€ 12.765.781	€ 517.072	€ 2.923.107	€ 16.205.960	€ 16.205.960	€ 16.205.960	€ 16.205.960
Bijdrage Oostzaan (38%)	€ 7.860.640	€ 316.915	€ 1.791.581	€ 9.969.136	€ 9.969.136	€ 9.969.136	€ 9.969.136
Totaal aan baten	€ 20.626.421	€ 833.987	€ 4.764.688	€ 26.225.096	€ 26.225.096	€ 26.225.096	€ 26.225.096
Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Ratio weerstandsvermogen

OVER-gemeenten heeft een ratio weerstandscapaciteit bij de begroting 2025 van 0,4 (onvoldoende) (2024: 0,6). De lage weerstandscapaciteit verhoogt het risico voor de deelnemende gemeenten.

Paragraaf Taakstellingen en Stelposten

Waar gaat het over

Deze paragraaf is voor het eerst opgenomen in de begroting van 2024. Onze toezichthouder, de Provincie, heeft hierom gevraagd vanwege de verslechterde financiële situatie bij gemeenten. Dit komt doordat het Rijk taken heeft overgedragen aan de gemeenten zonder voldoende geld om deze taken uit te voeren. Hierdoor staan de financiën van gemeenten steeds meer onder druk. Gemeenten moeten daarom steeds vaker bezuinigen of hun taken anders organiseren om de begroting voor de komende jaren in balans te houden. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van welke maatregelen in de begroting van Oostzaan nodig zijn.

Stelposten

In deze primaire programmabegroting 2025-2028 zijn de volgende zaken opgenomen:

Stelposten, opgenomen in de primaire begroting	2025	2026	2027	2028
1) Baten: stelpost Algemene Uitkering m.b.t. het BTW Compensatiefonds	137.970	137.970	137.970	137.970
2) Baten: stelpost Algemene Uitkering m.b.t. Jeugd	-	112.912	83.889	74.546
Totaal	137.970	250.882	221.859	212.516

Toelichting:

1) Stelpost BTW Compensatiefonds

Bij de inwerkingtreding van het BTW Compensatiefonds in 2003 heeft een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden, om op macro-niveau de declaraties van het BTW Compensatiefonds aan alle overheden te kunnen voldoen. Hieraan is op macro-niveau een bepaald maximum (drempel) gesteld. Door de herijking van het gemeentefonds, alsmede de verlaging van de drempel, wordt de vrijval van middelen vanuit het BTW Compensatiefonds weer toegevoegd aan het gemeentefonds.

2) Stelpost Jeugd

De VNG heeft gesprekken gevoerd met IPO en BZK over de wijze waarop gemeenten meerjarig rekening mogen houden in hun begroting met de extra middelen voor Jeugdhulp. Deze afspraken hierover waren nodig, omdat er tot nu toe alleen voor het jaar 2022 en 2023 extra middelen beschikbaar zijn gesteld. Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming rekening mogen houden met 75% van de bedragen, die structureel nodig zijn. Deze nieuwe werkwijze komt in de plaats van de 'oude' stelpost, zoals deze bij de begroting 2022 destijds was opgevoerd.

Taakstellingen:

Van taakstellingen om te komen tot een structurele begroting is geen sprake in deze begroting 2025-2028.

Paragraaf Kengetallen

Waar gaat het over

De BBV stelt een aantal kengetallen verplicht om op te nemen in de begroting. Hieronder staan de kengetallen per programma.

Programma 1

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
% Functiemenging (Bron: LISA)*	50,5%	49,5%**	51%**
Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoner van 15 t/m 64 jaar (Bron: LISA)	205	186,1**	200**

* Functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen banen). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar bij bron Lisa, dit betrof een schatting.

Programma 2

Omschrijving	Rekening 2023**	Begroting 2024	Begroting 2025
Aantal nieuwe woningen per 1.000 woningen (Bron: BAG)	8	0	1.9
% Demografische druk (Bron: CBS)* (Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking)	n.b.	70,3%	75,7%

*bron: www.waarstaatjegemeente.nl: % Demografische druk is het percentage van het aantal personen van 0 t/m 19 jaar en 65+ per 100 personen van 20 t/m 64 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar.

Programma 3

Omschrijving	Rekening 2023*	Begroting 2024	Begroting 2025
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar (Bron: LISA)*1	606	600	606

% Jongeren met een delict voor rechter in de leeftijd 12-21 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)	n.b.	1	1
% Kinderen in uitkeringsgezin tot 18 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)	n.b.	4%	3%
% netto arbeidsparticipatie van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking (Bron: CBS)	n.b.	74%	74%
% werkeloze jongeren in de leeftijd 16-22 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)	n.b.	1%	1%
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (Bron: CBS)	n.b.	275	160
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (Bron: CBS)*2	14	1,4%	14%
% jongeren met jeugdhulp van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	8,9	11	11
% jongeren met jeugdbescherming van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	n.b.	0,4	0,4
% jongeren met jeugdreclassering van alle jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar (Bron: CBS)	n.b.	n.b.	n.b.
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners (Bron: GMSD)	n.b.	n.b.	44

- Actuele gegevens waren niet beschikbaar.
- *1 2023: Andere indicator: Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-74 jaar (Bron: LISA), peiljaar 2023
- *2 2023: Andere indicator: Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar (Bron: CBS, peiljaar 4e kwartaal 2023) en dat x 10.

Programma 4

Omschrijving	Rekening 2023*	Begroting 2024	Begroting 2025
Aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	n.b.	0	0
Aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	22	22	22
% Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van het VO en MBO (Bron: INGRADO)	1,80	1,80	1,80
% Niet-sporters (Bron: 'Gezondheidsenquête' (CBS/RIVM)	n.b.	n.b.	n.b.

*Hoewel deze indicatoren verplicht worden opgenomen in de jaarstukken volgens financiële regelgeving (BBV) waren deze gegevens op de vermelde bronnen niet tijdig beschikbaar. Ook de vermelde bronnen (DUO, Ingrado en CBS-RIVM) zijn verplicht.

Programma 5

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024*	Begroting 2025
Aantal verwijzing Halt per 10.000 jongeren (Bron: bureau Halt)	4,7	n.b.	*4,7
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0	n.b.	**0,5
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0	n.b.	***3
Aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	15	n.b.	****10

Aantal vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0	n.b.	*****6
Omvang huishoudelijk restafval aantal kg per inwoner (Bron: CBS)*	nb.	n.b.	*****179,9kg
% hernieuwbare elektriciteit (Bron: RWS)*	n.b.	n.b.	*****8,4%

* <https://www.halt.nl/over-halt/organisatie/cijfers>

** Het aantal 0,5 winkeldiefstallen per 1.000 inwoners is gebaseerd op 5 winkel- en bedrijfsdiefstallen (schatting)

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83651NED/table?fromstatweb>

*** Het aantal 3 geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners is gebaseerd op 30 misdrijven (schatting)

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?fromstatweb>

**** <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83651NED/table?fromstatweb>

***** Het aantal 6 vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners is gebaseerd op 70 incidenten (schatting)

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?fromstatweb>

***** Dit aantal kilogram (179,9 kg restafval per inwoner) betreft een schatting op basis van de meest recente (voorlopige) cijfers uit 2022

<https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/83452NED?q=huishoudelijk%20afval%2>

***** Dit percentage (8,4%) betreft een schatting op basis van de meest recente cijfers van www.waarstaatjegemeente.nl (2022)

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/energietransitie>

De gevraagde cijfers voor het jaar 2023 waren niet tijdig bekend bij de (verplichte)

bron RWS

Programma 6

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Gemiddelde WOZ waarde (Bron: Waarstaatjegemeente)*	€474.000	€475.000	€490.000
Gemiddelde woonlasten eenpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	€1.178	€1.253	€1.284
Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	€1.245	€1.323	€1.356
Formatie (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,7	0,6	0,7
Bezetting (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,7	0,6	0,7
Apparaatskosten per inwoner (Bron: eigen begroting)	€801	€774	€997
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (Bron: eigen begroting)	9%	0%	0%
Overhead (% van de totale lasten) (Bron: eigen begroting)	9%	13%	16%

*bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->

**De woonlasten zijn de OZB, riool- en afvalstoffenheffing van een woonhuis met (geschatte) gemiddelde WOZ-waarde (bron: <https://www.coelo.nl/index.php/atlas-lokale-lasten/interactieve-kaarten-voorgaande-jaren>)

Paragraaf Wet open openheid (Woo)

Waar gaat het over?

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) is voorgeschreven dat in de begroting aandacht besteed moet worden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In de jaarstukken dienen we verslag te doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de in de begroting genoemde beleidsvoornemens. Deze verplichte paragraaf in de komende begrotingen en jaarstukken vloeit voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze voorgeschreven rapportering over de uitvoering van deze wet is bedoeld om een impuls te geven aan de actieve openbaarheid.

Wet open overheid (Woo)

De Woo bestaat uit twee soorten openbaarmaking, een passieve (openbaarmaking op verzoek) en een actieve (openbaarmaking uit eigen beweging). De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Woo.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingverzoeken worden behandeld door het cluster juridische zaken. De verwachting is dat de komende jaren binnenkomende Woo-verzoeken binnen de formatie van dit cluster afgehandeld kunnen worden.

Actieve openbaarmaking

In november 2024 dienen de eerste informatiecategorieën actief openbaar gemaakt te worden. Hiervoor is een Woo-index redacteur aangesteld. De Woo-index redacteur is onder andere verantwoordelijk voor de publicatie van de organisatiegegevens, de werkwijze van de organisatie, en de bereikbaarheid van de organisatie.

Vanaf 2025 zullen in fases de volgende informatie categorieën volgen. De impact hiervan op onze organisatie dient nog verder in kaart gebracht te worden.

Paragraaf Oekraïne crisis

Waar gaat het over?

Vanaf begin maart 2022 hebben wij als gemeente, als gevolg van de oorlog in Oekraïne, de taak om bij te dragen aan de opvang van Oekraïners in de regio. Dit heeft een flinke inzet gevraagd van de gehele organisatie. Alle afdelingen hebben hun aandeel gehad in deze forse opgave. Nog steeds vraagt de opvang van de circa 200 vluchtelingen uit Oekraïne in Wormerland en Oostzaan veel van de OVER-organisatie. De inzet richt zich op het adequaat huisvesten, begeleiden en voorzien van financiële middelen voor deze vluchtelingen. Vooralsnog is er geen zicht op vrede in Oekraïne. Dit betekent een voortzetting van de huidige opvang en dito intensieve extra werkzaamheden voor de OVER-organisatie.

Van korte termijn opvang naar langdurige huisvesting

Per 1 augustus 2024 staan er ruim 114.000 Oekraïense oorlogsvluchtelingen bij gemeenten in Nederland geregistreerd. De bezettingsgraad van de opvangplekken bedraagt 98,6%. Nog steeds melden wekelijks zo'n 300 tot 500 Oekraïners zich aan bij de landelijke HUB's voor opvang. Het vinden van geschikte opvangplekken is een dagelijkse uitdaging. Crisisnoodopvangplekken zijn vol. Daarom wordt de focus verlegd naar locaties waar voor langere tijd duurzame opvang geboden kan worden. Vooralsnog wordt dit vanuit het Rijk kostendekkend gefinancierd.

Ook in Oostzaan hebben we direct mensen een dak boven het hoofd geboden. In eerste instantie is gebruik gemaakt van hotel van der Valk, B&B's en een recreatiewoning. Aangezien opvang in hotels en B&B's niet geschikt is voor langere opvang, is gezocht naar

leegstaande (kantoor)panden die gehuurd konden worden en verbouwd tot opvanglocatie. Tot op heden is dat in Oostzaan nog niet gelukt. Er zijn geen leegstaande panden beschikbaar of geschikt te maken. Daarom vangt gemeente Oostzaan nog steeds Oekraïners op in hotel van der Valk. De samenwerking met het hotel verloopt soepel en voorspoedig. Gezien de grote noodzaak voor extra opvangplekken, is per 1 juli 2024 het aantal plekken uitgebreid van 80 naar 103. Daarnaast wordt bij B&B Buys een kamer gehuurd en vangen twee gastgezinnen een aantal Oekraïense vluchtelingen op.

De intentie is om de vluchtelingen uit het hotel te verplaatsen naar een eigen woonplek voor langere tijd. Hiervoor heeft gemeente Oostzaan 32 woonunits aangeschaft om deze te plaatsen naast de Twiskeweg. Hiervoor is in mei 2023 een ontheffingsverzoek ingediend bij de provincie Noord-Holland. Tot op heden is er nog geen besluit genomen door de provincie. We verwachten dat besluit uiterlijk in het vierde kwartaal van 2024.

De Oekraïense vluchtelingen zijn als volgt over de gemeente verdeeld:

Opvang in Oostzaan (stand per 1 augustus 2024)		Aantal plekken	Aantal personen
Hotel van der Valk	20 kamers (1 jan 2024 t/m 30 juni 2024)	80	75
	29 kamers (1 juli 2024 - 31 maart 2025)	103	89
B&B Buys	1 kamer	2	1
Woonunits	Er zijn 32 woonunits aangeschaft. Deze zijn nog niet beschikbaar. Dit worden 62 plekken welke maximaal 10 jaar beschikbaar zijn.	62	-
Particuliere gastgezinnen	Er zijn 2 particuliere gastgezinnen die vluchtelingen opvangen.	2	3

Overige zaken

Naast de huisvesting zijn op verschillende onderdelen stappen gezet om de opvang zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Zo is er wekelijks een inloopspreekuur voor de vluchtelingen in het Van der Valk Hotel en zijn er afspraken met burgerzaken: dinsdag- en donderdagmiddag tussen 13:00 en 15:00 is het moment voor de nieuwe vluchtelingen om zich in te schrijven. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over maatschappelijke begeleiding, leefgeld, school, werk, taalles en vervoer.

Vanaf 1 juli 2024 is het verplicht voor gemeenten om het leefgeld in te trekken én een eigen bijdrage te innen voor Oekraïense vluchtelingen met betaald werk. Daarbij wordt er nadrukkelijk gestreefd dat betaald werk meer moet opleveren voor de vluchtelingen dan het leefgeld, werken moet namelijk blijven lonen. Gemeente Oostzaan verstrekt reeds geruime tijd geen leefgeld meer aan Oekraïners met betaald werk. De implementatie voor het innen van de eigen bijdrage moet voor 1 januari 2025 gereed zijn. De OVER-organisatie zal dit voor Oostzaan gaan uitvoeren. De invoering van deze eigen bijdrage vraagt om extra ambtelijke capaciteit.

Leerlingenvervoer Oekraïne

Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. Voor deze taak ontvangen we gelden via de algemene uitkering.

Bekostiging vanuit het Rijk

De gemeente ontvangt een vergoeding van het Rijk op basis van werkelijke kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen voor opvang van deze vluchtelingen. De exploitatiekosten worden door het Rijk vergoed op basis van het normbedrag. Deze was bij aanvang van de oorlog gesteld op €100 per beschikbaar gestelde plek per dag. Vanaf 16 oktober 2022 is het normbedrag aangepast naar €83 per plek per dag. Vanaf 1 januari 2024 is het bedrag nogmaals aangepast naar €61 per plek per dag. Als gemeenten significant meer kosten maken dan de uitkering op basis van de normbedragen, dan kan de gemeente de werkelijke meerkosten per opvangplek per dag declareren.

Financiën

De financiën zijn een doorlopend proces. De gemaakte kosten van de noodopvang in Oostzaan en uitgaven voor de huisvesting en de units zijn 100% declarabel. De

uitvoeringskosten dienen te worden voorgefinancierd uit het vaste normbedrag per gerealiseerde opvangplek per dag. In 2022 en 2023 waren de kosten van de opvang in Oostzaan hoger dan de ontvangen vergoeding. De meerkosten zijn dan ook bij het rijk ingediend en ontvangen. Gedurende de periode dat opvang bij hotel van der Valk noodzakelijk is, zullen we de meerkosten bij het rijk indienen. Per saldo zal het kostenneutraal zijn.

Voor de realisatie van de woonunits is een transitievergoeding van het Rijk toegekend. Het streven is dat de plaatsing en ingebruikname van de woonunits zo snel als mogelijk na toestemming van de provincie wordt gerealiseerd. De kosten van dergelijke opvang zijn beduidend lager dan de kosten bij hotel van der Valk.

Financieel overzicht	Kosten 2022	Kosten 2023	Kosten 2024 (t/m 20 aug 2024)	Totaal
Opvang Oekraïne	€ 1.060.919	€ 1.973.964	€ 1.844.586	€ 3.818.550
Aanschaf units	€ 88.556	€ 137.933	€ 283.339	€ 421.272
	€ 1.149.475	€ 2.111.897	€ 2.127.925	€ 4.239.822

Financieel

Financiële positie en meerjarenplan

Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2025-2028 vertoont geen reëel en structureel evenwicht voor wat betreft het jaar 2025 tot en met het jaar 2028.

Dit houdt in dat de structurele lasten niet worden gedekt met structurele baten.

Het financieel resultaat van de begroting 2025-2028 vertoont respectievelijk de volgende saldi:

Begrotingsjaar	Begrotingstotaal (lasten, voor mutaties in reserves)	Saldo begroting
2025	-1.250.582	-2.072.877
2026	-2.117.159	-2.135.727
2027	-2.307.473	-2.318.956
2028	-1.709.168	-1.730.651

Overzicht van baten en lasten 2023 - 2028

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 incl. wijz.	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
01 Dienstverlening						
Lasten	1.505.748	1.811.085	1.919.379	1.919.379	1.919.379	1.857.379
Baten	538.609	408.478	453.478	453.478	453.478	383.478
Totaal 01 Dienstverlening	-967.140	-1.402.607	-1.465.901	-1.465.901	-1.465.901	-1.473.901
02 Ruimtelijke ordening						
Lasten	499.855	591.286	558.831	559.531	560.231	560.931
Baten	138.662	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Totaal 02 Ruimtelijke ordening	-361.194	-501.286	-468.831	-469.531	-470.231	-470.931
03 Sociaal domein						
Lasten	9.613.410	14.400.521	9.253.589	9.160.719	9.119.458	8.196.987
Baten	8.488.265	8.115.262	2.713.973	2.680.209	2.560.704	1.688.747
Totaal 03 Sociaal domein	-1.125.145	-6.285.259	-6.539.616	-6.480.510	-6.558.754	-6.508.240
04 Maatschappelijke participatie						
Lasten	1.761.957	2.152.831	1.774.824	1.743.700	1.989.145	1.989.141
Baten	204.314	392.061	131.117	131.117	131.117	131.117
Totaal 04 Maatschappelijke participatie	-1.557.643	-1.760.770	-1.643.707	-1.612.583	-1.858.028	-1.858.024
05 Leefomgeving						
Lasten	12.247.257	9.591.700	9.690.465	9.834.108	10.153.618	10.031.177
Baten	6.888.288	4.628.180	4.707.709	4.676.396	4.686.412	4.674.662
Totaal 05 Leefomgeving	-5.358.969	-4.963.520	-4.982.756	-5.157.712	-5.467.206	-5.356.515
06 Bestuur en organisatie						
Lasten	5.234.276	5.508.624	6.813.620	7.058.722	7.156.349	7.230.596
Baten	20.475.805	21.254.105	20.663.849	20.127.800	20.668.996	21.189.039
Totaal 06 Bestuur en organisatie	15.241.530	15.745.481	13.850.229	13.069.078	13.512.647	13.958.443
Resultaat van Baten minus Lasten	5.871.439	832.039	-1.250.582	-2.117.159	-2.307.473	-1.709.168
40 Mutaties in reserves						
Onttrekkingen	4.895.155	1.375.568	16.000	16.000	16.000	6.000
Stortingen	9.394.525	1.728.782	838.295	34.568	27.483	27.483
Totaal 40 Mutaties in reserves	-4.499.371	-353.214	-822.295	-18.568	-11.483	-21.483
Mutaties reserves	-4.499.371	-353.214	-822.295	-18.568	-11.483	-21.483
Gerealiseerd resultaat	1.372.068	478.825	-2.072.877	-2.135.727	-2.318.956	-1.730.651

Overzicht van baten en lasten, jaren 2023 en 2024

Programma	2023 werkelijk lasten	2023 werkelijk baten	2023 werkelijk saldo	2024 begroot lasten	2024 begroot baten	2024 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.505.748	538.609	-967.140	1.811.085	408.478	-1.402.607
02 Ruimtelijke ordening	499.855	138.662	-361.194	591.286	90.000	-501.286
03 Sociaal domein	9.613.410	8.488.265	-1.125.145	14.400.521	8.115.262	-6.285.259
04 Maatschappelijke participatie	1.761.957	204.314	-1.557.643	2.152.831	392.061	-1.760.770
05 Leefomgeving	12.305.683	6.888.288	-5.417.395	9.591.700	4.628.180	-4.963.520
06 Bestuur en organisatie	3.803.782	20.475.805	15.299.956	5.508.624	21.254.105	15.745.481
Saldo van baten en lasten	29.490.436	36.733.942	5.871.439	34.056.047	34.888.086	832.039
40 Mutaties in reserves	10.766.593	4.895.155	-4.499.371	1.728.782	1.375.568	-353.214
Saldo mutaties reserves	10.766.593	4.895.155	-4.499.371	1.728.782	1.375.568	-353.214
Resultaat			1.372.068			478.825

14-okt-2024

Overzicht van baten en lasten, jaren 2025 en 2026

Programma	2025 begroot lasten	2025 begroot baten	2025 begroot saldo	2026 begroot uitgaven	2026 begroot baten	2026 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.919.379	453.478	-1.465.901	1.919.379	453.478	-1.465.901
02 Ruimtelijke ordening	558.831	90.000	-468.831	559.531	90.000	-469.531
03 Sociaal domein	9.260.089	2.713.973	-6.546.116	9.167.219	2.680.209	-6.487.010
04 Maatschappelijke participatie	1.768.324	131.117	-1.637.207	1.737.200	131.117	-1.606.083
05 Leefomgeving	9.690.465	4.707.709	-4.982.756	9.834.108	4.676.396	-5.157.712
06 Bestuur en organisatie	6.813.620	20.663.849	13.850.229	7.058.722	20.127.800	13.069.078
Saldo van baten en lasten	30.010.708	28.760.126	-1.250.582	30.276.159	28.159.000	-2.117.159
40 Mutaties in reserves	838.295	16.000	-822.295	34.568	16.000	-18.568
Saldo mutaties reserves	838.295	16.000	-822.295	34.568	16.000	-18.568
Resultaat			-2.072.877			-2.135.727

14-okt-2024

Overzicht van baten en lasten, jaren 2027 en 2028

Programma	2027 begroot lasten	2027 begroot baten	2027 begroot saldo	2028 begroot lasten	2028 begroot baten	2028 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.919.379	453.478	-1.465.901	1.857.379	383.478	-1.473.901
02 Ruimtelijke ordening	560.231	90.000	-470.231	560.931	90.000	-470.931
03 Sociaal domein	9.119.458	2.560.704	-6.558.754	8.196.987	1.688.747	-6.508.240
04 Maatschappelijke participatie	1.989.145	131.117	-1.858.028	1.989.141	131.117	-1.858.024
05 Leefomgeving	10.153.618	4.686.412	-5.467.206	10.031.177	4.674.662	-5.356.515
06 Bestuur en organisatie	7.156.349	20.668.996	13.512.647	7.230.596	21.189.039	13.958.443
Saldo van baten en lasten	30.898.180	28.590.707	-2.307.473	29.866.211	28.157.043	-1.709.168
40 Mutaties in reserves	27.483	16.000	-11.483	27.483	6.000	-21.483
Saldo mutaties reserves	27.483	16.000	-11.483	27.483	6.000	-21.483
Resultaat			-2.318.956			-1.730.651

14-okt-2024

Meerjarenbalans 2025-2028

Activa	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa				
Bijdrage in Activa van derden	1.444.151	1.312.108	1.176.955	1.038.619
Materiële vaste activa met economisch nut				
* gronden in erfpacht uitgegeven	312.321	312.321	312.321	312.321
* overige investeringen met economisch nut	1.557.269	1.441.046	1.326.598	1.222.996
* overige investeringen met ec. nut waarvoor heffing	6.582.207	6.705.495	6.377.603	7.732.506
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	30.515.976	39.687.046	37.464.113	38.654.162
Financiële vaste activa				
* kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	462.556	462.556	462.556	462.556
* langlopende leningen og	443.581	443.581	443.581	443.581
* overige uitzettingen korter dan 1 jaar	793.915	793.915	793.915	793.915
Vlottende activa				
Net in exploitatie genomen bouwgronden	27.496	0	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0

Uitzettingen rentetyp looptijd korter dan 1 jaar				
* vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0
* uitzettingen Rijk schatkist korter dan 1 jaar	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
* overige vorderingen	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Kassaldi	3.000	3.000	3.000	3.000
Banksaldi	500.000	500.000	500.000	500.000
Overlopende activa en vooruitbetaalde bedragen	4.800.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Totaal	52.942.472	59.161.068	56.360.640	58.663.655

Passiva (bedragen x €1.000)	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028
Eigen vermogen				
* Algemene reserve	5.580.378	3.507.501	1.371.774	-947.182
* Bestemmingsreserve	7.603.545	7.622.113	7.633.596	7.655.079
* Resultaat na bestemming	-2.072.877	-2.135.727	-2.318.956	-1.730.651
Voorzieningen	3.562.451	3.758.167	3.943.866	4.135.768
Vaste schulden rentetyp. looptijd langer dan 1 jaar	35.582.000	40.970.000	40.970.000	44.997.000
Waarborgsommen	0	0	0	0
Netto vlottende schuld korter dan 1 jaar				
* kasgeldleningen	0	0	0	0
*Banksaldi	0	0	0	0
* overige schulden	2.150.000	2.150.000	2.150.000	2.150.000
Overlopende passiva				
* nog te betalen bedragen	136.975	2.889.014	2.210.360	2.003.641
* specifieke uitkeringen Nederlandse overheidslichaam	100.000	100.000	100.000	100.000
* overige vooruit ontvangen bedragen	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal	52.942.472	59.161.068	56.360.640	58.663.655

Verloop Algemene Reserve

Het geprognosticeerde verloop van de Algemene Reserve over de periode 2023-2025 is als volgt:

Ultimo		
2023	Stand vanuit de jaarstukken 2023	2.840.817
2024	Bij: Resultaatbestemming Jaarrekening 2023	1.083.422
2024	Versterken Weerstandsvermogen in 2024	373.688
2024	Af: Prognose: OVER extra aanvraag (NJB 2024)	-722.000
2024	Af: Prognose: correctie risico Bestuurlijke Boetes (NJB 2024)	-570.000
2024	Verwacht saldo	3.005.927
2025	Bij: Versterken Weerstandsvermogen 2025	803.626
2025	Af: Prognose: Algemene Reserve	-2.072.877
Verwacht saldo per ultimo 2025		1.736.676

Structureel evenwicht begrotingsaldi

Het saldo van de primaire begroting bestaat voor een deel uit budgetten van incidentele aard. Het structurele inzicht in de begroting is eigenlijk van groter belang. Daaruit blijkt in hoeverre de gemeente in staat is zijn taken nu maar ook in de toekomst uit te voeren. Onderstaand overzicht start met het primaire begrotingssaldo. Daar zijn de incidentele budgetten en incidentele mutaties in reserves uitgehaald. De onderste regel in de tabel geeft dan het structurele begrotingsevenwicht weer. Deze structurele exploitatieruimte is voor onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland, de belangrijkste graadmeter voor haar oordeel over ons toezicht. Voor 2025 hebben we geen structureel sluitende primaire begroting. De groei naar een duurzaam structureel begrotingsevenwicht is een traject dat naast deze begroting loopt. Eerste besluitvorming hierover wordt de raad voorgelegd in de 1e begrotingswijziging 2025, in de begrotingsraad van november 2024.

	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
Begrotingssaldo (a) (structureel en incidenteel)	-2.072.877		-2.135.727		-2.318.956		-1.730.651	
INCIDENTEEL: 03 Sociaal Domein								
Hervormingsagenda Jeugd	5.152	-	-	-	-	-	-	-
Opvang Oekraïne	871.957	871.957	871.957	871.957	871.957	871.957	-	-
INCIDENTEEL: 04 Maatschappelijke participatie								
Huisvesting openbaar onderwijs huur	28.000	-	-	-	-	-	-	-

INCIDENTEEL: 05 Leefomgeving								
Afvalsorteeranalyse	4.500	-	-	-	-	-	-	-
SMC De Kolk huur	-	112.973	-	-	-	-	-	-
INCIDENTEEL: 06 Bestuur en organisatie								
Incidentele uitname Algemene Uitkering (opschalingskorting)	-	-305.121	-	-	-	-	-	-
INCIDENTEEL: 40 Incidentele mutaties in reserves								
Incidentele mutaties in reserves	838.295	16.000	34.568	16.000	27.483	16.000	27.483	16.000
Totale incidentele baten en lasten	1.747.904	695.809	906.525	887.957	899.440	887.957	27.483	16.000
Saldo incidenteel (b)	1.052.095		18.568		11.483		11.483	
Totaal structureel begrotingsevenwicht (a+b)	-1.020.782		-2.117.159		-2.307.473		-1.719.618	

Toelichting incidentele bedragen:

Programma 6

De incidentele dip in de algemene uitkering 2025 van macro €675 miljoen betekent voor de gemeente Oostzaan dat we in 2025 €305.121 van de algemene uitkering als incidentele negatieve inkomst mogen noemen. Deze €675 miljoen heeft te maken met de opschalingskorting die vanaf 2026 wordt geschrapt. Als onderdeel van dat besluit is in 2025 incidenteel €675 miljoen uit de Algemene Uitkering gehaald, een incidenteel nadeel voor alle gemeenten.

Programma 40

Alleen de reserves die ter dekking van kapitaallasten zijn gevormd mogen worden aangemerkt als structurele mutaties in reserves. Alle overige reservemutaties worden als incidenteel gezien. Voor Oostzaan zijn alle mutaties incidenteel.

Deze structurele begrotingssaldi zijn voor onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland de belangrijkste graadmeter voor haar oordeel over het financieel toezicht.

Jaarlijks beoordeelt de toezichthouder van de Provincie Noord-Holland de financiële positie en de wijze van toezicht van de gemeente aan de hand van de volgende criteria:

- structureel begrotingssaldi
- weerstandscapaciteit
- inzicht in risico's
- staat van onderhoud kapitaalgoederen
- grondbeleid
- begrotingsevenwicht en meerjarenraming
- jaarstukken van het jaar T-1
- nieuwe ontwikkelingen

EMU-saldo

Het EMU-saldo (ook wel financieringssaldo van de totale Nederlandse overheid) is jaren negatief geweest. Het financieringssaldo van de gemeenten maakt hier onderdeel van uit. Om het financieringssaldo van de totale overheid te kunnen ramen, moeten de gemeenten

sinds 2006 een driejarige raming van hun EMU-saldo in de begroting opnemen. Voor Oostzaan komt deze raming uit op de volgende bedragen:

Raming EMU saldo	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Exploitatiesaldo voor mutaties aan reserves	440	-1.250	-2.117	-2.307	-1.709
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.476	2.342	2.504	2.800	1.874
Dotaties aan voorzieningen	358	728	259	259	259
Investeringsmateriële vaste activa	-12.104	-2.927	-11.550	0	-4.177
Ontvangen investeringsbijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0
Baten desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Uitgaven aankoop grond, bouwrijp etc.	0	0	0	0	0
Baten grondexploitaties	0	0	0	0	0
Betalings ten laste van voorzieningen	0	-811	-152	-237	-191
Boekwinst verkoop van deelnemingen of aandelen	0	0	0	0	0
Totaal	-8.830	-1.918	-11.056	-515	-3.944

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, wordt voor de jaren 2024 tot en met 2028 een overschrijding van het EMU saldo verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de geplande investeringen uit het vastgestelde Meerjareninvesteringsplan 2023-2030 en het Gemeentelijk Rioleringsplan.

Door de Europese Commissie wordt een overschrijding op macroniveau geaccepteerd van 3% van het BBP voor decentrale overheden. Dit is in totaal een bedrag van 1.4 miljard. Door het beheerst uitvoeren van nieuwe investeringen zal worden getracht het tekort op het EMU saldo te verminderen.

Gepland verloop van de mutaties op reserves en voorzieningen

In het volgende overzicht wordt de verwachte ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in 2025 weergegeven:

Staat van reserves en voorzieningen	Saldo begin 2025	Bedrag begroot primitief inkomsten	Geplande uitgaven	Overige verminderingen	Saldo eind 2025
Algemene reserve	4.776.752	1.002.849	0	-199.223	5.580.378
Algemene reserve - Totaal	4.776.752	1.002.849	0	-199.223	5.580.378
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	621.845	0	0	0	621.845
Egalisatiereserve baggeren	88.930	0	0	0	88.930
Reserve BOA	30.145	0	0	0	30.145
Reserve Gezond opgroeien	10.000	0	0	0	10.000
Reserve Oekraïne	4.532.917	0	0	0	4.532.917
Reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem	0	0	0	0	0
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	14.124	7.062	0	0	21.186
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	29.625	0	0	0	29.625
Reserve Wet goed verhuurderschap	8.095	0	0	0	8.095
Reserve aanbesteding datacenter	25.877	0	0	0	25.877
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	156.368	0	0	0	156.368
Reserve bestuurlijke toekomst	0	0	0	0	0
Reserve duurzaamheid	431.328	0	0	0	431.328
Reserve infrastructuur	63.278	0	0	0	63.278
Reserve inrichting theaterzaal	74.000	18.500	0	0	92.500
Reserve kwaliteitszorg	8.000	0	0	0	8.000
Reserve noodfonds inflatiearmoede	94.583	0	0	-12.500	82.083
Reserve omgevingswet	772.168	0	0	0	772.168
Reserve onderhoud bruggen	133.405	0	0	0	133.405
Reserve projecten en openbaar groen	365.443	0	0	0	365.443
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	0	0	0	50.000
Reserve sporttoestellen de greep	16.000	4.000	0	0	20.000
Reserve verkiezingen	17.160	5.107	0	-3.500	18.767
Reserve wachtgeld huidige wethouders	41.587	0	0	0	41.587
Bestemmingsreserves - Totaal	7.584.876	34.669	0	-16.000	7.603.545
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	45.968	11.450	0	0	57.418
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	94.173	14.992	0	0	109.165
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	269.200	86.500	0	0	355.700
Voorziening MJOP: De Kolk	30.208	4.823	0	0	35.031
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	15.532	2.500	0	0	18.032
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	78.718	12.530	0	0	91.248
Voorziening MJOP: Kerktoren	38.569	7.500	0	0	46.069
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	17.532	3.500	0	0	21.032
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	70.336	15.360	0	0	85.696
Voorziening bezwaarschriften riool	465.102	0	0	-465.102	0
Voorziening egalisatie afval	103.326	0	0	0	103.326
Voorziening egalisatie riolering	486.946	465.102	0	-50.024	902.024
Voorziening onderhoud gebouwen	4.737	0	0	0	4.737
Voorziening pensioenen wethouders	1.625.341	104.205	0	0	1.729.546
Voorziening verlofsparen	3.427	0	0	0	3.427
Voorzieningen - Totaal	3.349.115	728.462	0	-515.126	3.562.451
Geheel - Totaal	15.710.744	1.765.980	0	-730.349	16.746.375

14-okt-2024

Totaalsaldi reserves en voorzieningen

Per ultimo	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Algemene Reserve	2.840.817	4.776.752	5.580.378	5.580.378	5.580.378	5.580.378
Bestemmingseserves	7.876.012	7.584.876	7.603.545	7.622.113	7.633.596	7.655.079
Voorzieningen	4.022.408	3.349.115	3.562.451	3.758.167	3.943.866	4.135.768
	14.739.238	15.710.744	16.746.375	16.960.659	17.157.841	17.371.226

14-okt-2024

Bijlage

Taakvelden

Taakvelden Begroting 2024	Begroting 2025
Geen taakveld	0
0.1 Bestuur	-1.186.646
0.10 Mutaties reserves	-822.295
0.2 Burgerzaken	-741.748
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-76.710
0.4 Overhead	-5.963.388
0.5 Treasury	350.157
0.61 OZB woningen	1.983.818
0.62 OZB niet-woningen	763.956
0.64 Belastingen overig	-119.446
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	17.315.889
0.8 Overige baten en lasten	375.342
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	972.663
1.2 Openbare orde en veiligheid	-603.191
2.1 Verkeer en vervoer	-1.744.417
2.2 Parkeren	2.500
2.4 Economische havens en waterwegen	252.426
3.1 Economische ontwikkeling	-29.508
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-6.801
3.4 Economische promotie	312.457
4.1 Openbaar basisonderwijs	34.977
4.2 Onderwijshuisvesting	324.413
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-401.341
5.1 Sportbeleid en activering	94.253
5.2 Sportaccommodaties	-219.680
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-454.675
5.6 Media	-145.468
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-752.098
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-319.327
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	977.411
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.078.339
6.3 Inkomensregelingen	-543.059
6.4 WSW en beschut werk	45.057
6.5 Arbeidsparticipatie	227.809
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-322.401
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	738.000
6.712 Begeleiding (WMO)	214.105
6.713 Dagbesteding (WMO)	315.000
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	10.194
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	1.076.052
6.792 PGB Jeugd	168.073
6.821 Jeugdbescherming	128.676
7.1 Volksgezondheid	-525.437
7.2 Riolering	53.500
7.3 Afval	0
7.4 Milieubeheer	603.682
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-261.770
8.1 Ruimte en leefomgeving	151.680
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-71.466
8.3 Wonen en bouwen	-527.202
Gerealiseerd resultaat	-2.072.877

Begrotingsrichtlijnen 2025

Waar gaat het over

Gemeenten zijn verplicht een reëel en structureel sluitende begroting en een meerjarenraming voor ten minste drie jaar volgend op het begrotingsjaar op te stellen. Voor het opstellen van de begroting en meerjarenramingen zijn hiervoor begrotingsrichtlijnen opgesteld.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is om alle taken en activiteiten met betrekking tot de gemeentelijke huishouding op te nemen in de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Het doel is vervolgens een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting vast te stellen.

Richtlijnen

Voor het opstellen van de begroting 2025-2028 hanteren wij de volgende richtlijnen:

Beleid

- De raadsagenda 2022-2026 vormt het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2025. Het college van B&W werkt deze agenda verder uit aan de hand van de vragen: Wat willen we bereiken, wat zijn onze doelen en gaan we ervoor doen, wat mag het kosten?
- Raadsbesluiten tot en met de vergadering van juni 2024, inclusief de uitkomsten van het voorjaarsbericht 2024 en de kadernota 2025-2028 verwerken wij in de programmabegroting 2025;
- De uitkomsten van de sessies in het kader van Duurzaam begrotingsevenwicht, worden in een keuzemenu gepresenteerd aan de raad teneinde een sluitende begroting te kunnen vaststellen;
- Raadsbesluiten van juli tot en met december 2024 met meerjarige (structurele) gevolgen verwerken wij in de eerste begrotingswijziging van 2025;

Kostenontwikkeling

- Voor het jaar 2025 tot en met 2028 wordt rekening gehouden met 2,5 % inflatiecorrectie (opgave CPB-prognose van maart 2024) op uitgaven en inkomsten;
- Rekening is gehouden met een interne loonkostenstijging van 4,4 %. Dit is conform de begroting van OVER-gemeenten, waar de loonkosten van de ambtelijke organisatie in zijn opgenomen. Het betreft hier dus alleen de loonkosten van het bestuur van Oostzaan. Deze indexatie is noodzakelijk om periodieken, verhoging sociale lasten en pensioenlasten te dekken;
- Voor de gemeenschappelijke regelingen wordt aansluiting gezocht met de vernieuwde bijdrage. Prijsstijgingen hoger dan het inflatiepercentage, zijn slechts opgenomen voor zover daar contracten, bestuurlijke afspraken of andere 'bewijsstukken' aan ten grondslag liggen;
- De begrotingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen dienen we uiterlijk 31 mei te hebben ontvangen, zodat deze kunnen worden verwerkt in de programmabegroting 2025-2028.

Renteontwikkeling

- Voor het jaar 2025 hanteren wij het percentage van 2,3 % aan rekenrente. Dit bedrag is gebaseerd op de ultimo 2023 uitstaande leningen. Dit percentage gebruiken wij voor diverse berekeningen zoals afkoopsommen, contante waarden en kapitaallasten over investeringen. Het verschil tussen de werkelijke en de toegerekende rente - het renteresultaat - verantwoorden wij in programma 6 Bestuur en Organisatie.

Overige

- In de vergaderingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen

dient ons gemeenschappelijk standpunt met betrekking tot de loon- en prijsstijgingspercentages en de aanleverdatum van de begrotingen te worden ingebracht.

- De jaarschijf 2025 van het meerjarenplan 2025-2028 stelt u vast bij de kadernota 2024 voor wat betreft vervangingsinvesteringen, areaaluitbreiding en intensivering bestaand beleid. De consequenties ervan verwerken wij in de programma's van de programmabegroting 2025-2028.

Gemeentelijke belastingen en retributies

- Voor de tarieven gaan wij uit van een stijging gelijk aan het inflatiepercentage, in dit geval van 2,5 %. Uitzonderingen op de algemene regel van de toegestane stijging zijn
- Reisdocumenten/ rijbewijzen: de tarieven van de reisdocumenten/ rijbewijzen zijn aan een wettelijk maximum gebonden;
- Afvalstoffenheffing/ rioolrecht: met betrekking tot deze tarieven geldt een maximale kostendekking van 100%;
- Voor de OZB en de RZB geldt dat niet voor de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het genoemde inflatiepercentage.

